

НАМУНАИ
саволу масъалаҳои тест
аз фанни адабиёти тоҷик
(имтиҳони қисми А)
ИМД 2026

ФОЛКЛОР. МАФҲУМҲОИ АДАБӢ. ҲАӢТИ АДАБӢ

1 Суруди халқии “Таронаи бофандагон” дар кадом мавзӯ суруда шудааст?

- A) кору зиндагӣ ва орзуҳои ширини бофандагон
- B) самимият дар кор ва орзуву омоли бофандагон
- C) азоби рӯзгор, вазнинии кор ва беқадрии касби бофандагӣ
- D) дур аз ёру диёр, дар бенавоино нодорӣ зиндагӣ кардани бофандагон

2 Кадом навъи асарҳои халқӣ бо калимаю ибораҳои “Овардаанд ...”, “Нақл мекунанд, ки ...”, “Муаллифи ахбору гузорандаи асрор чунин меғӯяд ...” оғоз мешавад?

- A) афсона
- B) суруду тарона
- C) насри ривоятӣ
- D) латифа

3 Эҷодиёти шифоҳии халқ ба кадом намуди адабиёт дохил мешавад?

- A) адабиёти бадеӣ
- B) адабиёти илмию оммавӣ
- C) адабиёти динӣ
- D) адабиёти илмӣ

4 Дар кадом жанри адабиёти шифоҳӣ мақсад ва моҳияти суҳан на дар зоҳир, балки дар ботини он нухуфта аст?

- A) мақол
- B) зарбулмасал
- C) рубой
- D) тарона

5 Кадом навъи адабиёт таърихи қадимтар дорад?

- A) адабиёти илмӣ
- B) адабиёти илмию оммавӣ
- C) адабиёти шифоҳӣ
- D) адабиёти хаттӣ

6 Доир ба Шӯриши Восеъ аввалин бор дар кадом навъи адабиёт сухан гуфта шудааст?

- А) адабиёти хаттӣ
- В) адабиёти илмӣ
- С) адабиёти шифохӣ
- Д) адабиёти таърихӣ

7 Аз рӯйи матн муайян намоед, ки он аз кадом асари ривоятист:

“Аммо муаллифи ахбору гузорандаи асрор Абутоҳири Тарсусӣ аз ин достони аҷоибнигор чунин ривоят мекунад, ки чун он ғулом бирафт ва субҳи содиқ бидамид, Бӯрондухт он лашқари Мозандаронро ба он сарчашма фуру оварда буд, ...”

- А) “Доробнома”
- В) “Абумуслимнома”
- С) “Ҳазору як шаб”
- Д) “Синдбоднома”

8 Аз рӯйи матн муайян намоед, ки он аз кадом асари ривоятист:

“Чун Бӯрондухт аз эшон ин сухан бишнид, шод шуду ҳамаро бинавохт ва бар эшон офарин карду аз эшон байъат биситад ва нома ба Истахру Форсу Кирмон... навишт ва аз эшон мадад хост.”

- А) “Доробнома”
- В) “Тӯтинома”
- С) “Синдбоднома”
- Д) “Калила ва Димна”

9 Матн аз кадом асари насри ривоятист?

“Бӯрондухт он лашқарро бишинохт, зуд чанд ғуломро дар ақби эшон бифиристод. Он ғуломон маркабон бидавониданд, то бирасиданд ...”

- А) “Ҳазору як шаб”
- В) “Синдбоднома”
- С) “Доробнома”
- Д) “Калила ва Димна”

10 Аз рӯйи матн муайян намоед, ки он аз кадом асари ривоятист:

“Аммо муаллифи ахбору гузорандаи асрор Абутоҳири Тарсусӣ аз ин қисса ривоят чунин мекунад, ки чун аз ин сухан ду моҳ баромад, Бӯрондухт амиронро бузургонро ҷамъ кард...”

- А) “Доробнома”
- В) “Тӯтинома”
- С) “Синдбоднома”
- Д) “Калила ва Димна”

11 **Аз рӯйи матн муайян намоед, ки он аз кадом асари ривоятист:**

“Эй мулуки ҷаҳон, бидонед, чанд гоҳ пеш аз ин шабе бадхобӣ маро бигрифт ва шаб чандон ба ман дароз шуд, ки гумони субҳ надоштам, чун субҳ шуд, бархоста шамшер бар каф гирифтам ва миён бастам ва савор шудам...”

- A) “Доробнома”
- B) “Ҳазору як шаб”
- C) “Синдбоднома”
- D) “Калила ва Димна”

12 **Мавзӯи ин рубоии халқиро муайян кунед:**

*Кавгак сари санг мезанад қақра ба ноз,
Ёрам ба раворава асту ҷонам ба гудоз.
Эй бори Худо, дар осмон абр андоз,
Ин ёри равандаро ба ман маътал соз.*

- A) шикоят аз вазъияти замона
- B) хушксолӣ ва набудани об
- C) дӯст доштани сарзамин
- D) ба сафар рафтани ошиқ

13 **Вобаста ба ин мисраъҳо аз адабиёти шиғоҳӣ кадом хулоса дуруст аст?**

*Ай ҷавру зулми мирон,
Гардида мулк вайрон,
Ҷазир гашидан фақирон.*

- A) Миробҳо боиси беҳосил шудани заминҳои мардуми бенаво гардидаанд.
- B) Шоҳон бо зулму ситам ба мардум хазинаи мамлакатро пур кардаанд.
- C) Зулму истибдод кишварро вайронаю камбағалонро хонахароб кардааст.
- D) Зулми мири Балҷувон боиси хонахаробии Восеи паҳлавон гаштааст.

14 **Вобаста ба ин рубоӣ аз адабиёти шиғоҳӣ кадом хулоса дуруст аст?**

*Сарчашмаи боғи булбон аст ватанам,
Хушбоду ҳавою бўстон аст ватанам.
Як бор агар бод барад бар ватанам,
Дил пора кунам, ёди гарибӣ накунам.*

- A) Ин рубоӣ дар бораи шукуфой ва зебоии боғу бўстон дар фасли баҳор аст.
- B) Муаллиф дар боғ будааст, ки шамол шудаасту дарахтҳо шикастаанд.
- C) Ёди пурмехри зодгоҳу сарзамин бо ҳасрату пушаймонӣ баён шудааст.
- D) Гӯянда бовар дорад, ки ҳарчанд меҳан хуб аст, аммо мусофирӣ беҳтар аст.

15 Вобаста ба ин рубой аз адабиёти шифоҳӣ кадом хулоса дуруст аст?

*Лаънат ба касе, ки аз ватан канда шавад,
Афтад ба ғарибию ба кас банда шавад.
Чархи фалаке шавад, биёяд ба ватан,
Ин мурдаи садсола магар зинда шавад?!*

- А) Истиклол ва озодиро бояд пос дошт ва ба ҳеч бегонае набояд сари таъзим фуруд овард.
- В) Инсон агар берун аз диёраш зиндагӣ кунад, ҳамеша хушҳолу шодмон хоҳад буд.
- С) Дурӣ аз меҳан бисёр душвор аст. Ҳатто, одамро мекушад, чунки инсон фақат бо ватанаш барҳаёт аст.
- Д) Барои пушти сар кардани лаҳзаҳои душвори зиндагӣ бояд шеър оҳангҳои халқиро замзама кард.

16 Вобаста ба ин рубой аз адабиёти шифоҳӣ кадом ҷумла дуруст аст?

*Аз хона баромадам, чашмам ба нам аст,
Чашмам ба нам асту дилакам ғуралам аст.
Мардум меган: “Дар дили ту чӣ алам аст?”
Ин доғи мусофирӣ ғирдобӣ ғам аст.*

- А) Дар ин шеър тасвири ҳолу рӯзи шахси ошӣк дида мешавад.
- В) Сахтиҳои зиндагӣ ва эҳсосоти инсонӣ ғариб тасвир шудааст.
- С) Аз душвории рӯзгори хунармандон дар гузашта нақл мекунад.
- Д) Борони бисёр заминҳои қорами кишоварзонро хароб кардааст.

17 Вобаста ба ин рубой аз адабиёти шифоҳӣ кадом хулоса дуруст аст?

*Фарёд зи дасти фалаки бебунёд,
Ҳаргиз ғиреҳи бастаи қорам накушод.
Гуфтам, ки равам доғи дила тоза кунам,
Сад доғи дигар бар сари ин доғ ниҳод.*

- А) Муаллиф аз душвории замона ва бераҳмии тақдир шикоят кардааст.
- В) Гӯянда аз қабул нашудан ба ҷои қори писандидааш ғила кардааст.
- С) Муаллиф аз надоштани зану фарзанд изҳори пушаймонӣ кардааст.
- Д) Дар ин рубой лаҳзаҳои хуши даврони ҷавонӣ тасвир шудааст.

18 Вобаста ба ин рубой аз адабиёти шифоҳӣ кадом хулоса дуруст аст?

*Ҷонона, баҳори мо ба ғам мегузарад,
Шодӣ ба дили сӯхта кам мегузарад.
Шодӣ ба дили сӯхта кам бошаду кам,
Хуш умри касе, ки дар Ватан мегузарад.*

- А) Бо хондани шеър ғам аз инсон дур мешавад.
- В) Шодию ғам мисли ду боли паранда бо ҳаманд.
- С) Инсон танҳо мисли мурғи посӯхта аст.
- Д) Инсон фақат дар сарзамини худаш хушҳол аст.

19 Вобаста ба ин дубайтӣ аз адабиёти шифохӣ кадом хулоса дуруст аст?

*Нигори нозанини аҳли дардам,
Сарамро гар бурӣ, аз ту нагардам.
Сарамро гар бурӣ бо ханҷари тез,
Ба хун ҷавлон занам, гирди ту гардам.*

- A) Ноумед нашудан аз шикастҳои рӯзгор ва муборида бо саҳтиҳои зиндагӣ талқин шудааст.
- B) Шучоату нотарсии ҷавонмард аз набарди тан ба тан дар ҳимоят аз ватан баён шудааст.
- C) Эҳсону саховатмандию дасткушодӣ аз хислатҳои беҳтарини инсонӣ шуморида шудааст.
- D) Ҷасорат ва далерии ҷавон дар роҳи ишқ ва дӯст доштани маҳбуба зебо тасвир шудааст.

20 Вобаста ба ин рубоӣ аз адабиёти шифохӣ кадом хулоса дуруст аст?

*Рафтам ба сари куҳи баланди баҳаво,
Дилгир шудам, ҷӯра, хабаргирӣ биё.
Ду пои ман аст баста дар меҳи ҷафо,
Ту пои кушода дорӣ, барҳезу биё.*

- A) Дар бораи барору нобаробарии айёми ҷавонист.
- B) Ин рубоӣ дар васфи зебоии кӯҳистон гуфта шудааст.
- C) Дар айёми пирӣ ҳамаи инсонҳо эҳсоси танҳои мекунамд.
- D) Дар бораи инсонии танҳоест, ки муштоқи дидори дӯст аст.

21 Вобаста ба ин рубоӣ аз адабиёти шифохӣ кадом ҷумла дуруст аст?

*Ёри мана бин, кимхову баҳмалтӯш аст,
Дар хондану кор ғайраташ дар ҷӯш аст.
Мафтунӣ чунин нигор бошам ҳама умр,
К-андар раҳи ободӣ ба ман ҳамдӯш аст.*

- A) Дар ин шеър тасвири зебоӣ ва ободии Ватан дида мешавад.
- B) Дилбаре, ки дар қору зиндагӣ пурталош аст, ситоиш шудааст.
- C) Аз душвории рӯзгори ҳунармандон дар гузашта нақл мекунамд.
- D) Гӯянда дилбарашро ба қору ғайратии бештар даъват кардааст.

22 Вобаста ба ин дубайтӣ аз адабиёти шифохӣ кадом хулоса дуруст аст?

*Шаби маҳтоб хоби ман наомад,
Задам фарёд, ёри ман наомад.
Задам фарёд ба гӯши бозбонон,
Чаро булбул ба сайри гул наомад.*

- A) Мазмунӣ ин дубайтӣ дар бораи дурӣ аз Ватан аст.
- B) Душворӣ ва саҳтиҳои зиндагӣ тасвир ёфтааст.
- C) Ин дубайтӣ дар бораи дурии маъшук аз ошиқ аст.
- D) Тасвири зебоии табиат ва ғаслҳои сол аст.

23**Вобаста ба ин дубайтӣ аз адабиёти шифоҳӣ кадом хулоса дуруст аст?**

*Диле дорам, ки аз султон натарсад,
Зи банди кундаву зиндон натарсад.
Дили ошиқ мисоли гурги гушна,
Ки гурги гушна аз чӯпон натарсад.*

- А) Муаллиф аз душвории замона ва бераҳмии тақдир шикоят кардааст.
- В) Гӯянда аз қабул нашудан ба ҷои кори писандидааш гила кардааст.
- С) Муаллиф аз надостани зану фарзанд изҳори пушаймонӣ кардааст.
- Д) Дар ин дубайтӣ далерӣ шӯроат дар роҳи ишқ васф шудааст.

24**Вобаста ба ин дубайтӣ аз адабиёти шифоҳӣ кадом хулоса дуруст аст?**

*Сари чашма расидам, нола кардам,
Назар бар хонаи ҷонана кардам.
Назар кардам, надидам ёри худро,
Гиребон то ба доман пора кардам.*

- А) Ноумед нашудан аз шикастҳои рӯзгор ва мубориза бо саҳтиҳои зиндагӣ талқин шудааст.
- В) Шӯроату нотарсии ҷавонмард аз набарди тан ба тан дар ҳимоят аз ватан баён шудааст.
- С) Эҳсону саховатмандӣ дасткушодӣ аз ҳислатҳои беҳтарини инсонӣ шуморида шудааст.
- Д) Эҳсоси дурӣ ва дилтангии ҷавон дар роҳи ишқ ва дӯст доштани маҳбуба зебо тасвир шудааст.

25**Вобаста ба ин байт аз адабиёти шифоҳӣ кадом хулоса дуруст аст?**

*Ҳаргиз лаби аҳли дард хандон набувад,
Чуз гиря насиби дардмандон набувад.*

- А) Сухан дар бораи интиҳоби дӯсту ҳамнишин меравад.
- В) Ғам ҳамроҳи ҳамешагии инсонҳои бофаҳму бошуур аст.
- С) Ишқу муҳаббати самимӣ ҳақиқӣ пойдор хоҳад монд.
- Д) Дар зиндагӣ одамони ғамгинро бояд дастгирӣ намоем.

26**Вобаста ба ин рубоӣ аз адабиёти шифоҳӣ кадом хулоса дуруст аст?**

*Ку дӯст, ки қадри ёри ҳамдам донад,
Ку сухтадиле, ки лаззати ғам донад?
Одам зи қучост, хоки одам зи қучост,
Одам бошад, ки қадри одам донад!*

- А) Мавзӯи ин рубоӣ васфи зебоиҳои зиндагист.
- В) Дар бораи нагирифтани ҷавоби нома аз ёр аст.
- С) Фироқу ҳичрон мавзӯи асосии ин рубоист.
- Д) Донишҷӯи арзиши инсоният беҳтарин кор аст.

27 Вобаста ба ин рубой аз адабиёти шифоҳӣ кадом хулоса дуруст аст?

*Ғаму ғусса ба ҷонам сар ниҳода,
Ғаму ғусса зи мӯи сар зиёда.
Ҳар ончи мекунам аз ғам ғурезам,
Ғам аст чобуксабору ман пиёда.*

- А) Корҳои бисёру душвори зиндагӣ маро хеле хаста кардааст.
- В) Одамҳои нохуб боиси андуҳу нороҳатии ман гардидаанд.
- С) Дар ҳар марҳилаи зиндагӣ ғуссаю андуҳ бо ман ҳамроҳ аст.
- Д) Ғуссаҳоям ба охир расидаасту вақти нишоти ман омадааст.

28 Кадом хулоса доир ба дубайтӣ дуруст аст?

*Сари кӯҳи баланд буд хонаи ман,
Фалак тире задаст бар шонаи ман.
Фалак тире задаст, пайкон надорад,
Ба ҳасрат пур шудааст паймонаи ман.*

- А) Дурӣ аз ёру диёр ва саҳтиҳои муҳочират бо дарду ҳасрат баён шудааст.
- В) Гӯянда дар болои кӯҳи баланд будааст, ки ногоҳ ба китфаш тир расидааст.
- С) Аз тақдир қисмат шикоят шуда, гузаштаи хуш бо афсӯс ёд шудааст.
- Д) Аз мусиқии мардумии “Фалак” барои дармони дардҳояш ёрӣ хостааст.

29 Сабаби дар асрҳои VIII ва IX ба забони арабӣ асар навиштани адибони эронитабор чӣ буд?

- А) Дар натиҷаи истилои араб ҳароб шудани марказҳои адабию фарҳангӣ ва пурра аз байн рафтани осори илмию адабӣ.
- В) Дар натиҷаи истилои араб аз байн рафтани марказҳои адабию фарҳангӣ ва бартарӣ пайдо кардани забони арабӣ.
- С) Дар натиҷаи истилои араб кушта шудани шоирону нависандагоне, ки дар Эронзамин зиндагӣ ва эҷод мекарданд.
- Д) Дар натиҷаи истилои араб танҳо шоирону нависандагони араб ҳукуқи эҷод карданро доштанд.

30 Зухури адабиёти тоҷик дар қолаби забони арабӣ хоси кадом давраи адабиёт аст?

- А) охири асри X
- В) аввали асри XV
- С) асрҳои VIII ва IX
- Д) асрҳои XII ва XIII

31 Умри Абдулхамид ибни Яҳёи Котиб ва Ҳаммоди Аҷрад (адибони эронитабори арабизабон) бо кадом сабаб ба таври ғочевӣ ба поён расид?

- А) рӯй овардан ба арабгарой
- В) машғул шудан ба тарҷумонӣ
- С) гаравидан ба ҷунбиши шуубия
- Д) машғул шудан ба тичорат

32 Намунаи барҷастаи таърихнигорӣ дар асрҳои XIII-XIV.

- А) “Таърихи Байҳақӣ”-и Абулфазли Байҳақӣ
- В) “Ҷомеъ-ут-таворих”-и Рашидуддини Фазлуллоҳ
- С) “Бадоеъ-ул-вақоеъ”-и Зайниддин Маҳмуди Восифӣ
- Д) “Тўтинома”-и Зиёуддини Нахшабӣ

33 Дар асрҳои XIII-XIV доир ба илмҳои гуногун, аз ҷумла *риёзиёт, фалсафа, ахлоқ, таърих, мусиқӣ, тиб* ва ғайра асарҳои зиёде навишта шуданд. Кадоме аз ин асарҳо дар илми *қофия, санъатҳои бадеӣ* ва *арӯз* аст?

- А) “Ал-муъҷам”-и Шамси Қайси Розӣ
- В) “Суроҳ-ул-луғот”-и Ҷавҳори Форобӣ
- С) “Заҳоир-ул-мулук”-и Сайидалии Ҳамадонӣ
- Д) “Таърихи ҷаҳонкушоӣ”-и Атомалики Ҷувайнӣ

34 Намунаи барҷастаи асари насрӣ дар асрҳои XIII-XIV.

- А) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
- В) “Тўтинома”-и Зиёуддини Нахшабӣ
- С) “Бадоеъ-ул-вақоеъ”-и Зайниддин Маҳмуди Восифӣ
- Д) “Шарафномаи шохӣ”-и Ҳофизи Таниш

35 Барҷастатарин намоёндагони адабиёти форсии тоҷикӣ дар нимаи аввали асри XI (дар дарбори Ғазнавиён) кӣҳо буданд?

- А) Анварӣ, Саноии Ғазнавӣ, Сайфи Исфарангӣ
- В) Фароловӣ, Муродӣ, Кисоии Марвазӣ
- С) Хусравонӣ, Шаҳиди Балхӣ, Абумансури Дақиқӣ
- Д) Унсурий, Манучехрӣ, Фаррухии Систонӣ

36 Кадом асар намунаи барҷастаи насри асри X аст?

- А) “Синдбоднома”-и Заҳирии Самарқандӣ
- В) “Шоҳнома”-и Абулмуайяди Балхӣ
- С) “Сафарнома”-и Носири Хусрав
- Д) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус

37 Намунаи барҷастаи асари насрӣ дар асрҳои XIII-XIV.

- A) “Тулистон”-и Саъдии Шерозӣ
- B) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
- C) “Шарафномаи шоҳӣ”-и Ҳофизӣ Таниш
- D) “Бадоеъ-ул-вақоеъ”-и Зайниддин Маҳмуди Восифӣ

38 Намунаи барҷастаи асари насрӣ дар асрҳои XIII-XIV.

- A) “Қомеъ-ул-ҳикоят”-и Муҳаммад Авфии Бухорӣ
- B) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
- C) “Шарафномаи шоҳӣ”-и Ҳофизӣ Таниш
- D) “Бадоеъ-ул-вақоеъ”-и Зайниддин Маҳмуди Восифӣ

39 Намунаи барҷастаи асари насрӣ дар асрҳои XIII-XIV.

- A) “Шарафномаи шоҳӣ”-и Ҳофизӣ Таниш
- B) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
- C) “Тӯтинома”-и Зиёуддини Нахшабӣ
- D) “Бадоеъ-ул-вақоеъ”-и Зайниддин Маҳмуди Восифӣ

40 Намунаи барҷастаи асари насрӣ дар асрҳои XV-XVI.

- A) “Тулистон”-и Саъдии Шерозӣ
- B) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
- C) “Наводир-ул-вақоеъ”-и Аҳмади Дониш
- D) “Бадоеъ-ул-вақоеъ”-и Зайниддин Маҳмуди Восифӣ

41 Намунаи барҷастаи асари насрӣ дар асрҳои XV-XVI.

- A) “Тулистон”-и Саъдии Шерозӣ
- B) “Баҳористон”-и Абдурахмони Қомӣ
- C) “Наводир-ул-вақоеъ”-и Аҳмади Дониш
- D) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус

42 Намунаи барҷастаи асари насрӣ дар асрҳои XV-XVI.

- A) “Тулистон”-и Саъдии Шерозӣ
- B) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
- C) “Наводир-ул-вақоеъ”-и Аҳмади Дониш
- D) “Футувватномаи султони”-и Ҳусайн Воизи Кошифӣ

43 Унсурӣ “Маликушшуаро”-и кадом дарбор буд?

- A) Ғӯриён
- B) Ғазнавиён
- C) Сомониён
- D) Салчуқиён

44 Масъуди Саъди Салмон дар замони ҳукмронии кадом сулолаҳо зиндагӣ кардааст?

- A) Салчуқиён ва Ғӯриён
- B) Сомониён ва Ғазнавиён
- C) Ғазнавиён ва Салчуқиён
- D) Саффориён ва Сомониён

45 Зиндагии Саъдии Шерозӣ ба кадом ҳодисаи таърихӣ баробар омадааст?

- A) забткории арабҳо
- B) истилои муғулҳо
- C) забткории салчуқиҳо
- D) истилои шайбониҳо

46 Зиндагии Ҷалолиддини Балхӣ ба кадом ҳодисаи таърихӣ мувофиқ омадааст?

- A) забткории арабҳо
- B) истилои муғулҳо
- C) забткории сафавиҳо
- D) истилои шайбониҳо

47 Зиндагии Зайниддин Маҳмуди Восифӣ ба кадом ҳодисаи таърихӣ мувофиқ омадааст?

- A) забткории арабҳо
- B) истилои муғулҳо
- C) забткории сафавиҳо
- D) истилои шайбониҳо

48 Солҳои ҷавонии Абуалӣ ибни Сино ба замони ҳукмронии кадом подшоҳ рост омадааст?

- A) Нух ибни Мансур
- B) Яъқуб ибни Лайс
- C) Исмоили Сомонӣ
- D) Насри II Сомонӣ

49 Айёми ҷавонии Саъдии Шерозӣ ба кадом ҳодисаи таърихӣ рост омадааст?

- A) ба тахт нишастани Султон Маҳмуд
- B) ба сари қудрати омадани Салҷуқӣ
- C) ҳуҷуми арабҳо ба Хуросону Мовароуннаҳр
- D) ҳуҷуми муғулҳо ба Хуросону Мовароуннаҳр

50 Охири умри Аттори Нишопурӣ ба кадом ҳодисаи таърихӣ рост омадааст?

- A) забткории арабҳо
- B) истилои муғулҳо
- C) забткории салҷуқӣ
- D) истилои шайбонӣ

51 Абумансури Дақӣ дар дарбори кадом сулолаҳо хидмат кардааст?

- A) Салҷуқӣ ва Ғуриён
- B) Сомонӣ ва Ғазнавӣ
- C) Ғазнавӣ ва Салҷуқӣ
- D) Ҷағонӣ ва Сомонӣ

52 Муҳаммад ибни Васиф дар дарбори кадом сулола зиндагӣ кардааст?

- A) Ғуриён
- B) Сомонӣ
- C) Ғазнавӣ
- D) Саффорӣ

53 Унсуралмаолӣ Кайковус аз амирзодагони кадом хонадон буд?

- A) Балғамӣ
- B) Ҷайхонӣ
- C) Ғурӣ
- D) Зиёӣ

54 Дар адабиёт шоиреро, ки ба ду забон эҷод мекунад, чӣ меноманд?

- A) зулбаҳрайн
- B) зулқофиятайн
- C) зуллисонайн
- D) зулваҷҳайн

55 Сухан дар бораи кӣ меравад?

Вақте Султон Иброҳими Ғазнавӣ соли 1076/1077 ҳукумати Ҳиндустонро ба писараш Сайфуддавла Маҳмуд супурд, шоирро дар рикоби ӯ гузошт. Баъди даҳ соли рӯзгори бисёр хуши шоҳона зиндагии талху захрогини даҳсолаи адиб дар зиндонҳои Су, Даҳак ва Ной шуруъ шуд.

- A) Камоли Хучандӣ
- B) Убайди Зоконӣ
- C) Заҳирии Самарқандӣ
- D) Масъуди Саъди Салмон

56 Пайомади сар задани низоъҳои мазҳабӣ дар Хуросону Мовароуннахр пас аз ҳамлаи Исмоили Сафавӣ ба Хуросон дар соли 1512.

- A) парокандагии қувваҳои илмию адабии Хуросону Мовароуннахр
- B) зиёд гардидани қувваҳои эҷодӣ, рушди тазкиранависӣ
- C) кушта шудани шоирон Бадриддини Ҳилолӣ ва Камолиддини Биноӣ
- D) рушди таърихнигорӣ, ба майдон омадани таърихнависон

57 Яке аз пайомадҳои манфии ҳамлаи муғул.

- A) кушта шудани Фаридуддини Аттор дар қатли оми аҳолии Нишопур
- B) аз навиштани таърихномаҳо бозмондани муаррихон ва донишмандон
- C) оташ задани китобхонаи машҳури Бухоро ва сӯхтани нусхаҳои “Авасто”
- D) манъ шудани мусиқӣ ва аз ривочу равақ афтодани кори ҳофизон

58 Кадом асар намунаи таърихнигории асрҳои XIII-XIV аст?

- A) “Таърихи касира”-и Саид Шарифи Самарқандӣ
- B) “Таърихи ҷаҳонкушой”-и Атомалики Ҷувайнӣ
- C) “Зафарнома”-и Шарафуддин Алии Яздӣ
- D) “Шарафномаи шоҳӣ”-и Ҳофизи Таниш

59 Доир ба таъсири эҷодиёти Аҳмади Дониш дар ташаккули ҷараёни маорифпарварӣ кадоме аз ин хулосаҳо дуруст аст?

- A) Сафархояш ба Русия ҷаҳонбинӣ ва тафаккури ӯро тағйир дода буд.
- B) Бедории фикрӣ дар замони зиндагии ӯ зуҳур карда буд.
- C) Осори ӯ дар бедории фикрӣ ва худшиносии миллӣ аҳамияти бунёдӣ дорад.
- D) Ӯ адиби тавоно ва мутафаккири забардасти онрӯзаи Бухоро буд.

60 Асарҳои Аҳмади Дониш асосан ба кадом масъала дар ҳаёти Бухорои охири асри XIX ва ибтидои асри XX таъсир гузоштанд?

- A) сарнагун шудани сулолаи Манғитиён
- B) ташаккули ҷараёни маорифпарварӣ
- C) ташкили ҳайат барои сафар ба Петербург
- D) мустаҳкам шудани робитаи сиёсӣ бо Русия

61 Намунаи барҷастаи насри адабиёти давраи қадим, ки дар шакли пурсишу посух таълиф гардидааст.

- A) “Сафарнома”-и Носири Хусрав
- B) “Қорномаи Ардашери Бобакон”
- C) “Қорномаи Балх”-и Саноии Ғазнавӣ
- D) “Андарзнома”-и Бузургмехри Бухтагон

62 Барҷастатарин асари охири асри XIX адабиёти тоҷик.

- A) “Лайлӣ ва Мачнун”-и Шамсиддини Шохин
- B) “Наводир-ул-вақоеъ”-и Аҳмади Дониш
- C) “Ирфон”-и Бедили Деҳлавӣ
- D) “Ёддоштҳо”-и Садриддин Айний

63 Таълифи кадом асар дар замони Ғазнавиён ба анҷом расидааст?

- A) “Ғулистон”-и Саъдии Шерозӣ
- B) “Мушу гурба”-и Убайди Зоконӣ
- C) “Шоҳнома”-и Абӯлқосими Фирдавсӣ
- D) “Даврони офтоб”-и Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ

64 Кадом асар намунаи барҷастаи ёддоштнависӣ дар адабиёти тоҷик аст?

- A) “Маҳзан-ул-асрор”-и Низомии Ғанҷавӣ
- B) “Мантиқ-ут-тайр”-и Аттори Нишопурӣ
- C) “Зод-ул-мусофирин”-и Носири Хусрав
- D) “Бадоеъ-ул-вақоеъ”-и Зайниддин Маҳмуди Восифӣ

65 Кадом асар намунаи барҷастаи ёддоштнависӣ дар адабиёти тоҷик аст?

- A) “Ғаршоспнома”-и Асадии Тӯсӣ
- B) “Рисолаи саргузашт”-и Абӯалӣ ибни Сино
- C) “Модари май”-и Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ
- D) “Шоҳнома”-и Абӯлқосими Фирдавсӣ

66 Кадом асар намунаи барҷастаи ёддоштнависӣ дар адабиёти тоҷик аст?

- А) “Пирӯзинома”-и Абуалӣ ибни Сино
- В) “Сафарнома”-и Носири Хусрав
- С) “Гаршоспнома”-и Асадии Тӯсӣ
- Д) “Шоҳнома”-и Абулқосими Фирдавсӣ

67 Кадом асар намунаи барҷастаи насри асри XI аст?

- А) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
- В) “Марзбоннома”-и Марзбон писари Рустам
- С) “Шоҳнома”-и Абулмуайяди Балхӣ
- Д) “Синдбоднома”-и Заҳирии Самарқандӣ

68 Кадом асар намунаи барҷастаи насри бадеии адабиёти давраи қадим аст?

- А) “Зафарнома”-и Абуалӣ ибни Сино
- В) “Андарзнома”-и Бузургмехри Бухтагон
- С) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
- Д) “Шоҳнома”-и Абулмуайяди Балхӣ

69 Яке аз хусусиятҳои асосии шеъри нағз дар асри X.

- А) ҳубии лафз ва осонии маънӣ
- В) омехтагӣ бо калимаҳои арабӣ
- С) мавзӯ ва муҳтавои ҷолиб
- Д) таваҷҷуҳи зиёд ба васфи табиат

САНЪАТҲОИ БАДЕЙ

70 Маъноии луғавияш “сухани пӯшида, рамз ва ишора” аст.

- А) маҷоз
- В) киноя
- С) илтифот
- Д) муболиға

71 Сухан дар бораи кадом санъати маънавӣ меравад?

“Шоир ё нависанда дар осори худ калимаҳоеро ба қор мебарад, ки аз ҷиҳати шаклу талаффуз монанд ва яксонанд, аммо аз ҷиҳати маъно гуногун.”

- А) илтифот
- В) тавсиф
- С) талмех
- Д) таҷнис

72 Кадом сухан ба санъати бадеии “сачъ” дахл дорад?

- A) калимаҳои ҳаммаънӣ дар як байт
- B) калимаҳои ҳамшаклу гуногунмаънӣ
- C) калимаҳои ҳамвазну ҳамқофия дар наср
- D) калимаҳои такроршаванда дар як ҷумла

73 Кадом сухан ба санъати бадеии “истиора” дахл дорад?

- A) Асоси он монанд кардани чизе ба чизи дигар аст.
- B) Маънои аслиаш ба орият ва амонат гирифтани аст.
- C) Маънои он ишора ва нигоҳи сабук ба сӯи чизест.
- D) Дар ин санъат васф аз ҳадду андоза мегузарад.

74 Кадом сухан ба санъати бадеии “талмех” дахл дорад?

- A) монанд кардани чизе ба чизи дигар
- B) овардани калимаҳои ҳамвазн дар наср
- C) ишора ва нигоҳи сабук ба сӯи чизе
- D) васфи чизе беш аз ҳадду андоза

75 Кадом ҷумла ба санъати бадеии “тарсеъ” рабт дорад?

- A) Мисраъ ё байте, ки ба ду тарз фаҳмида мешавад.
- B) Мисраъ ё байте, ки дорои калимаҳои ҳамшакл бошад.
- C) Дар байт калимаю ибораҳои иқтибосӣ оварда мешавад.
- D) Дар байт калимаҳои ҳамвазн муқобили якдигар меоянд.

76 Дар кадом санъати бадеӣ калимаҳои муқобилмаъно истифода мешаванд?

- A) талмех
- B) тазмин
- C) тазод
- D) таҷнис

77 Дар кадом санъати бадеӣ калимаҳои ҳамшакл, аммо гуногунмаъно истифода мешаванд?

- A) талмех
- B) тазмин
- C) таҷнис
- D) ташбеҳ

78 Хусусияти асосии санъати “мачоз”.

- А) истифода шудани калима ё таркибе ба маънои ғайриаслӣ
- В) монанд кардани хусусияти як чиз ба хусусияти чизи дигар
- С) аз ҳадди табиӣ баромадани тасвири шахс, чиз ва ё ҳодиса
- Д) ишора намудан ба ягон қисса, воқеа ва ё шахсияти таърихӣ

79 Дар байт асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?

*Абр ҳаме гиряд чун ошиқон,
Боз ҳаме хандад маъшуқвор.
Раъд ҳаме нолад монанди ман
Чунки бинолам ба сахаргоҳ зор.* Шаҳиди Балхӣ

- А) талмех
- В) тазмин
- С) истиора
- Д) ташбеҳ

80 Дар байт асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?

*Ба ҳаво дарнигар, ки лашқари барф
Чун кунанд андар он ҳаме парвоз,
Рост ҳамчун кабӯтарони сафед,
Роҳгумкардагон зи ҳайбати боз.* Абулҳасани Оғочии Бухорӣ

- А) талмех
- В) тавсиф
- С) истиора
- Д) ташбеҳ

81 Дар байт асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?

*Нилуфари кабӯд ниғаҳ кун миёни об
Чун теги обдодаву ёкути обдор,
Ҳамранги осмону ба кирдори осмон,
Зардиш дар миёна чу моҳи даҳу чаҳор.* Кисоии Марвазӣ

- А) талмех
- В) тавсиф
- С) истиора
- Д) ташбеҳ

82 Дар байт асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?

*Бар нилгӯш қатраи борон нигоҳ кун
Чун ашқи чашми ошиқи гирёни ғамзада.* Кисоии Марвазӣ

- А) талмех
- В) ташбеҳ
- С) истиора
- Д) тавсиф

83 Дар байт асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?
*Аё бе ишқи ту чун май равонам фитнаангезе,
Аё бе зикри ту чун най забонам боднаймое.* Сайфи Фарғонӣ

- A) талмех
- B) ташбеҳ
- C) истиора
- D) тавсиф

84 Дар байт асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?
*Моҳ гоҳе чу рӯйи ёри ман аст,
Гаҳ чу ман кӯжпушту зарду низор.* Қамарии Ҷурҷонӣ

- A) талмех
- B) ташбеҳ
- C) истиора
- D) тавсиф

85 Дар байт асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?
*Биёр он май, ки пиндорӣ равон ёкути ноб астӣ,
Ва ё чун баркашида тез пеши офтоб астӣ.* Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

- A) талмех
- B) тазмин
- C) истиора
- D) ташбеҳ

86 Дар байт асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?
*Сураат маҳзари ҳусн аст, вале ин маънӣ
Ҳамчу ҳусни дигарон бар ҳама кас зоҳир нест.* Камоли Хучандӣ

- A) талмех
- B) тавсиф
- C) истиора
- D) ташбеҳ

87 Дар байт асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?
*Ватан меҳрат ба дил азбаски ҷо шуд,
Дилам аз хуррамӣ чун ғунча во шуд.* Мирзо Турсунзода

- A) талмех
- B) тавсиф
- C) истиора
- D) ташбеҳ

88 Дар байт асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?

Чаро чун гул занӣ дар нӯст ханда?

Сухан бояд чу шаккар нӯстканда. Низомии Ганҷавӣ

- A) талмех
- B) ташбеҳ
- C) истиора
- D) тавсиф

89 Дар байт асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?

Пайкарам мегашт ҳамчун набзи беморон зи ҷо,

То саҳар аз мавҷи симоб изтиробе доштам. Саййидои Насафӣ

- A) талмех
- B) ташбеҳ
- C) истиора
- D) тавсиф

90 Дар байт асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?

Гаҳе чу шамъ кунам гиряҳои синагудоз,

Гаҳе чу субҳ занам хандаҳои хунолуд. Бадри Чочӣ

- A) талмех
- B) ташбеҳ
- C) истиора
- D) тавсиф

91 Дар байт асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?

Гули ман, иди Наврӯзат муборак,

Чунин ҷашини дилафрӯзат муборак! Лоик Шералӣ

- A) талмех
- B) истиора
- C) тавсиф
- D) тазмин

92 Дар байт асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?

Меравию гиря меояд маро,

Соате биниш, ки борон бигзарад. Амир Хусрави Деҳлавӣ

- A) тавсиф
- B) ташбеҳ
- C) истиора
- D) талмех

93 Дар байт асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?

Эй ки бар кори шикасти дили мо мекушӣ,

Бохабар бош, ки ин шиша садое дорад. Ҳофизи Шерозӣ

- A) талмех
- B) ташбеҳ
- C) тавсиф
- D) истиора

94 Дар байти зерин асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?

Ҳар саҳар аз хандаи Хуршеди Ховар

Ман таваллуд мешавам як бори дигар. Бозор Собир

- A) талмех
- B) ташбеҳ
- C) ташҳис
- D) таҷнис

95 Дар ин порчаи шеърӣ Анварии Абевардӣ асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?

Кай бувад ин сипеҳри ҳодисазой

Ҷумла аз якдигар фуру резад?!

Ё чу парвезан аст ӯ, ки мудом

Бар ҷаҳон оташи бало безад.

- A) ташҳис
- B) таҷнис
- C) киноя
- D) ташбеҳ

96 Дар байт асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?

Хуршеди амал рӯят, дарёи асал хӯят,

Ҳар зарра зи хуршедат соҳибамале гашта. Ҷалолиддини Балхӣ

- A) ташбеҳ
- B) маҷоз
- C) киноя
- D) талмех

97 Дар ин байтҳои Ҳофизи Шерозӣ асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?

*Гар боварат намешавад аз банда ин сухан,
Аз гуфтаи Камол далеле биёварам:
“Гар барканам дил аз туву бардорам аз ту меҳр,
Он меҳр бар кӣ афканам, он дил қучо барам?”*

- A) киноя
- B) истиора
- C) тазмин
- D) ташбеҳ

98 Дар байт асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?

*Субҳдам мурғи чаман бо гули навхоста гуфт:
Ноз кам кун, ки дар ин бозг бисе чун ту шукуфт.
Гул бихандид, ки аз рост наранҷем, вале
Ҳеҷ ошиқ сухани сахт ба маъшук нагуфт.* Ҳофизи Шерозӣ

- A) киноя
- B) таҷнис
- C) ташҳис
- D) истиора

99 Дар байти Камоли Хучандӣ асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?

*Гуфт: Агар сар дар биёбони ғамам хоҳӣ ниҳод,
Ташинагонро мӯждае аз мо бибар! Гуфтам: Ба чашим.*

- A) ташбеҳ
- B) ташҳис
- C) киноя
- D) саволу ҷавоб

100 Дар байти Камоли Хучандӣ асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?

*Гуфт: Агар ёбӣ нишони пойи мо бар хоки роҳ,
Барфишон он ҷо ба доманҳо гуҳар! Гуфтам: Ба чашим.*

- A) саволу ҷавоб
- B) тазодду муқобала
- C) талмех
- D) ташҳис

- 101** Дар ин ҳикмати Абдуллоҳи Ансорӣ асосан кадом санъати суҳан истифода шудааст?
Бомдоди ситам сим аст ва шабонгоҳи ӯ бим аст... Ибтидои ҷавр сароб аст ва интиҳои ӯ азоб аст.
- A) ташҳис
B) сачъ
C) ташбеҳ
D) таҷнис
-
- 102** Дар байти Ҳофиз асосан кадом санъати бадеӣ истифода шудааст:
*Ало, эй Юсуфи мисрӣ, ки кардат салтанат мағрур,
Падарро боз пурс охир, кучо шуд меҳри фарзандӣ?*
- A) тавсиф
B) ташҳис
C) талмех
D) тавҷех
-
- 103** Дар байт кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?
*Ҳолами мулки Сулаймон аст илм,
Ҷумла олам сурату ҷон аст илм.* Ҷалолиддини Балхӣ
- A) киноя
B) тавсиф
C) истиора
D) ташбеҳ
-
- 104** Дар байти Ҳофизи Шерозӣ кадом санъати бадеӣ истифода шудааст?
*Гуфтам: “Эй султони хубон, раҳм кун бар ин ғариб!”
Гуфт: “Дар дунболи раҳ дил гум кунад мискин ғариб!”*
- A) саволу ҷавоб
B) тазоду муқобала
C) талмех
D) ташҳис
-
- 105** Дар кадом байт санъати *талмех* истифода шудааст?
- A) Абрӯи чун ҳилоли ту ҷонро шикор кард,
Мижғони обдори ту дил беқарор кард. Аҳмади Дониш
- B) Эй бути ширинлабу симинтану рангинқабо,
Пой то сар ҷилваи макру фану нозукадо. Муҳаммадшарифи Гулханӣ
- C) Аз ҷаҳон гум шуда меҳри падару фарзандӣ,
В-арна Рустам зи чи боис сари Сухроб хӯрад? Саййиди Насафӣ
- D) Кучо аз модари айём осоиш ҳавас бошад?
Париданҳои рангам чунбиши ғахвора бас бошад. Шавкати Бухорӣ

106 Саъдии Шерозӣ дар ҷумлаи зерин кадом санъати суҳанро истифода кардааст?

Хунарманд ҳар ҷо, ки равад, қадр бинад ва дар садр нишинад ва беҳунар ҳар ҷо, ки равад, луқма чинад ва сахтӣ бинад. “Гулистон”

- A) сачъ
- B) ташҳис
- C) ташбеҳ
- D) таҷнис

АДАБИЁТИ КЛАССИКӢ

107 Забони кадом китоб дар адабиёти қадими мо ба забони китоби муқаддаси ҳиндуён “Ригведа (Веда) монанд буда, аз гузаштаи ягонаи қавмҳои ориёӣ гувоҳӣ медиҳад?

- A) “Авесто”
- B) “Дарахти Асуриг”
- C) “Қорномаи Ардашери Бобакон”
- D) “Андарзи Озарбоди Меҳроспандон”

108 Аз рӯйи байти зерини Мутаваккилӣ муҳтавои адабиёти араби-забони тоҷикро муайян намоед:

*Ман зодаи родмардонам аз дудмони Ҷам,
Вориси тахту тоҷи шахриёрони Аҷам ҳастам.*

- A) барқарор кардани истиклоли маънавию сиёсӣ
- B) ҳифзу эҳёи дороиҳои фарҳангу адаби тоисломӣ
- C) мадҳи аҷдоди эронӣ ва ифтихор аз гузаштаи ватан
- D) таъмини растгории маънавии қавмҳои эрониноҷод

109 Аз рӯйи байтҳои зерин муайян намоед, ки Зардушт ба Гуштосп (аз “Шоҳнома”-и Абумансури Дакиқӣ) чӣ гуфтааст?

*Ба шоҳи ҷаҳон гуфт Зардушти пир,
Ки: “Дар дини мо ин набошад ҳажир,
Ки ту бож бидҳӣ ба солори Чин,
На андархӯр ояд ба оину дин ...”*

- A) Ба солори Чин бож додани ту ба дину оини мо манфиатовар нест.
- B) Мувофиқи оини мо бож додан умуман дуруст нест.
- C) Аз рӯйи оину дини мо ба солори Чин бож додани ту нек нест.
- D) Дар дину оини мо бож надодан ба солори Чин дуруст нест.

- 110** Доир ба байтҳои зерини Абумансури Дақиқӣ кадом хулоса дуруст аст?
Дақиқӣ чор хислат баргузидаст
Ба гетӣ аз ҳама хубию зиштӣ:
Лаби ёқутрангу нолаи чанг,
Майи хушрангу дини зардуштиӣ.
- А) Дақиқӣ аз маю музиқию маҷлиси ёр ва дини зардуштиӣ дурӣ меҷустааст.
В) Дақиқӣ пайрави дини зардуштиӣ ва дӯстдори маю музиқию маҷлиси ёр буд.
С) Дақиқӣ маю музиқиро хуб ва дини зардуштиро зишт шуморидааст.
Д) Дақиқӣ пайрави дини зардуштиӣ буд, вале маю музиқиро зишт медонист.
- 111** Кадом байти Абушақури Балхӣ бо сухани Абулқосими Фирдавсӣ “Тавоно бувад, ҳар кӣ доно бувад” ҳаммаъност?
- А) Хирад чун надонӣ, биёмӯзадат,
Чу пажмурда гардӣ, барафрӯзадат.
В) Касе, к-ӯ ба дониш барад рӯзгор,
На ӯ ёфа монад, на омӯзгор.
С) На донотар он кас, ки волотар аст,
Ки волотар он кас, ки донотар аст.
Д) Ҷаҳонро ба дониш тавон ёфтан,
Ба дониш тавон риштану тофтан.
- 112** Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ дар қасидаи “Модари май” киро “моҳи озодагону мафҳари Эрон”, “малики адлу офтоби замона”-гӯён мадҳ намудааст?
- А) амир Исмоили Сомониро
В) амир Насри II Сомониро
С) волии Хуросон Абуҷаъфар Аҳмад ибни Муҳаммадро
Д) вазири давлати Сомониён Абулфазли Балъамиро
- 113** Дар кадом асари Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ амир Насри II Сомонӣ ба моҳ ва сарв ташбеҳ дода шудааст?
- А) маснавии “Синдбоднома”
В) қасидаи “Модари май”
С) қасидаи “Бӯйи Ҷӯйи Мулиён”
Д) қасидаи “Шикоят аз пирӣ”

114 Кадом байти Абуиброҳими Мунтасир сухани Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ “Кунун замона дигар гашту ман дигар гаштам”-ро ба хотир меорад?

- A) Гаҳе ба иззу ба давлат ҳамеништам шод,
Гаҳе зи хирс ҳамерафтам зи ҷой ба ҷой.
- B) Басе тафохур кардам, ки ман касе ҳастам,
Кунун баробар бидам ҳаме амиру гадоӣ.
- C) Чу марг тохтан овард, ҳеч суд накард,
Бақо бақои Худоясту мулк мулки Худой.
- D) Ҳазор қалъа кушодам ба як ишорати даст,
Басе масоф шикастам ба як фишурдани пой.

115 Кадом шарҳ ба байти Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ мувофиқ аст?

*Шуд он замона, ки шеъраш ҳама ҷаҳон бинвишт,
Шуд он замона, ки ӯ шоири Хуросон буд.*

- A) Рӯдакӣ ба Абулфазли Балъамии вазир ишора карда, шуҳратёр будани ӯро дар тамоми Хуросон таъкид мекунад.
- B) Манзури Рӯдакӣ Дақиқӣ аст, ки бо асари “Таштоспнома”-аш дар Ироку Хуросон машҳур ва маъруф шуда буд.
- C) Рӯдакӣ худро дар назар дорад ва аз шуҳрату овозаи даврони ҷавонияш бо ифтихор сухан мегӯяд.
- D) Шоир аз шуҳрату овозаи Абуиброҳими Мунтасир сухан ронда, ба таъби шоирӣ доштани ӯ ишора мекунад.

116 Сухани зерини Мантиқии Розӣ ба кадом байти Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ҳаммаъност?

*Маро зи ҷуди салотину меҳтарони замон,
Сарой зарриндевор буду симинбон.*

- A) Кучо ба гетӣ будаст номвар деҳқон,
Маро ба хонаи ӯ сим буду хумлон буд.
- B) Шуд он замона, ки ӯ унси родмардон буд,
Шуд он замона, ки ӯ пешкори мирон буд.
- C) Киро бузургию неъмат зи ину он будӣ,
Маро бузургию неъмат зи Оли Сомон буд.
- D) Сапеду симзада буду дурру марҷон буд,
Ситораи сахарӣ буду катраборон буд.

117 Бо ин байт Абулқосими Фирдавсӣ ба кадом подшоҳ мурочиат кардааст?

*Яке бандагӣ кардам, эй шахриёр,
Ки монад зи ман дар ҷаҳон ёдгор.*

- A) Наср ибни Аҳмади Сомонӣ
- B) Султон Маҳмуди Ғазнавӣ
- C) Султон Масъуди Ғазнавӣ
- D) Нух ибни Мансури Сомонӣ

- 118** Мувофиқи ривояти “Шоҳнома”-и Абулқосими Фирдавсӣ номи писарони Фаридун, ки сарзаминашро байни онҳо тақсим намуд:
- A) Ковус, Гев, Тӯс
 - B) Салм, Тур, Эрач
 - C) Бежан, Сиёвуш, Фуруд
 - D) Манучехр, Эрач, Сом
-
- 119** Аз рӯи муҳтаво “Шоҳнома”-и Фирдавсӣ кадом бахшхоро дар бар мегирад?
- A) асотирий, миллӣ, таърихӣ
 - B) асотирий, паҳлавонӣ, таърихӣ
 - C) асотирий, қадим, нав
 - D) қадимтарин, қадим, нав
-
- 120** Кадом баҳши “Шоҳнома”-и Фирдавсиро “давраи асотирий” мегӯянд?
- A) аз қиёми Кова то марги Рустам
 - B) аз шикасту марги Дорои Каёнӣ то охир
 - C) аз подшоҳии Каюмарс то подшоҳии Фаридун
 - D) аз подшоҳии Хусрави Парвиз то марги Яздгирд
-
- 121** Кадом баҳши “Шоҳнома”-и Фирдавсиро “давраи паҳлавонӣ” мегӯянд?
- A) аз қиёми Кова то марги Рустам
 - B) аз шикасту марги Дорои Каёнӣ то охир
 - C) аз подшоҳии Каюмарс то подшоҳии Фаридун
 - D) аз подшоҳии Хусрави Парвиз то марги Яздгирд
-
- 122** Кадом баҳши “Шоҳнома”-и Фирдавсиро “давраи таърихӣ” мегӯянд?
- A) аз қиёми Кова то марги Рустам
 - B) аз шикасту марги Дорои Каёнӣ то охир
 - C) аз подшоҳии Каюмарс то подшоҳии Фаридун
 - D) аз подшоҳии Хусрави Парвиз то марги Яздгирд
-
- 123** Афсонаи русии “Достони Еруслан Лазаревич” дар пайраи кадом достони “Шоҳнома”-и Фирдавсӣ ба вучуд омадааст?
- A) “Достони Кова”
 - B) “Достони Рустам”
 - C) “Достони Фаридун”
 - D) “Достони Баҳроми Гӯр”

- 124** Кадом асари адабиёти классикии мо “аниси кунчи танҳой”-и нависанда ва мутафаккири барҷастаи рус Н. Чернишевский дар зиндон будааст?
- А) “Қонун”-и Абуалӣ ибни Сино
 - В) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
 - С) “Девон”-и Ҳофизӣ Шерозӣ
 - Д) “Шоҳнома”-и Абулқосими Фирдавсӣ
-
- 125** Кадом адиби барҷастаи моро дар адабиётшиносии Ғарб ҳампоя ва баробар бо саромадони адабиёти ҷаҳон, аз ҷумла Ҳомер ва Данте, доништаанд?
- А) Низомии Ғанҷавӣ
 - В) Унсурулмаолии Кайковус
 - С) Абулқосими Фирдавсӣ
 - Д) Ҳофизӣ Шерозӣ
-
- 126** Данте дар асараш “Мазҳакаи илоҳӣ” аз кадом адиби классикии мо ном бурдааст?
- А) Абулқосими Фирдавсӣ
 - В) Абуалӣ ибни Сино
 - С) Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ
 - Д) Низомии Ғанҷавӣ
-
- 127** Дар мисраи дуюм ба кӣ ишора шудааст?
Устод Шаҳид зинда боистӣ
В-он шоири тираҷашми равшанбин. Абумансури Дақиқӣ
- А) Абуҳафси Суғдӣ
 - В) Абушақури Балхӣ
 - С) Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ
 - Д) Асадии Тӯсӣ
-
- 128** Дар ситоиши Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ кадом шоир чунин гуфтааст?
Киро Рӯдакӣ гуфта бошад мадеҳ,
Имоми фунуну суҳанвар бувад.
- А) Абуҳафси Суғдӣ
 - В) Абушақури Балхӣ
 - С) Абумансури Дақиқӣ
 - Д) Асадии Тӯсӣ

- 129** “Шоҳнома”-и Дақиқиро боз бо кадом ном мешиносанд?
- А) “Гаршоспнома”
 - В) “Лухроспнома”
 - С) “Гуштоспнома”
 - Д) “Ҷомоспнома”
-
- 130** Падари Исфандиёр мувофиқи ривояти “Шоҳнома”-и Абулқосими Фирдавсӣ.
- А) Лухросп
 - В) Гуштосп
 - С) Арҷосп
 - Д) Ҷомосп
-
- 131** “Шоҳнома”-и Абулқосими Фирдавсӣ бо баёни кадом ҳодиса ба охир мерасад?
- А) марги Эраҷ
 - В) марги Сухроб
 - С) марги Исфандиёр
 - Д) марги Яздигирд
-
- 132** Байти зерини Абулқосими Фирдавсӣ кадом маъниро бозгӯӣ мекунад?
*Зи абёти гарро ду раҳ сӣ ҳазор,
Мар он ҷумла дар шеваи корзор.*
- А) “Шоҳнома” беҳтарин достони қаҳрамонӣ буда, аз шаст ҳазор байти ҳуб иборат аст.
 - В) “Шоҳнома” дар ду нусха навишта шудааст ва ҳар нусха шомили сӣ ҳазор байт аст.
 - С) “Шоҳнома” ба назм навишта шудааст ва дар он набарди шоҳон тасвир гардидааст.
 - Д) “Шоҳнома” дар бораи ҷангҳои подшоҳон аст ва сӣ ҳазор байтро дар бар мегирад.
-
- 133** Кадоме аз ин асарҳо яке аз сарчашмаҳои “Шоҳнома”-и Фирдавсӣ ба шумор меравад, ки шоир онро аз тариқи матни “Худойнома” истифода бурдааст?
- А) “Корномаи Ардашери Бобакон”
 - В) “Андарзи Озарбоди Меҳроспандон”
 - С) “Гоҳон”
 - Д) “Ёдгори Зарирон”

- 134** Достони “Бежан ва Манижа” (аз “Шоҳнома”-и Абулқосими Фирдавсӣ) чӣ гуна асар аст?
А) танқидӣ
В) ёддоштӣ
С) таърихӣ
Д) ишқӣ
-
- 135** Абулқосими Фирдавсӣ бо гуфтани байти зерин ба кадом масъала ишора намудааст?
*Бирафт ўву ин нома ногуфта монд,
Чунин бахти бедори ў хуфта монд.*
А) марғи шоир Муродӣ ва ногуфта мондани шеърҳои ў
В) аз ҷаҳон рафтани устод Рӯдакӣ ва мондани ҳикмати ў
С) вафоти Марзбони Рустам ва боқӣ мондани “Марзбоннома”
Д) ҷавонмарғии Дақиқӣ ва нотамои мондани “Шоҳнома”-и ў
-
- 136** Гуштосп бар ивази тоҷу тахт ба Исфандиёр чӣ шарт гузошта буд?
*Супорам туро ганҷу тахту кулоҳ,
Нишонам-т бо оҷ дар пеигоҳ ...
Агар тахт хоҳӣ ҳаме бо кулоҳ,
Раҳи Систон гиру баркаш сипоҳ.* Абулқосими Фирдавсӣ
А) гирифтани кини бобояш Луҳросп аз Арҷосп
В) рафтан ба ҷанги Рустам ва ба банд овардани ў
С) раҳонидани хоҳарони Гуштосп аз банди Арҷосп
Д) фиристодани Башутан ва Баҳман ба ҷанги Рустам
-
- 137** Асадии Тӯсӣ ғайр аз навиштани достони паҳлавонӣ ва қасидаҳои мунозира боз чӣ хидмати арзандае ба адабиёту фарҳанг кардааст?
А) навиштани аввалин “Шоҳнома”-и манзум ба забони порсии дарӣ
В) навиштани “Шоҳнома” бо хоҳиши Нух ибни Мансури Сомонӣ
С) таълифи куҳантарин луғати тафсирии забони форсии тоҷикӣ – “Луғати фурс”
Д) ба назм баргардонидани “Гаршоспнома”-и мансури Абулмуайяди Балхӣ
-
- 138** Қасидаи машҳури Анварии Абевардӣ.
А) “Шикоят аз пирӣ”
В) “Харобаҳои Мадоин”
С) “Мунозира бо Худо”
Д) “Ашқҳои Хуросон”

139 Қасидаи машҳури Ҳоконии Шервонӣ.

- А) “Габру мусулмон”
- В) “Харобаҳои Мадоин”
- С) “Мунозира бо Худо”
- Д) “Ашкҳои Хуросон”

140 Қасидаи машҳури Носири Хусрав.

- А) “Шикоят аз пирӣ”
- В) “Харобаҳои Мадоин”
- С) “Мунозира бо Худо”
- Д) “Ашкҳои Хуросон”

141 Шарҳи мувофиқи байти Аттормо интихоб кунед:

*Ҷумла торикист ин меҳмонсарой,
Илм дар вай чун чароғи раҳнамоӣ.*

- А) Шоир меғӯяд, ки тирагию торикии дунёро фақат нури илму маърифат равшану зебо мекунад.
- В) Шоир дар меҳмонхонаи торик қарор дорад ва меҳоҳад, ки зудтар чароғи онро равшан кунанд.
- С) Шоир меғӯяд, ки хондани китобҳои ман ба наслҳои оянда роҳи дурусту равшанро нишон медиҳад.
- Д) Шоир ҳайрон аст, ки чаро неруи илм дунёи ҳамаро равшан намекунад ва баъзе одамон дар ҷаҳолату торикӣ ҳастанд.

142 Мавзӯи “Сиёсатнома”-и Низомулмулк кадом аст?

- А) одоби суҳбат бо зердастон
- В) давлатдорӣ ва роҳбарӣ
- С) масъалаҳои ирфонӣ
- Д) номанигории расмӣ

143 Дар бораи ин асар гуфтаанд, ки “муаллиф онро барои тарбия ва таълими фарзандаш Гелоншоҳ навиштааст”. Он кадом асар аст?

- А) “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ
- В) “Тӯтинома”-и Зиёуддини Нахшабӣ
- С) “Қобуснома”- Унсурулмаолии Кайковус
- Д) “Футувватномаи султонӣ”-и Ҳусайн Воизи Кошифӣ

- 144** “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус аз рӯи мавзӯ ва муҳтаво чӣ гуна асар аст?
- А) сиёсӣ
 - В) ахлоқӣ
 - С) фалсафӣ
 - Д) ирфонӣ
-
- 145** Боби “Андар пешӣ чустан дар сухандонӣ” аз кадом асар аст?
- А) “Бӯстон”-и Саъдии Шерозӣ
 - В) “Сафарнома”-и Носири Хусрав
 - С) “Маснавии маънавӣ”-и Ҷалолиддини Балхӣ
 - Д) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
-
- 146** Аз рӯи мазмуни матн муайян кунед, ки он аз кадом асар аст?
Бидон, эй писар, ки аз муҷиби хирад бар фарзанд воҷиб аст худро ҳурмат доштан ва тафакқуд кардан ва низ воҷиб аст асли худро тааххуд кардан ва ҳурмат доштан ва асли ӯ ҳам падару модар аст.
- А) “Зафарнома”-и Абуалӣ ибни Сино
 - В) “Ғулистон”-и Саъдии Шерозӣ
 - С) “Дастур-ул-мулук”-и Самандархоҷаи Тирмизӣ
 - Д) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
-
- 147** Аз рӯи мазмуни матн муайян кунед, ки он аз кадом асар аст?
Агар ба мол дарвеш гардӣ, ҷаҳд кун то ба хирад тавонгар бошӣ, ки тавонгари хирад аз тавонгари мол беҳтар бошад ва ба хирад мол тавон ҳосил кард ва ба мол хирад ҳосил натавон кард.
- А) “Дастур-ул-мулук”-и Самандархоҷаи Тирмизӣ
 - В) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
 - С) “Зафарнома”-и Абуалӣ ибни Сино
 - Д) “Ғулистон”-и Саъдии Шерозӣ
-
- 148** Аз рӯи мазмуни матн муайян кунед, ки он аз кадом асар аст?
Ва зинҳор, эй писар, ки ранҷи дили падару модар нахоҳӣ ва хор надорӣ... Ҳаққи падару модар агар аз рӯи дин нанигарӣ, аз рӯи хирад ва мардумӣ бинигар.
- А) “Зафарнома”-и Абуалӣ ибни Сино
 - В) “Ғулистон”-и Саъдии Шерозӣ
 - С) “Дастур-ул-мулук”-и Самандархоҷаи Тирмизӣ
 - Д) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус

- 149** **Аз рӯи мазмуни матн муайян кунед, ки он аз кадом асар аст?**
*Бидон ва огоҳ бош, эй писар, ки мардуми беҳунар доим бесуд бошад
чун муғелон, ки тан дораду соя надорад, на худро суд кунад ва на ғайрро.*
А) “Зафарнома”-и Абуалӣ ибни Сино
В) “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ
С) “Дастур-ул-мулук”-и Самардархочаи Тирмизӣ
Д) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
- 150** **Аз рӯи мазмуни матн муайян кунед, ки он аз кадом асар аст?**
*Аммо ҷаҳд кун, ки агарчи асилу гавҳарӣ боӣ, гавҳари тан низ
дорӣ, ки гавҳари тан аз гавҳари асл беҳтар бувад, чунон ки
гуфтаанд: бузургӣ хираду донишроост на гавҳару тухмаро.*
А) “Дастур-ул-мулук”-и Самардархочаи Тирмизӣ
В) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
С) “Зафарнома”-и Абуалӣ ибни Сино
Д) “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ
- 151** **Аз рӯи мазмуни матн муайян кунед, ки он аз кадом асар аст?**
*Ҷаҳд кун то сухан ба ҷойгоҳ гӯӣ, ки сухани на бар ҷойгоҳ агарчи
хуб бошад, зишт намояд. Ва аз сухани бефоида дурӣ гузин, ки сухани
бесуд ҳама зиён бошад ва сухан, ки аз вай бӯи дурӯғ ояд ва бӯи ҳунар
наояд, ногуфта беҳтар.*
А) “Зафарнома”-и Абуалӣ ибни Сино
В) “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ
С) “Дастур-ул-мулук”-и Самардархочаи Тирмизӣ
Д) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
- 152** **Кадам асари Абуалӣ ибни Синоро пас аз марги ӯ шогирдаш
Абуубайди Ҷузҷонӣ давом додааст?**
А) “Донишнома”
В) “Китоби инсоф”
С) “Рисолаи саргузашт”
Д) “Рисолаи тамсилоти форсӣ”
- 153** **Дар адабиёти мо нахустин бор кӣ “Ҳамса” навиштааст?**
А) Саноии Ғазнавӣ
В) Низомии Ғанҷавӣ
С) Ҳоконии Шервонӣ
Д) Анварии Абевардӣ

- 154** Китоби “Дастур-ул-мулук”-и Самандархоҷаи Тирмизӣ чӣ гуна асар аст?
А) фалсафӣ
В) ахлоқӣ
С) таърихӣ
Д) сиёсӣ
-
- 155** Кадом шарҳ ба байт мувофиқ аст?
*Касе ба гардани мақсуд даст ҳалқа занад,
Ки пеши тири балоҳо синар тавонад буд.* Самандархоҷаи Тирмизӣ
А) Касе ба ҳадафу мароми худ мерасад, ки ба сухани бузургон гӯш диҳад.
В) Дар тӯли ҳаёт бо роҳҳои бад ҳаргиз ба ҳадафҳои нек наметавон расид.
С) Рӯзгори инсонӣ худро танбал пур аз машаққат ва саҳтию нобарорист.
Д) Дар зиндагӣ шахсоне муваффақ мешаванд, ки аз саҳтиҳо наметарсанд.
-
- 156** Шарҳи муносиби байти Самандархоҷаи Тирмизиро муайян кунед:
*Ба пешкориҳои ақли шарифу роӣи дуруст
Тавон каманди тасарруф бар осмон афканд.*
А) Барои анҷоми корҳои азим одам бояд дили бузург, ҳадафгузориҳои дақиқ ва қадамҳои устувор дошта бошад.
В) Аз уҳдаи корҳои саҳту душвор вақте хоҳем баромад, ки бо тақия ба хиради худ ва машварат бо дигарон амал кунем.
С) Барои расидан ба мақсадҳои олӣ дар зиндагӣ бояд ба сухани касе гӯш надихем ва мустақил бошем.
Д) Бояд дуруст фикр кунем ва фақат ҳадафҳоеро дар пеш гирем, ки расидан ба онҳо имконпазир аст.
-
- 157** Ин байт дар оғози кадом асар омадааст?
*Бишнава аз най чун ҳикоят мекунад
В-аз ҷудоӣҳо ҳикоят мекунад.*
А) “Мантиқ-ут-тайр”-и Аттори Нишопурӣ
В) “Маснавии маънавӣ”-и Ҷалолиддини Балхӣ
С) “Ҳадиқат-ул-ҳақиқа”-и Саноии Ғазнавӣ
Д) “Бӯстон”-и Саъдии Шерозӣ
-
- 158** Ҳикояти “Марди баққол ва тӯтӣ” аз кадом асар аст?
А) “Сафарнома”-и Носири Хусрав
В) “Тӯтинома”-и Зиёуддини Нахшабӣ
С) “Маснавии маънавӣ”-и Ҷалолиддини Балхӣ
Д) “Бӯстон”-и Саъдии Шерозӣ

- 159** Шарҳи мувофиқи байтро муайян кунед.
*Нуктае, к-он ҷаст ногоҳ аз забон,
Ҳамчу тире дон, ки ҷаст он аз камон.* Ҷалолиддини Балхӣ
- A) Ҷойи нукта дар ҷумла муҳим аст, ҷунки боиси дигаргун шудани маъно мешавад.
B) Сухан бояд буррою возеҳ гуфта шавад ва суҳандонии шуморо нишон диҳад.
C) Сухан бояд бо андеша гуфта шавад, то ки касе аз суҳани мо норӯҳат нашавад.
D) Сухан мисли тирест, ки ҷун раҳо гашт, бозгардонидани он номумкин аст.
- 160** Дар рубоии Ҷалолиддини Балхӣ ба кадом мавзӯ ишора шудааст?
*Бедор шав, эй дил, ки ҷаҳон меғузарад
В-ин мояи умр ройгон меғузарад.
Дар манзили тан маҳуспу гофил манишин,
К-аз манзили умр корвон меғузарад.*
- A) бевафои маъшук ва шикоятӣ ошӣ аз дурии ӯ
B) зудғузар будани умр ва ғанимат шуморидани вақт
C) ба ҳамроҳии сорбон ва корвон ба сайру саёҳат рафтан
D) ройгон будани хоб ва душвор будани ҳестан дар вақти саҳар
- 161** Ҳикояти “Марди аблаҳ ва хирс” аз кадом асар аст?
A) “Бӯстон”-и Саъдии Шерозӣ
B) “Сафарнома”-и Носири Хусрав
C) “Маснавии маънавӣ”-и Ҷалолиддини Балхӣ
D) “Анвори Суҳайлӣ”-и Ҳусайн Воизи Кошифӣ
- 162** “Пандномаи Анушервон”-и Ибни Ямин дар вазн ва пайравии кадом асар навишта шудааст?
A) “Ҳамса”-и Низомии Ғанҷавӣ
B) “Мантӣқ-ут-тайр”-и Аттори Нишопурӣ
C) “Мунозира бо Худо”-и Носири Хусрав
D) “Шоҳнома”-и Абӯлқосими Фирдавсӣ
- 163** Кадом мақол мувофиқи байт аст?
*Дигар он, ки ҷун пардаи кас дарӣ,
Кунад бо ту гетӣ ҳамон доварӣ.* Ибни Ямин
- A) Бо бадон бад бошу бо некон наку!
B) Обрӯ меҳохӣ, обрӯи дигаре мабар!
C) Ҷоҳ макан, ки худ афтӣ!
D) Бо моҳ шинӣ, моҳ шавӣ!

- 164** Асари ишқии Амир Хусрави Дехлавӣ, ки онро дар айёми пириаш иншо кардааст:
- А) “Васат-ул-ҳаёт”
 - В) “Тухфат-ус-сиғар”
 - С) “Оинаи исқандарӣ”
 - Д) “Дувалронӣ ва Хизрхон”
-
- 165** Дар осори кадом адиб ситоиши табақаҳои ҳунарманди ҷамъият ҷойгоҳи махсусро дорост?
- А) Бедилӣ Дехлавӣ
 - В) Соибӣ Табретӣ
 - С) Шавқатӣ Бухорӣ
 - Д) Саййидӣ Насафӣ
-
- 166** Кадом асари Абуалӣ ибни Сино фарогири мафҳуми истилоҳҳои илмӣ тоза ба забони форсии тоҷикӣ?
- А) “Қонуни тибб”
 - В) “Ан-Наҷот”
 - С) “Донишнома”
 - Д) “Китоб-уш-шифо”
-
- 167** Ин сухани Имом Ғаззоӣ дар бораи кадом китоби Абуалӣ ибни Синост?
.... агар Букрот (Ҳиппократ) ва Ҷолинус (Ҳален) зинда шаванд, раво бувад, ки пеши ин китоб сачда кунанд.
- А) “Донишнома”
 - В) “Рисолаи саргузашт”
 - С) “Ал-Қонун”
 - Д) “Ан-Наҷот”
-
- 168** Абуалӣ ибни Сино доир ба кадом асараш навиштааст “... масалест, ки аз баҳри ту задаанд дар маърифат. Агар ту аз аҳли ҳикматӣ, бояд ин рамз кушӣ”?
- А) “Донишнома”
 - В) “Зафарнома” (“Пирӯзинома”)
 - С) “Ҳай ибни Яқзон” (“Зинда пури Бедор”)
 - Д) “Саломон ва Абсол”

- 169** Ибни Сино дар кадом рубоияш, ки мисраи аввалаш оварда шудааст, ба бемағзию нотавабониини ҳарифонаш ишорат намудааст?
- А) “Аз қаъри гили сиёҳ то авҷи Зухал ...”
В) “Бо душмани ман чу дӯст бисёр нишаст ...”
С) “Май душмани масту дӯст бо хушёр аст ...”
Д) “Бо ин ду-се нодон, ки чунин медонанд ...”
-
- 170** “Рисолаи саргузашт” дар бораи зиндагии кадом адибу донишманд аст?
- А) Абулқосими Фирдавсӣ
В) Абуалӣ ибни Сино
С) Носири Хусрав
Д) Умари Хайём
-
- 171** “*Ҳар киро муҷаллади (ҷилди) аввали он маълум бошад, аз усули илми тиб ва куллияти ӯ ҳеч бар ӯ нӯшида намонад*”. Ин сухан дар бораи кадом китоби Абуалӣ ибни Сино гуфта шудааст?
- А) “Китоб-уш-шифо”
В) “Рисолат-ут-тайр”
С) “Ал-қонун”
Д) “Донишнома”
-
- 172** Аз рӯи мазмуни матн муайян кунед, ки он аз кадом асар аст?
Гуфтам: - Кадом айб аст, ки наздики мардум муътабар намояд?
Гуфт: - Ҳунари худ гуфтан.
- А) “Дастур-ул-мулук”-и Самардархочаи Тирмизӣ
В) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
С) “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ
Д) “Зафарнома”-и Абуалӣ ибни Сино
-
- 173** Аз рӯи мазмуни матн муайян кунед, ки он аз кадом асар аст?
Гуфтам: - Ҳазар аз кӣ бояд кард, то растагор бошем?
Гуфт: - Аз мардуми ҷоплус ва хасис, ки тавонгар шуда бошанд.
- А) “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ
В) “Зафарнома”-и Абуалӣ ибни Сино
С) “Дастур-ул-мулук”-и Самардархочаи Тирмизӣ
Д) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус

174 **Аз рӯи мазмунӣ матн муайян кунед, ки он аз кадом асар аст?**
Гуфтам: - Чӣ чиз аст, ки мардум ҷӯянд ва касе тамои дарнаёфт?
Гуфт: - Се чиз: тандурустӣ, шодӣ ва дӯсти мухлис.

- A) “Зафарнома”-и Абуалӣ ибни Сино
- B) “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ
- C) “Дастур-ул-мулук”-и Самардархочаи Тирмизӣ
- D) “Қобуснома”-и Унсурӯлмаолии Кайковус

175 **Аз рӯи байтҳои зерин, аз “Бӯстон”-и Саъдӣ, муайян намоед, ки онҳо ба кадом масъала дахл доранд:**
Шунидам, ки дар вақти назъи равон
Ба Ҳурмуз чунин гуфт Нӯшервон,
Ки хотирнигаҳдори дарвеш бош!
На дар банди осиҳои хеш бош!

- A) тарбияти инсон
- B) сабури қаноат
- C) адли подшоҳон
- D) шукр бар офият

176 **Ҷумлаи дуруст дар бораи “Бӯстон”-и Саъдии Шерозиро интихоб кунед.**
A) “Бӯстон” асарест мураттаб аз шеър ва наср.
B) “Бӯстон” асари мунозираи дар бораи хайру шар аст.
C) “Бӯстон” асари манзумест иборат аз даҳ боб.
D) “Бӯстон” асари мансурест иборат аз ҳикояҳои ҷолиб.

177 **Боби “Дар таъсири тарбият” аз кадом асар аст?**

- A) “Анвори Сухайлӣ”-и Ҳусайн Воизи Кошифӣ
- B) “Бадоеъ-ул-вақоеъ”-и Зайниддин Маҳмуди Восифӣ
- C) “Маснавии маънавӣ”-и Ҷалолиддини Балхӣ
- D) “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ

178 **Дар кадом асари Саъдии Шерозӣ масъалаи меҳру садоқати бепоён нисбат ба ватан, марзу бум ва ёру диёр бо эҳсосоти баланд баён шудааст?**

- A) “Бӯстон”
- B) қасидаи “Бозгашт”
- C) “Гулистон”
- D) ғазали “Бигзор то бигирям ...”

179 Мавзуи байт чист?

*Якero, ки маъзул кардӣ зи ҷох,
Чу чанде барояд, бибахшаи гуноҳ!
Баровардани коми уммедвор
Беҳ аз қайди банде шикастан ҳазор.* Саъдии Шерозӣ

- A) саховат ва дасткушодӣ
- B) чавонмардӣ ва авфи хато
- C) муҳаббат ва дӯстӣ
- D) хоксорӣ ва қаноат

180 Мавзуи байт чист?

*Парешон кун имрӯз ганҷина ҷуст,
Ки фардо калидаи на дар дасти туст.
Макун бар кафи даст, неҳ ҳарчи ҳаст,
Ки фардо ба дандон барӣ пушти даст.* Саъдии Шерозӣ

- A) саховатмандӣ ва эҳсон
- B) чавонмардӣ ва авфи хато
- C) муҳаббат ва дӯстӣ
- D) хоксорӣ ва қаноат

181 Мавзуи байт чист?

*Тавозуъ сари рифъат афрозадат,
Такаббур ба хок-андар андозадат.* Саъдии Шерозӣ

- A) саховат ва дасткушодӣ
- B) чавонмардӣ ва авфи хато
- C) муҳаббат ва дӯстӣ
- D) хоксорӣ ва фурутанӣ

182 Кадом байти Саъдии Шерозӣ маънои сухани зерини Унсурулмаолии Кайковусро ифода мекунад?

*Сухан, ки бар мардумон намоӣ, накутарин намоӣ то мақбул бувад.
Мардумон дараҷаи ту бишносанд, ки бузургону хирадмандонро ба
сухан бидонанд, на суханро ба мардум, ки мардум ниҳон аст зери
сухани хеш.*

- A) Илм чандон, ки бештар хонӣ,
Чун амал дар ту нест, нодонӣ.
- B) То мард сухан нагуфта бошад,
Айбу ҳунараш нухуфта бошад.
- C) Гарчи донӣ, ки нашнаванд, бигӯй
Ҳар чӣ донӣ зи неkhoхию панд!
- D) Агарчи пеши хирадманд хамӯшӣ адаб аст,
Ба вақти маслиҳат он беҳ, ки дар сухан кӯшӣ.

183 Кадом сухани Саъдии Шерозӣ маънои ин гуфтаи Унсурмаолии Кайковусро ифода мекунад?

Шарафу бузургӣ дар хираду адаб аст, на дар насабу нажод, ки бузургӣ хираду донишрост, на гавҳару тухмаро.

- А) Ҳакиме писаронро панд ҳамедод, ки “Ҷонони падар, хунар омӯзед, ки мулку давлати дунё эътимодро нашоёд ва симу зар дар сафар бар маҳалли хатар аст”.
- В) Ду кас ранчи беҳуда бурданду саъйи бефоида карданд. Яке он, ки андӯхту нахӯрд ва дигар он, ки омӯхту амал накард.
- С) Аъробиеро дидам, ки писарро ҳамегуфт:
-Туро хоҳанд пурсид, ки амалат чист, нагӯянд падарат кист!
- Д) Якero гуфтанд: ”Олими беамал ба чӣ монад?” Гуфт: “Ба занбӯри беасал”.

184 Аз рӯи муҳтавои қитъа муайян кунед, ки он аз кадом боби “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ аст:

Умри гаронмоя дар ин сарф шуд:

То чӣ хӯрам сайфу чӣ пӯшам шито.

Эй шиками хира, ба ноне бисоз,

То нақунӣ пушт ба хидмат дуто.

- А) Дар сирати подшоҳон
- В) Дар ахлоқи дарвешон
- С) Дар фазилати қаноат
- Д) Дар таъсири тарбият

185 Насри “Гулистон”-и Саъдии Шерозиро бо кадом ибора ифода мекунанд?

- А) насри муфассал
- В) насри мусаччаъ
- С) насри мукаллаф
- Д) насри мураккаб

186 Аз рӯи мазмуни матн муайян кунед, ки он аз кадом асар аст?

Ду кас ранчи беҳуда бурданду саъйи бефоида карданд: яке он, ки андӯхту нахӯрд ва дигар он, ки омӯхту амал накард.

- А) “Зафарнома”-и Абуалӣ ибни Сино
- В) “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ
- С) “Дастур-ул-мулук”-и Самандархоҷаи Тирмизӣ
- Д) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус

- 187** **Аз рӯи мазмуни матн муайян кунед, ки он аз кадом асар аст?**
Раҳм овардан бар бадон – ситам аст бар некон ва авф кардан аз золимон – ҷабр аст бар мазлумон.
А) “Зафарнома”-и Абуалӣ ибни Сино
В) “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ
С) “Дастур-ул-мулук”-и Самандархоҷаи Тирмизӣ
Д) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
- 188** **Аз рӯи мазмуни ҷумла муайян кунед, ки он аз кадом асар аст?**
Мол аз баҳри озоиши умр аст, на умр аз баҳри гирд кардани мол.
А) “Зафарнома”-и Абуалӣ ибни Сино
В) “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ
С) “Дастур-ул-мулук”-и Самардархоҷаи Тирмизӣ
Д) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
- 189** **Аз рӯи мазмуни матн муайян кунед, ки он аз кадом асар аст?**
Се чиз бе се чиз пойдор намонад: мол бе тиҷорату илм бе баҳс ва мулк бе сиёсат.
А) “Зафарнома”-и Абуалӣ ибни Сино
В) “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ
С) “Дастур-ул-мулук”-и Самардархоҷаи Тирмизӣ
Д) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
- 190** **Аз рӯи мазмуни матн муайян кунед, ки он аз кадом асар аст?**
Ҳар он сирре, ки дорӣ бо дӯст дар миён манех, чӣ донӣ, ки вақте душман гардад ва ҳар газанде, ки тавонӣ, ба душман марасон, ки бошад, ки вақте дӯст шавад!
А) “Зафарнома”-и Абуалӣ ибни Сино
В) “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ
С) “Дастур-ул-мулук”-и Самардархоҷаи Тирмизӣ
Д) “Қобуснома”-и Унсурулмаолии Кайковус
- 191** **Мавзӯи порчаи шеърро аз “Бӯстон”-и Саъдии Шерозӣ муайян кунед:**
*Ба ҳоли дили хастагон дарнигар,
Ки рӯзе ту дилхаста бошӣ магар.
Даруни фурӯмондагон шод кун,
Зи рӯзи фурӯмондагӣ ёд кун.*
А) тарбияти инсон
В) қаноат бар дошта
С) шукр бар офият
Д) эҳсон ва ҷавонмардӣ

192 Ин байт аз оғози кадом асари Саъдии Шерозӣ аст?

*Дар ақсои олам бигаштам басте,
Ба сар бурдам айём бо ҳар касе.*

- A) “Бӯстон”
- B) “Гулистон”
- C) девони “Хавотим”
- D) касидаи “Бозгашт”

193 Ин байти зебо ва тарбиявиرو кӣ гуфтааст?

*Зиндаву ҷовид монд ҳар кӣ нақӯном зист,
К-аз ақибаш зикри хайр зинда қунад номро.*

- A) Носири Хусрав
- B) Саъдии Шерозӣ
- C) Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ
- D) Абулқосими Фирдавсӣ

194 Мавзуи байт чист?

*Эй дил, сабур бошу махур гам, ки оқибат
Ин шом субҳ гардаду ин шаб саҳар шавад.* Ҳофизӣ Шерозӣ

- A) саховат ва дасткушодӣ
- B) сабру тоқат дар сахтӣ
- C) муҳаббат ва дӯстӣ
- D) хоксорӣ ва қаноат

195 Мавзуи байт чист?

*Доим гули ин бӯстон шодоб наместонад,
Дарёб заифонро дар вақти тавоноӣ.* Ҳофизӣ Шерозӣ

- A) донишмандони қадри вақт ва неки кардан ба бечорагон
- B) донишмандони қадри ҷавонӣ ва омӯхтани илму дониш
- C) ҳифз кардани табиат ва ҳар гулу гиёҳи кишвар
- D) ситоиши хоксорӣ ва даъват ба қаноату ризо

196 Мавзуи байт чист?

*Ба хорӣ мангар, эй мунъим, заифону наҳифонро,
Ки садри маҷлиси ишрат гадои раҳнишин дорад.* Ҳофизӣ Шерозӣ

- A) ситоиши саховату дасткушодӣ
- B) васфи ҷавонмардию авфи хато
- C) тарғиби муҳаббату дӯстӣ
- D) даъват ба хоксорию фурутани

197 Сухан дар бораи кадом шоир меравад?

Ў солҳо дар Табрез зиндагӣ кард, то лаҳзаҳои охири ҳаёт дар ёди зодгоҳаш буд ва бо ҳамин дард зиндагиро падруд гуфт:

*Охир, эй бахт, маро роҳ ба манзил бирасон,
Ки ба ҷон омадам, ин ранҷи биёбон то кай?!*

- A) Носири Бухорой
- B) Камоли Хучандӣ
- C) Сайфи Фарғонӣ
- D) Убайди Зоконӣ

198 Кадом байти Камоли Хучандӣ ба сухани зерини Хайём ҳаммаъност?

*Хуш бошу махӯр ғами ҷаҳони гузарон,
Биншину даме ба шодмонӣ гузарон.*

- A) Биё, соқӣ, ки беҳи ғам ба даври гул барандозем,
Майи гулгун талаб дорему гул дар соғар андозем.
- B) Навбахорон зи гулам бўйи ту хуш меояд,
Ҳамаро боғу маро рӯйи ту хуш меояд.
- C) Менагардад дилам аз дарди фалак рӯзе шод,
Ба ман ин ғуссаи талху ғами даврон то кай?
- D) Гуфт: “Агар сар дар биёбони ғамам хоҳӣ ниҳод,
Ташнагонро муждае аз мо бибар!” Гуфтам: “Ба чашм”.

199 Ҳаждаҳ байти аввали асари “Маснавии маънавӣ”-и Ҷалолиддини Балхиро чӣ меноманд?

- A) “Пешгуфтор”
- B) “Найнома”
- C) “Қудойнома”
- D) “Муқаддима”

200 Кадом мақол мувофиқи байт аст?

*Ҳар кӣ бад мекунад, ҳамеёбад,
Ҳам ба дунёи дун ҷазои бадӣ.* Зиёуддини Нахшабӣ

- A) Бо худододагон ситеза макун!
- B) Бо бадон бад бошу бо некон наку!
- C) Чоҳ макан, ки худ афтӣ!
- D) Бо моҳ шинӣ, моҳ шавӣ!

201 **Аз қитъаи Зиёуддини Нахшабӣ муайян кунед, ки бо кадом сабаб дар насри худ аз назми дигарон истифода накардааст?**

*Ба насри хеш соҳибнастри лоиқ
Раво бошад, ки орад назми ҳар кас.
Валекин ман наовардам дар ин наср
Зи саъйи килки худ назми дигар кас.*

- А) Азбаски аз дигарон байти зиёд намедонист, барои ҳамин дар насри худ истифода намекард.
- В) Азбаски номи муаллифи байтхоро дақиқ намедонист, барои ҳамин дар насраш истифода намекард.
- С) Азбаски худаш таъби шоирӣ дошт, барои ҳамин аз ашъори дигарон истифода намекард.
- Д) Намехост ба дуздии ашъори дигарон муттаҳам шавад, барои ҳамин аз ашъори дигарон истифода намекард.

202 **Чаро боби ҳафтуми “Баҳористон”-и Абдурраҳмони Ҷомӣ дорои аҳаммияти илмию бадеии хос донистаанд?**

- А) ба далели зиёд будани порчаҳои назмӣ дар он
- В) ба далели зиёд будани панду андарз дар он
- С) ба далели шавқовар будани ҳикояҳои он
- Д) ба далели тазкирагуна будани он

203 **Кадам асарро муаллиф барои тарбияи писараш Зиёуддин Юсуф менависад?**

- А) “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ
- В) “Баҳористон”-и Абдурраҳмони Ҷомӣ
- С) “Қобуснома”-и Унсуралмаолии Кайковус
- Д) “Дастур-ул-мулук”-и Самандархоҷаи Тирмизӣ

204 **Кадам байти Абдурраҳмони Ҷомӣ бар шарҳи сухани “Фарзанд давлати падару модар аст.” омадааст?**

- А) Аз ин шуд тани ман пазиروي ҷон,
В-аз он омадам зиндаи ҷовидон.
- В) Ҳеч неъмат беҳтар аз фарзанд нест,
Ҷуз ба ҷон фарзандро пайванд нест.
- С) Фарзанд нахоҳад зи пайи мол падарро,
Хоҳад, ки намонад падару мол бимонад.
- Д) Ҳар писар, к-ӯ аз падар лофад, на аз фазлу ҳунар,
Филмасал гар дидаро мардум бувад, номардум аст.

205 Дар кадом байт Абдуррахмони Ҷомӣ ба ҳокимони замонаш муроҷиат намуда, онҳоро ба адлу дод даъват намудааст?

- A) Ҷаҳонподшоҳо, дар инсоф кӯш,
Зи ҷоми адолат майи соф нӯш.
- B) Дило, зи қайди ҳарифони беҳирад бигрез,
Ту мурғи зиракӣ, аз доми деғу дад бигрез.
- C) Санги озор мазан бар дили арбоби сафо,
К-омад осон шикани шишаву мушқил пайванд.
- D) Дар ҷавонӣ саъй кун, гар беҳалал хоҳӣ амал,
Мева бенуқсон бувад, чун аз дарахти навбар аст.

206 Кадом шарҳ ба байти Абдуррахмони Ҷомӣ мувофиқ аст?

*Ҳар писар, к-ӯ аз падар лофад, на аз фазлу ҳунар,
Филмасал гар дидаро мардум бувад, номардум аст.*

- A) Фарзанди хуб боиси обрӯмандӣ ва ифтихори падари худ мегардад.
- B) Фарзанди нек бояд аввал илм омӯзад ва сипас якчанд ҳунар ёд гирад.
- C) Фарзанди лоиқ бо илму донишаш мефахрад, на бо номи падараш.
- D) Илму адаби фарзанд ўро дар чашми мардум азиз мегардонад.

207 Кадом қитъаи “Баҳористон”-и Абдуррахмони Ҷомӣ дар мавзӯи “мазаммати рашқу нотавонбинӣ” аст?

- A) Ин се кор аст, ки-ш нигорад зишт,
Аз касе хомаи нигоранда:
Тундхӯии подшоҳи қавӣ,
Ҳирси донову бухли доранда.
- B) Таъна бар ман мазан ба сурати зишт,
Эй тихӣ аз фазилату инсоф!
Тан бувад чун ғилофу ҷон шамшер,
Кор шамшер мекунад, на ғилоф!
- C) Касе, ки бо ҳама кас хӯи бад ба кор барад,
Ҳамеша дар кафи сад ғусса мумтаҳан донаш.
Машав ба шаҳна, ки зиндон мақоми ӯ гардон,
Ки пӯст бар тани бадхӯ бас аст зиндонаш.
- D) Ётироз аст бар аҳкоми ҷаҳондори ҳаким,
Одати марди ҳасадпеша, ки хокаш ба даҳан.
Ҳар чӣ бинад ба кафи ғайр, ғиғон бардорад,
Ки чаро дод ба вай бесабаб онро, на ба ман?!

208 Кадом қитъаи “Баҳористон”-и Абдуррахмони Қомӣ дар мавзуи “дурӣ чустан аз одамони бад” аст?

- А) Ётироз аст бар аҳкоми ҷаҳондори ҳақим,
Одати марди ҳасадпеша, ки хокаш ба даҳан.
Ҳар чӣ бинад ба кафи ғайр, фиғон бардорад,
Ки ҷаро дод ба вай бесабаб онро, на ба ман?!
- В) Таъна бар ман мазан ба сурати зишт,
Эй тижӣ аз фазилату инсоф!
Тан бувад чун ғилофу ҷон шамшер,
Кор шамшер мекунад, на ғилоф!
- С) Чу бо ту ҳасм шавад сифлае, на аз хирад аст,
Ки дар хусумати ӯ макру ҳила соз кунӣ.
Ҳазор ҳила тавон сохт в-аз ҳама он беҳ,
Ки ҳам зи сулҳу ҳам аз ҷангаш эҳтироз кунӣ.
- Д) Дило, гӯш кун аз ман ин нуктаи хуш,
Ки мондаст дар гӯшам аз нуктадонон.
Ки ҳар кас кашад теғи номехрубонӣ,
Шавад куштаи теғи номехрубонон.

209 Кадом қитъаи “Баҳористон”-и Абдуррахмони Қомӣ дар мавзуи “ситоиши азму ирода ва ҷаҳду кӯшиш” аст?

- А) Ётироз аст бар аҳкоми ҷаҳондори ҳақим,
Одати марди ҳасадпеша, ки хокаш ба даҳан.
Ҳар чӣ бинад ба кафи ғайр, фиғон бардорад,
Ки ҷаро дод ба вай бесабаб онро, на ба ман?!
- В) Чу бо ту ҳасм шавад сифлае, на аз хирад аст,
Ки дар хусумати ӯ макру ҳила соз кунӣ.
Ҳазор ҳила тавон сохт в-аз ҳама он беҳ,
Ки ҳам зи сулҳу ҳам аз ҷангаш эҳтироз кунӣ.
- С) Дило, гӯш кун аз ман ин нуктаи хуш,
Ки мондаст дар гӯшам аз нуктадонон.
Ки ҳар кас кашад теғи номехрубонӣ,
Шавад куштаи теғи номехрубонон.
- Д) Боре, ки осмону замин сар кашид аз он,
Мушқил тавон ба ёвари ҷисму ҷон кашид.
Ҳиммат қавӣ кун аз мадади раҳравони ишқ,
К-он борро ба қуввати ҳиммат тавон кашид.

210 Мавзуи байт чист?

Шунав панду дониш ба он ёр кун,

Чу донистӣ, он гаҳ ба он кор кун. Абдуррахмони Ҷомӣ

- A) сабру таҳаммули сахтӣ
- B) ҷаҳду кӯшиш дар роҳи илм
- C) ситоиши илму амал
- D) вафо кардан ба ваъда

211 Мавзуи байт чист?

Зи нахват пок кун андешаи хеш,

Тавозуъ кун ба ҳар кас пешаи хеш. Абдуррахмони Ҷомӣ

- A) ситоиши хирад
- B) мазаммати ҳасад
- C) васфи муҳаббат
- D) ситоиши хоксорӣ

212 Мавзуи байт чист?

Гулхани ҳирс бувад тираву танг,

Кун ба гулзори қаноат оҳанг. Абдуррахмони Ҷомӣ

- A) ситоиши хирад
- B) мазаммати ҳасад
- C) васфи муҳаббат
- D) мазаммати тамаъ

213 Абдуррахмони Ҷомӣ дар “Баҳористон” дар ситоиши кӣ чунин гуфтааст?

Ба “Ҳамса”-и Низомӣ беҳ аз вай касе ҷавоб нагуфт.

- A) Ҳусайн Воизи Кошифӣ
- B) Алишери Навоӣ (Фонӣ)
- C) Амир Хусрави Деҳлавӣ
- D) Муҳаммад Авфии Бухорӣ

214 Маънои дурусти “Сабҳат-ул-аброр” (асари Абдуррахмони Ҷомӣ) кадом аст?

- A) пайрави донишмандон
- B) донаҳои накукорон
- C) абрҳои боранда
- D) фарорасии рӯзи нек

- 215** Маънои дурусти “Силсилат-уз-захаб” (асари Абдуррахмони Ҷомӣ) кадом аст?
- A) ҳалқаҳои пайваста
 - B) занҷирҳои тилоӣ
 - C) рӯзҳои пайдарпай
 - D) шуълаҳои оташ
- 216** Абдуррахмони Ҷомӣ дар “Баҳористон” дар бораи кӣ чунин гуфтааст?
“Татаббуи (пайравии) Хоқонӣ мекунад, ҳарчанд дар қасида бар вай нарасида, аммо газалро аз вай гузаронида... мақбули ҳама кас афтодааст.”
- A) Ҳусайн Воизи Кошифӣ
 - B) Алишери Навоӣ (Фонӣ)
 - C) Амир Хусрави Деҳлавӣ
 - D) Муҳаммад Авфии Бухорӣ
- 217** Мавзӯи порчаи шеърро аз “Баҳористон”-и Абдуррахмони Ҷомӣ муайян кунед:
*Ҳар чӣ омад ба дасти марди карим,
Ҳама дар пойи дӯстон афишонд.
В-он чи андӯхт сифлатабӣ лаим,
Баъди марг аз барои душман монд.*
- A) саховат ва ҳасисӣ
 - B) қаноат бар дошта
 - C) адли подшоҳон
 - D) шукр бар офият
- 218** Кадом шарҳ ба байти Абдуррахмони Ҷомӣ мувофиқ аст?
*Ҳеҷ неъмат беҳтар аз фарзанд нест,
Ҷуз ба ҷон фарзандро пайванд нест.*
- A) Падару модар бояд фарзандро мисли ҷону моли худ азиз доранд.
 - B) Одами бад ҳаргиз барои падару модараш фарзанди хуб намешавад.
 - C) Фарзанд беҳтар аз молу сарват аст ва бо ҷони одам пайвастагӣ дорад.
 - D) Фарзанде, ки тарбияи хуб гирифтааст, боиси ифтихори волидон мегардад.
- 219** Шарҳи муносиби байти Абдулқодири Бедил кадом аст?
*Аз қудрати иттифоқ гофил нашавӣ,
Дандонҳо сангро ба ҳам мешикананд.*
- A) Ҳамбастагӣю дӯстӣ боиси пешрафт мегардад.
 - B) Иттиҳоду якдилӣ одамро танбалу худхоҳ мекунад.
 - C) Одам набояд кӯшиши шикастани сангро кунад.
 - D) Пирӯзӣ боиси қудратманд гаштани инсон мегардад.

220 Шарҳи муносиби байти Абдулқодири Бедилро интихоб кунед.

*Маънии баланди ман фаҳми кунд меҳоҳад,
Сайри фикрам осон нест, кӯҳаму кӯтал дорам.*

- А) Шоир аз фаҳмида натавонистани ашъори дигарон шикоят карда, содагии шеъри худро ситоиш мекунад.
- В) Шоир ашъорашро ба кӯҳи баланд монанд карда, хонандаро ба сайру саёҳат дар он даъват мекунад.
- С) Шоир аз баландмазмун будани ашъораш ва онро фаҳму дарк карда натавонистани ҳар кас сухан мегӯяд.
- Д) Шоир барои он шеъри баландмазмун навиштааст, ки хонандаи кундзехи онро фаҳмида натавонад.

221 Абдулқодири Бедил дар байти зерин чӣ гуфтан меҳоҳад?

*Фӯлод ба оҳан шараф аз ҷавҳар ёфт,
Бе илм зи ҷинси хеш мумтоз нашуд.*

- А) Одам бояд дар касби илму маърифат бикӯшад.
- В) Одами оқил аз касби илм хурсанд аст.
- С) Илм ба инсон бартарӣ мебахшад.
- Д) Илм доруи ҷаҳолату ғафлат аст.

222 Саййиди Насафӣ дар байтҳои зерин намояндаи кадом табақкаи ҳунармандонро васф кардааст?

*Асоси хонаҳоро ўст устод,
Ба аҳди ўст ошиқ хонаобод...
Ба ҳар манзил гузорад ро, ҳамон дам
Кунад чун теши синҷи хона муҳкам.*

- А) таштгар
- В) наҷҷор
- С) наққош
- Д) шустагар

223 Кадом сухан дар бораи “Баҳориёт”-и Саййиди Насафӣ дуруст аст?

- А) Дар пайравӣ ба “Гулистон”-и Саъдӣ навишта шудааст.
- В) Намунаи асари бадеист доир ба фаъолияти аҳли ҳунар.
- С) Намунаи комили асари тамсилӣ-мунозираӣ аст.
- Д) Асари адабиист доир ба мунозираи мушу гурба.

224 Байтҳои зерин аз кадом баҳши “Шахрошӯб”-и Саййиди Насафӣ аст?

*Гузорад пой бар ҳар остона,
Кунад он хонаро оинахона,
Ба килки худ намесозад ситамро,
Кунад ангушти ӯ кори қаламро.*

- A) “Дар таърифи наҷҷор”
- B) “Дар таърифу тавсифи шотир”
- C) “Дар таърифи Хоҷа Шафеъи Наққош”
- D) “Дар таърифи Хоҷа Мирзомуҳаммади Шустагар”

225 Сухан дар бораи кадом асар меравад?

Дар ин асар намояндаи 212 касбу ҳунаро ба таври ҳазломез васф карда мешавад. Аз ҷумла, доир ба намояндагони касбу корҳои мухталифи давр: заргару бофанда, кулолу мӯзадӯз, деворзану кабобпоз ва ғайра тавсифҳои рангин ба назар мерасад.

- A) “Шахрошӯб”-и Саййиди Насафӣ
- B) “Баҳористон”-и Абдурраҳмони Ҷомӣ
- C) “Наводир-ул-вақоъ”-и Аҳмади Дониш
- D) “Ақоид-ун-нисо”-и Қорӣ Раҳматуллоҳи Воех

226 Кадом хулоса ба байтҳои “Баҳориёт”-и Саййиди Насафӣ мувофиқ аст?

*Мӯре шунидаӣ, ки Сулаймони вақтро
Бар аҳди худ ба рони малах карда меҳмон.
Ин рутба шуд муяссари ӯ аз шикастагӣ
В-арна чӣ ҳадди мӯрчаву лашкари гарон!?*

- A) Агар ба таърих нигоҳ кунем, дармеебем, ки бузургию шахомат дар хоксорию заҳматкашӣ аст, на дар фахрфурӯшию манманӣ.
- B) Дар замони қадим мӯрчаҳо бо қуввати иттифоку якдилӣ лашкари бешумори подшоҳи давр - Сулаймонро шикаст дода буданд.
- C) Будани дусад марди чанговар дар лашкар аз ҳазор марди корзорнадида ва садои шамшерро нашунида беҳтар аст.
- D) Одамҳои бузург бо ҳама меҳрубон ҳастанд, дили ҳеҷ касро намеозоранд ва зарари онҳо ҳатто ба мӯрчаҳо ҳам намерасад.

227 Бадриддини Хилолӣ дар як ғазалаш мегӯяд: “Кори ман аз ҷумлаи олам ҳамин ишқ асту бас...”. Кадом шарҳ ба ин сухани шоир мувофиқ аст?

- A) Шоир ғазале дар ишқ гуфтааст, “ки Хусрав офарин карду Низомӣ”.
- B) Шоир ҳамеша аз ишқу муҳаббат сухан мегӯяд, мавзуи эҷодиёташ ишқ аст.
- C) Кори ҳаррӯзаи шоир ситоиши майи ноб ва хушгузаронии умр аст.
- D) Шоир достоне дар ишқ гуфтааст, ки то ҳол касе нагуфтааст.

228 Кадом байти Камолиддини Биноӣ бо байти зерин ҳаммаъност?

*Сухан бисёр дону андаке гӯй,
Якero сад мағӯ, садро яке гӯй.*

- А) Ҳар кӣ гӯяд сухан зи ҳад берун,
Шак маёвар, ки ҳаст аҳли чунун.
- В) Бо бузурге, ки илм ёр шавад,
Дар бузургӣ яке ҳазор шавад.
- С) Мухтасар гӯ, каломи тӯл гузор,
Арз манзур кун, фузул гузор.
- Д) Эӣ писар, дар сухан тааммул кун,
Баду неки сухан тахайюл кун.

229 Кадом масъала дар ғазали ҳаҷвии “Тақсими мерос”-и Абдурраҳмони Мушфиқӣ мазаммат шудааст?

- А) беадолатии мансабдорон
- В) ҳирси молу ҷоҳ
- С) ҳарҷи беҳуда дар рӯзгор
- Д) нобаробарии марду зан

230 Кадом сухан дар бораи “Савонех-ул-масолик ва фаросих-ул-мамолик”-и Қорӣ Раҳматуллоҳи Возех аст?

- А) Дар адабиётшиносӣ ин гуна асарро асари ёддоштӣ ва сафарнома мегӯянд.
- В) Дар ин асар бештар байтбарак кардани муаллиф бо дигарон тасвир шудааст.
- С) Ин асар тазкира буда, дар бораи шоирони зиёде маълумот медиҳад.
- Д) Ин асар таърихӣ буда, дар бораи подшоҳони гузашта маълумот медиҳад.

231 Порча аз кадом асари Аҳмади Дониш интиҳоб шудааст?

“Навбате ба масҳуби Абдулқодирбеки Додхоҳ дар мавриди тӯи императури Рус ва ҳукми давлати Бухорои Шариф ба пойтахти давлати Русия ба расми таҳният ва сафорат бо туҳафу ҳадоёи лоиқа иттифоқи вуруд воқеъ шуд...”

- А) “Меъёр-ул-тадайюн”
- В) “Наводир-ул-вақоеъ”
- С) “Манозир-ул-кавокиб”
- Д) “Рисола ё мухтасаре аз таърихи салтанати хонадони манғития”

232 Порча аз кадом асари Аҳмади Дониш интихоб шудааст?

“Боре дар пойтахти императори рус будам. Шабе аз хоб барчастам, бинобар тараддуи мардум ба кӯча давидам. Ҳама рафиқон рафтаанд, сабаб нурсидам, гуфтанд: Маҳалле оташ гирифта, ба тамошо баромадаанд...”

- A) “Меъёр-ут-тадайюн”
- B) “Наводир-ул-вақоеъ”
- C) “Манозир-ул-кавокиб”
- D) “Рисола ё мухтасаре аз таърихи салтанати хонадони манғития”

233 Порча аз кадом асари Аҳмади Дониш интихоб шудааст?

“Дар он овон Шукурбек ном дузди шабрав дар Бухоро истило ёфта, басе захиму ҷасим ва айёрипешиа буд. Дар шаб бо сад нафар муқобил шудӣ. Ҳарчанд диловарони зӯрозмо ва баҳодуруни разморо сари роҳаш мегирифтанд, тоби муқобала наёварда рӯй ба гурез мениҳоданд...”

- A) “Меъёр-ут-тадайюн”
- B) “Наводир-ул-вақоеъ”
- C) “Манозир-ул-кавокиб”
- D) “Рисола ё мухтасаре аз таърихи салтанати хонадони манғития”

234 Шарҳи муносиби байти Ҷунайдуллоҳи Ҳозикро муайян кунед:

*Ҳозиқ, мағӯ ба беҳирадон рози ишқро,
Аз анбару абир кашад гову ҳар чӣ ҳазз?!*

- A) Одам бояд асрори дигаронро фош накунад.
- B) Рози ишқу ошиқии худро ба касе набояд баён кард.
- C) Бо ҳар кас ба андозаи фаҳму даркаш сухан бояд гуфт.
- D) Аз бӯй кардани мушқу анбар беҳирад лаззате намебарад.

235 Ин байти Нақибхони Туғрал чӣ маъно дорад?

*Баланд аст аз фалак маъвои Бедил,
Набошад ҳеч касро ҷойи Бедил.*

- A) Обрую эътибори Бедил бисёр баланд аст ва ҳеч касе дар бузургӣ наметавонад баробари ӯ бошад.
- B) Меҳри Бедил дар дили мардум саҳт ҷой гирифтааст, дигар меҳри ҳеч касе ҷойи меҳри Бедилро намегирад.
- C) Назми Бедил маъниҳои баланд дорад ва мақоми ҳудаш низ аз осмон баланд аст.
- D) Бедил ба мусиқӣ шавқу рағабати зиёд дошт, аз ҷумла фалакхониро ҳам дар сатҳи баланд медонист.

- 236** Дар бораи “Мушу гурба”-и Убайди Зоконӣ кадом хулоса дуруст аст?
- А) Асари тамсилӣ буда, дар он воқеиятҳои иҷтимоӣ бо сиёсии давр нишон дода шудааст.
 - В) Асари ҳаҷвӣ буда, зудбоварии мушҳо ва доноии гурба дар он нишон дода шудааст.
 - С) Асари тарбиявӣ буда, дар он фиребгарӣ, дурӯғгӯӣ ва ҳасад мазаммат карда шудааст.
 - Д) Асари фалсафӣ буда, ба воситаи қисса масъалаҳои “ҳастӣ” ва “нестӣ” баён карда шудааст.

- 237** Ҳикояти “Калимоти кохи Афредун” дар кадом асар омадааст?

- А) “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ
- В) “Синбоднома”-и Заҳирии Самарқандӣ
- С) “Шоҳнома”-и Абулқосими Фирдавсӣ
- Д) “Чаҳор мақола”-и Низомии Арӯзии Самарқандӣ

- 238** Кадом суҳан аз “Синбоднома”-и Заҳирии Самарқандӣ бо ин панди Абдуллоҳи Ансорӣ мувофиқ аст?

Тадбир бо мардуми оқил ҷӯй.

- А) Сухани ноандешида мағӯй, то дар ранҷи нодониста наҷфӣ ва корхоро оқибат нигар ба аввал.
- В) Машварат бо марди доно кун, то аз маслиҳати хом эмин бошӣ ва корҳои ту аз симати ростӣ наҷфтад.
- С) Ҳар кӣ дар канори модари хираду дониш тарбият ёфта бошад, ба ҳеч ваҷҳ аз макри душман ғофил набошад.
- Д) Агар хирад дорӣ, бар марди ноозмуда эътимод макун, ки зиракон гуфтаанд: “Деви озмуда беҳтар аст аз марди ноозмуда”.

- 239** Маънии байти Саъдии Шерозӣ бо кадом панд аз “Синбоднома”-и Заҳирии Самарқандӣ мувофиқ аст?

*Ба аввали ҳама коре тааммул авлотар,
Бикун, в-агарна пушаймон шавӣ ба охири кор.*

- А) Машварат бо марди доно кун, то аз маслиҳати хом эмин бошӣ ва корҳои ту аз симати ростӣ наҷфтад.
- В) Агар хирад дорӣ, бар марди ноозмуда эътимод макун, ки зиракон гуфтаанд: “Деви озмуда беҳтар аст аз марди ноозмуда”.
- С) Сухани ноандешида мағӯй, то дар ранҷи нодониста наҷфӣ ва корхоро оқибат нигар ба аввал.
- Д) Ҳар кӣ дар канори модари хираду дониш тарбият ёфта бошад, ба ҳеч ваҷҳ аз макри душман ғофил набошад.

- 240** Соиби Табрeзӣ дар байти зерин ба кадом масъала ишора намудааст?
*Маҳв кай аз сафҳаи дилҳо шавад осори ман,
Ман ҳамон завқам, ки меёбанд аз гуфтори ман.*
- A) воқеӣ будани тасвирҳо ва содагии маъноӣ ашъораш
B) аз байн рафтан ва баъдан пайдо гардидани ашъораш
C) бардоштҳои фикрӣ ва таъсирпазирии ояндагон аз ашъораш
D) заминаи панду ахлоқӣ ва ҷанбаи тарбиявӣ доштани ашъораш
-
- 241** Мавзӯи байт чист?
*Ба ҳиммат метавонӣ қатъ кардан осмонҳоро,
Чаро бо инчунин теге ниҳон зери синар бошӣ?* Соиби Табрeзӣ
- A) саховат ва дасткушодӣ
B) ирода ва ҷаҳду кӯшиш
C) муҳаббат ва дӯстӣ
D) хоксорӣ ва қаноат
-
- 242** Мавзӯи байт чист?
*То шавӣ чаиму чароғи ин ҷаҳон чун офтоб,
Пӯшиши ҷар тангдасту фарши ҷар вайрона бош.* Соиби Табрeзӣ
- A) саховат ва дасткушодӣ
B) ирода ва ҷаҳду кӯшиш
C) хоксорӣ ва тавозуъ
D) муҳаббат ва дӯстӣ
-
- 243** Мавзӯи байт чист?
*Шабнам ба офтоб расид аз фитодагӣ,
Бингар, ки аз қучо ба қучо метавон расид.* Соиби Табрeзӣ
- A) муҳаббат ва дӯстӣ
B) хоксорӣ ва тавозуъ
C) ирода ва ҷаҳду кӯшиш
D) саховат ва дасткушодӣ
-
- 244** Мавзӯи ҳикояти “Писари пирамард”-и достони “Бехрӯзу Баҳром”-и Камолиддини Биноӣ кадом аст?
- A) ғоидаи хомӯшӣ ва одоби суҳангӯӣ
B) ғоидаи илм ва мақоми шахси донишманд
C) накукорӣ ва зарар нарасонидан ба дигарон
D) надониستاني қадри вақт ва парҳез аз ҳамнишини бад

245 Мавзуи байт чист?

*Ба ҳар коре, ки ҳиммат баста гардад,
Агар хоре бувад, гулдаста гардад.* Зайниддин Маҳмуди Восифӣ

- A) саховат ва дасткушодӣ
- B) ирода ва ҷаҳду кӯшиш
- C) муҳаббат ва дӯстӣ
- D) хоксорӣ ва қаноат

246 Мавзуи байт чист?

*Аз ростист ҷои алиф дар миёни ҷон,
Вов аз қачӣ ҳамеша бувад дар миёни хун.* Зайниддин Маҳмуди Восифӣ

- A) саховат ва дасткушодӣ
- B) ирода ва ҷаҳду кӯшиш
- C) дурусткорӣ ва поквичдонӣ
- D) тавозуъ ва қаноатпешагӣ

247 Мавзуи байт чист?

*Ҳамнишини ту аз ту беҳ бояд,
То туро ақлу дониш афзояд.* Зайниддин Маҳмуди Восифӣ

- A) интихоби дурусти дӯст
- B) васфи хоксорӣ ва тавозуъ
- C) кавӣ будан дар роҳи максуд
- D) ғанимат донишдони вақт

248 Кадом суҳан дар бораи “Бадоеъ-ул-вақоеъ”-и Зайниддин Маҳмуди Восифист?

- A) Дар адабиётшиносӣ ин гуна асарро асари ёддоштӣ ё ёддошт мегӯянд.
- B) Дар ин асар бештар байтбарак кардани муаллиф бо дигарон тасвир шудааст.
- C) Ин асар тазкира буда, дар бораи шоирони зиёде маълумот медиҳад.
- D) Ин асар таърихӣ буда, дар бораи подшоҳони гузашта маълумот медиҳад.

249 “Савонех-ул-масолик ва фаросих-ул-мамолик”-и Қорӣ Раҳматуллоҳи Возеҳро чӣ метавон номид?

- A) куллийёт
- B) қасида
- C) достон
- D) сафарнома

250 Идомаи мантикии мисраи зерини Ҳофиз Шерозиро муайян кунед:
Фардо, ки пешгоҳи ҳақиқат шавад навид,

-
- A) Сӯфӣ ниҳод дому сари ҳуққа боз кард.
 - B) Ғарра машав, ки гурбаи зоҳид намоз кард.
 - C) Шарманда раҳраве, ки амал бо маҷоз кард.
 - D) Бунёди макр бо фалаки ҳуққабоз кард.

251 Идомаи мантикии мисраи зеринро муайян намоед:
Дӣ шайх бо чароғ ҳамегашт гирди шаҳр,

- Чалолиддини Балхӣ
- A) Бикшой лаб, ки қанди фаровонам орзуст.
 - B) К-аз деу дад малуламу инсонам орзуст.
 - C) Гуфт: он ки ёфт менашавад, онам орзуст.
 - D) Он ҳою ҳуӣу наъраи мастанам орзуст.

252 Идомаи мантикии мисраи Чалолиддини Балхиро муайян кунед:
Тавофи каъбаи дил кун, агар диле дорӣ,

-
- A) Ки то ба воситаи он диле ба даст орӣ.
 - B) Қабули Ҳақ нашавад, гар диле биёзорӣ.
 - C) Агар ба ҳар сари мӯе дусад забон дорӣ.
 - D) Дил аст каъбаи маънӣ, ту гил чӣ пиндорӣ!

253 Идомаи мантикии мисраи Чалолиддини Балхиро муайян кунед:
Эй қавми баҳаҷрафта, куҷоед, куҷоед?!

-
- A) Аз соҳиби он хона нишоне бинамоед!
 - B) Дар бодия саргашта шумо дар чӣ ҳавоед?
 - C) Ҳам хочаву ҳам бандаву ҳам қибла шумоед!
 - D) Маъшук ҳамин ҷост, биёед, биёед!

254 Идомаи мантикии мисраи Чалолиддини Балхиро муайян кунед:
Биё, то қадри якдигар бидонем,

-
- A) Ғаразҳоро чаро аз дил наронем?
 - B) Ки то ногаҳ зи якдигар намонем.
 - C) Сағӣ бигзор мо ҳам мардумонем.
 - D) Даме то шод дар рӯи ҷаҳонем.

- 255** Идомаи мантикии мисраи зеринро муайян кунед:
Юсуфи ман аз харидорон касодӣ мекашад,
..... Саййидои Насафӣ
- A) Шохи гул аз пой натвонад кашидан хори хеш.
B) Чун намебинам касеро зери гардун ёри хеш.
C) Бар дуқон оташ занам аз сардии бозори хеш.
D) То ба кай чун шамъ сӯзам бар сари бемори хеш?

- 256** Идомаи мантикии мисраи зеринро муайян кунед:
Бо қомати хамида равам сӯй бӯстон,
..... Саййидои Насафӣ
- A) Чун соя хоби зери дарахтон ғанимат аст.
B) Якчанд рӯз чоки гиребон ғанимат аст.
C) Бар гирди хеш гард, ки даврон ғанимат аст.
D) Наззораи бунафшаву райҳон ғанимат аст.

- 257** Идомаи мантикии мисраи Саййидои Насафиро интихоб кунед:
Дар талоши баҳр чун гирдоб саргардон шудам,
.....
- A) Тегиноҳақхӯрда сайди бисмилам омад ба ёд.
B) Сӯхтам, чун мазраи беҳосилам омад ба ёд.
C) Ҳасрати лабҳои хушки соҳилам омад ба ёд.
D) Нолаи чуғзе шунидам, манзилам омад ба ёд.

- 258** Идомаи мантикии мисраи зеринро муайян намоед:
Баромад боди субҳу бӯи Наврӯз,
..... Саъдии Шерозӣ
- A) Бародар, чуз нақуномӣ маяндӯз.
B) Дигар манқал манех, оташ маяфрӯз.
C) Ба коми дӯстону бахти пирӯз.
D) Ҳумоюн бодат ин рӯзу ҳама рӯз.

- 259** Идомаи мантикии мисраи зеринро муайян намоед:
Тавофи каъбаи дил кун, агар диле дорӣ,
..... Чалолиддини Балхӣ
- A) Қабули Ҳақ нашавад, гар диле биозорӣ.
B) Ки то ба воситаи он диле ба даст орий.
C) Дил аст каъбаи маънӣ, ту гил чӣ пиндорӣ!
D) Агар ба ҳар сари мӯе дусад забон дорӣ.

260 Идомаи мантикии мисраи зеринро муайян намоед:

Дӣ шайх бо чароғ ҳамегаиш гирди шаҳр,

..... Чалолиддини Балхӣ

- A) Мухр аст бар даҳонаму афғонам орзуост.
- B) К-аз деу дад малуламу инсонам орзуост.
- C) Шери Худову Рустами Дастонам орзуост.
- D) Он ҳою ҳую наъраи мастонам орзуост.

261 Идомаи мантикии мисраи зерини Камолиддини Биноиро муайян кунед:

Ёдам омад, ки баҳри касби адаб,

.....

- A) Шеър аз рӯи завқ сар мезад.
- B) Фаҳми ман дар камоли тезӣ буд.
- C) То саҳар менахуфтамо ҳар шаб.
- D) Мешудам тифл ҷониби мактаб.

262 Идомаи мантикии мисраи зерини Соибӣ Табрезиро муайян кунед.

Ба Мағриб метавонад рафт дар як рӯз аз Машиқ,

.....

- A) Ба зери пой кабки хушхиром оҳиста-оҳиста.
- B) Ки тӯтӣ мешавад ширинкалом оҳиста-оҳиста.
- C) Ки хуни шишаро нӯшид ҷом оҳиста-оҳиста.
- D) Гузорад ҳар кӣ чун хуршед гом оҳиста-оҳиста.

263 Идомаи мантикии мисраи Саййиди Насафиро муайян кунед:

Баҳри рӯзӣ мекунам бофандагӣ чун анкабут,

.....

- A) Рӯзу шаб шармандагӣ аз обу нон бошад маро.
- B) Хонаҳои хушкӯ холӣ чун камон бошад маро.
- C) Хона ҳамчун дорбоз аз ресмон бошад маро.
- D) Пораҳо бар дӯш аз барги хазон бошад маро.

264 Идомаи мантикии мисраи Саййиди Насафиро муайян кунед:

Дар баҳор аз фоқа ранги заъфарон бошад маро,

.....

- A) Рӯзу шаб шармандагӣ аз обу нон бошад маро.
- B) Хонаҳои хушкӯ холӣ чун камон бошад маро.
- C) Хона ҳамчун дорбоз аз ресмон бошад маро.
- D) Пораҳо бар дӯш аз барги хазон бошад маро.

265 Идомаи мантиқии мисраи Саййидои Насафиро муайян кунед:
Гаштаам аз фоқа ҳамчун тири бепар гӯшагир,

-
- A) Рӯзу шаб шармандагӣ аз обу нон бошад маро.
 - B) Хонаҳои хушкӯ холи чун камон бошад маро.
 - C) Хона ҳамчун дорбоз аз ресмон бошад маро.
 - D) Пораҳо бар дӯш аз барги хазон бошад маро.

266 Идомаи мантиқии мисраи Саййидои Насафиро интиҳоб кунед:
Эй гунча, сар зи ҷайб ба девонагӣ барор,

-
- A) Бар гирди хеш гард, ки даврон ғанимат аст.
 - B) Наззораи бунафшаву райҳон ғанимат аст.
 - C) Будан ба пойи сарви хиромон ғанимат аст.
 - D) Якчанд рӯз чоки гиребон ғанимат аст.

267 Идомаи мантиқии мисраи Саййидои Насафиро интиҳоб кунед:
Дар талоши баҳр чун гирдоб саргардон шудам,

-
- A) Тегиноҳақхӯрда сайди бисмилам омад ба ёд.
 - B) Ҳасрати лабҳои хушкӣ соҳилам омад ба ёд.
 - C) Сӯхтам, чун мазраи беҳосилам омад ба ёд.
 - D) Нолаи чуғзе шунидам, манзилам омад ба ёд.

268 Идомаи мантиқии мисраи Раҳматуллоҳи Возеҳро муайян кунед:
Зи бас гирифта дил аз вазъи олами пирам,

-
- A) Ки нест ҳоҷати шарҳи саҳеҳу тафсирам.
 - B) Магар, ки рехта айём захр дар пирам?!
 - C) Ки ҳамчу мавҷ набошад қабули таъмирам.
 - D) Ба рӯзгори ҷавонӣ чу ғунча дилгирам.

269 Идомаи мантиқии мисраи Раҳматуллоҳи Возеҳро муайян кунед:
Ман, ки аз ташвиши даврон хотирам зери ғам аст,

-
- A) Лочарам чуз ман ба олам ҳар кӣ бинӣ, хуррам аст.
 - B) Рӯзи идам дар назар монанди шомӣ мотам аст.
 - C) Чун Сулаймон ҳар кӣ таслимаш ниғини хотам аст.
 - D) Соҳиби ҷаҳли мураккаб бошад, он к-ӯ аълам аст.

- 270** Идомаи мантиқии мисраи Раҳматуллоҳи Возеҳро муайян кунед:
Ёр темори дили хастаи мо кард? - Накард,
.....
А) Тарки ҳамсухбатии аҳли дағо кард? - Накард.
В) Дарди ушшоқи чигархора даво кард? - Накард.
С) Гузаре ҷониби арбоби вафо кард? - Накард.
Д) Аз шиканчи ситами чарх раҳо кард? - Накард.
- 271** Идомаи мантиқии мисраи Раҳматуллоҳи Возеҳро муайян кунед:
Чу дил шикаставу ошуфтаву парешонам,
.....
А) Ки нест ҳоҷати шарҳи саҳеҳу тафсирам.
В) Магар, ки рехта айём захр дар ширам?!
С) Ки ҳамчу мавҷ набошад қабули таъмирам.
Д) Ба рӯзгори ҷавонӣ чу ғунча дилгирам.
- 272** Идомаи мантиқии мисраи Раҳматуллоҳи Возеҳро муайян кунед:
Карда ғамҳои ҷаҳон ҷо дар дили ношоди ман,
.....
А) Лочарам ҷуз ман ба олам ҳар ки бинӣ, хуррам аст.
В) Рӯзи идам дар назар монанди шомӣ мотам аст.
С) Чун Сулаймон ҳар ки таслимаш нигини хотам аст.
Д) Соҳиби ҷаҳли мураккаб бошад, он к-ӯ аълам аст.
- 273** Идомаи мантиқии мисраи Раҳматуллоҳи Возеҳро муайян кунед:
Бар ғами бекасиям ҳеч касе сӯхт? - Насӯхт,
.....
А) Тарки ҳамсухбатии аҳли дағо кард? - Накард.
В) Дарди ушшоқи чигархора даво кард? - Накард.
С) Гузаре ҷониби арбоби вафо кард? - Накард.
Д) Аз шиканчи ситами чарх раҳо кард? - Накард.
- 274** Идомаи мантиқии мисраи Тошхӯҷаи Асириро муайян кунед:
Одамият чист? – Худро дур аз шар доштан,
.....
А) Шоммаи асҳоби маъниро муаттар доштан.
В) Дар тариқи фоқа худ аз хор камтар доштан.
С) В-аз ҷароғи сидқ хотирро мунаввар доштан.
Д) Хайрҳои халқ будан, нафъи безар доштан.

275 Нақибхони Туғрал дар байтҳои зерин кадом маъниро таъкид менамояд?

*Маро гӯянд халлоқулмаонӣ,
Набудам қабл аз ин, аммо кунунам...
Агар бо фазл ғаштӣ рутба ҳосил,
Дар оғӯши қамар будӣ сукунам.*

- А) Ба андешаи шоир фазлу мартаба аз рутба ҳосил мешавад.
- В) Бо тафохури шоирона ба мавқеъ ва мартабаи худ ишора мекунад.
- С) Таъкид мекунад, ки фазлу рутба мақоми инсонро баланд мегардонад.
- Д) Бо таассуф иқрор мешавад, ки халлоқулмаонӣ нест ва рутба ҳам надорад.

276 Шарҳи дурусти байти Ҳочӣ Ҳусайни Кангуртиро интиҳоб кунед:

*Ҷаҳони санъатам, дар баҳри маънӣ гавҳарэҷодам,
Вале ҳамчун садаф, Ҳочӣ, надонам худситоиро.*

- А) Дар олами санъаткорӣ мисли садаф мекурахшам ва пур аз гавҳари эҷод ҳастам.
- В) Ҳарчанд аз истеъдоду ҳунар баҳравар ҳастам, аммо ситоиши худро лоиқ намедонам.
- С) Меҳоҳам, ки бемислу монанд будани маро дар шоирӣ дигарон ситоиш кунанд.
- Д) Дар олами шоирӣ мисли садафе ҳастам, ки ҳеч кас қадру қиматашро намедонад.

277 Шарҳи дурусти байти Ҳочӣ Ҳусайни Кангуртиро интиҳоб кунед:

*В-аз суҳбати ноаҳлу касони ҷоҳил,
Пайванд агар бувад, дурӣ бинамо.*

- А) Бо одамҳои бесаводу нодон зиёд дӯстӣ накун, зеро мисли онҳо хоҳӣ шуд.
- В) Агар одамҳои нодону ҷоҳил хешат бошанд, метавонӣ бо онҳо дӯстӣ кунӣ.
- С) Аз дӯстӣ бо одамҳои нодону ҷоҳил дурӣ кун, ҳатто агар хешу таборат бошанд.
- Д) Дар зиндагӣ одам бояд бо ҳама дӯстӣ кунад, зеро аз ҳама метавон чизе омӯхт.

- 278** Шарҳи муносибтари байти Ҳочӣ Ҳусайни Кангуртиро интиҳоб кунед:
*Бо аҳли ҳунар нишину шахси доно,
Гар заҳр диҳад, бихӯр чу шахду ҳалво.*
- А) Бо одамони донишманд дӯст шав, аммо эҳтиёт кун, ки “ширинӣ” гуфта, ба ту заҳр надиханд.
В) Бо инсонҳои ҳунарманд ҳамнишин шав, зеро дар ҳар даври замон ҳунар беҳтар аз зар аст.
С) Бо инсонҳои оқил ҳамнишин шав ва агар номехрубонӣ ҳам кунанд, онро таҳаммул кун.
Д) Бо одамҳои доною оқил ҳамнишин шудан мисли хӯрдани шахду ҳалвост, ки камаш ҳубу бисёраш бад аст.
- 279** Сухан дар бораи кадом асари Садриддин Айний меравад?
“Ҷафою зулме, ки Бозор медид, дар роҳи худогоҳӣ ва бедориҳои шуури иҷтимоии Ёдгор сабақ гардиданд. Шиносоӣ ва суҳбатҳои Абдуллоҳҷа бо Ёдгор дар зиндони Бухоро ба болоравии шуури иҷтимоии ӯ мусоидат мекунад.”
- А) “Дохунда”
В) “Ҷаллодони Бухоро”
С) “Ятим”
Д) “Ғуломон”
- 280** Садриддин Айний бо сухани зерин ба кадом масъала ишора намудааст?
“Истеъдоди Туғрал бисёр комил ва ҳаёлаш мустаҳиди (омодаи) болоравӣ буд.”
- А) пайравии Туғрал ба услуби нигориши Бедил
В) рангорангии мавзӯи ашъори Туғрал
С) содаву равониҳои забони ашъори Туғрал
Д) ҳунари волои шоирӣ ва услуби ҳоси эҷодии Туғрал
- 281** Садриддин Айний байтҳои зеринро дар вафоти кадом адиб гуфтааст?
*Дар даҳр баҳор асту хазон аст, валекин,
Афсӯс тавон хӯрд бар он гул, ки ҷавон рафт.
Аз мафҳили аҳбоб дар ин мотами ҷонсӯз
То абри сияҳ дудсифат оху фигон рафт...*
- А) Нақибхони Туғрал
В) Пайрав Сулаймонӣ
С) Абдулвоҳиди Мунзим
Д) Садри Зиё

282 Шарҳи муносиби байтро интихоб кунед:

Ба олам ҳар касе бекор гардад,

Ба чашми аҳли олам хор гардад. Садриддин Айни

- A) Касе, ки беҳудагардӣ мекунад, мисли хор ба чашми дигарон мехалад.
- B) Касе, ки ба коре машғул намешавад, беқадру безътибор мегардад.
- C) Касе, ки ба саёҳати рӯи олам мебарояд, машҳур хоҳад шуд.
- D) Касе, ки аз вазифа сабукдӯш мешавад, обрӯяш мерезад.

283 Омӯзиши кадом асар дар Садриддин Айни инқилоби фикриро бедор кард ва ба сари ӯ “савдои насрнависшавиро ҳам андохт”?

- A) “Бадоеъ-ус-саноеъ”-и Шамсиддини Шохин
- B) “Наводир-ул-вақоеъ”-и Аҳмади Дониш
- C) “Бадоеъ-ул-вақоеъ”-и Зайниддин Маҳмуди Восифӣ
- D) “Савонех-ул-масолик”-и Қорӣ Раҳматуллоҳи Возех

284 Байт эпиграфи кадом асари Садриддин Айнӣ аст?

Зи сар бигзашт бе ту оби чашмам,

Яке аз саргузаштам бе ту ин аст.

- A) “Одина”
- B) “Дохунда”
- C) “Ғуломон”
- D) “Марги судхӯр”

285 Кадоме аз ин мақолаҳои Садриддин Айни дар давраи Ҷанги Бузурги Ватанӣ ва дар мавзуи ватанпарварию ҷоннисорӣ навишта шудаанд?

- A) “Деви ҳафтсар”, “Ҳари бедум”
- B) “Қавми тоҷик ва рӯзнома”, “Матбуоти тоҷик”
- C) “Тоҷикони кӯҳистон”, “Қобилияти ташкилотчигӣ дар тоҷикон”
- D) “Дар бораи мактаб ва маорифи тоҷик”, “Дар бораи китобҳои мактабии тоҷикон”

286 Садриддин Айни сухани зеринро дар бораи Нақибхони Туғрал дар кадом асараш овардааст?

“Истеъдоди Туғрал бисёр комил ва ҳаёлаш мустаиди (омодаи) болоравӣ буд.”

- A) “Намунаи адабиёти тоҷик”
- B) “Восифӣ ва хулосаи “Бадоеъ-ул-вақоеъ”-и ӯ”
- C) “Таҳзиб-ус-сибён”
- D) “Ҷанги одаму об”

287 Сухани зеринро кадоме аз ин бузургон гуфтааст?
“Фитрат аз талабагони истеъдодноку аз ҳама фозили Бухоро ба шумор мерафт.”

- A) Маҳмудхӯчаи Бехбудӣ
- B) Абдулвоҳиди Мунзим
- C) Садриддин Айний
- D) Тошхӯча Асирӣ

288 Садриддин Айний *“ин хона”* гуфта, маҷозан кадом асарашро дар назар дорад?

*Ин хона зи хишти куҳан андохтаам,
Дар вай ҷашне зи рафтагон сохтаам.
То аҳли замони мо бидонанд, ки ман
Як умри ҷавонӣ ба ҷӣ раҳ бохтаам.*

- A) “Марги судхӯр”
- B) “Ёддоштҳо”
- C) “Одина”
- D) “Ғуломон”

289 Кадом адиб бо таҳаллуси *“Чунунӣ”* шеър менавишт?

- A) Тошхӯча Асирӣ
- B) Садриддин Айний
- C) Пайрав Сулаймонӣ
- D) Нақибхони Туғрал

290 Кадом адиб бо таҳаллуҳҳои *“Сифлӣ”* ва *“Муҳтоҷӣ”* шеър менавишт?

- A) Тошхӯча Асирӣ
- B) Садриддин Айний
- C) Нақибхони Туғрал
- D) Пайрав Сулаймонӣ

291 Мақола ва мактубҳои дар бораи забон таълифнамудаи устод Айний дар кадом қатор оварда шудаанд?

- A) “Дар бораи мактаб ва маорифи тоҷик”, “Дар бораи китобҳои мактабии тоҷикон”
- B) “Ҷавоби ман”, “Мактуби кушода ба рафиқ Толис”
- C) “Қавми тоҷик ва рӯзнома”, “Тоҷикони кӯҳистон”
- D) “Матбуоти тоҷик”, “Талвосаи ҷонкании даррандаи захмдор”

292 Дар таърихи адабиёти тоҷик охирин достони “Лайлӣ ва Мачнун”-ро кӣ навиштааст?

- А) Тошхӯчаи Асирий
- В) Нақибхони Туғрал
- С) Ҳочӣ Ҳусайни Кангуртӣ
- Д) Шарифҷонмахдуми Садри Зиё

293 Сухан дар бораи кадом образи “Ёддоштҳо” аст?

Бо самимияту донишмандӣ ва далерия кордонияш хонандаро ба ваҷд меорад. Зебо ва босавод аст. Шеърҳои бисёр медонист ва як газали Ҳофизро, ки бо байти

*Даст аз талаб надорам, то коми ман барояд,
Ё тан расад ба ҷонон, ё ҷон зи тан барояд.
огоз мешуд, батакрор хонда гиря мекард.*

- А) Ҳабиба
- В) Тӯтапошшо
- С) Лутфуллоғуппон
- Д) Исомахдуми шоир

294 Ин рубоӣ дар кадом асари Садриддин Айний ҳамчун эпиграф истифода шудааст?

*Ин хона зи хишти куҳан андохтаам,
Дар вай ҷашне зи рафтагон сохтаам.
То аҳли замони мо бидонанд, ки ман
Як умри ҷавонӣ ба чӣ раҳ бохтаам.*

- А) “Марги судхӯр”
- В) “Ёддоштҳо”
- С) “Одина”
- Д) “Ғуломон”

295 Ин матн аз кадом асари Садриддин Айнист?

– Бас, - гуфт падарам ва ҷашмонашро ба тарафи ман гардонида сухани худро давом дод:

– Хон! Дар чӣ гуна душворӣ бошад ҳам, хон! Лекин қозӣ нашав, раис нашав, имом нашав! Агар мударрис шавӣ, майлат!

- А) “Ёддоштҳо”
- В) “Марги судхӯр”
- С) “Дохунда”
- Д) “Одина”

- 296** Абулқосим Лоҳутӣ кадом асарро ҳамроҳи ҳамсараш С. Бону аз забони англисӣ ба тоҷикӣ тарҷума кардааст?
- А) “Сангари хунин”-и В. Гюго
 - В) “Бузургии безавол”-и Р. Патканян
 - С) “Отелло”-и В. Шекспир
 - Д) “Почта”-и С. Маршак
-
- 297** Аз рӯи мазмуни байт муайян кунед, ки он ба кӣ тааллуқ дорад:
*Аё сайёд, раҳме кун маранҷон ним ҷонамро,
Пару болам бикан, аммо масъзон ошёнамро.*
- А) Абулқосим Лоҳутӣ
 - В) Мирзо Турсунзода
 - С) Садриддин Айни
 - Д) Пайрав Сулаймонӣ
-
- 298** Аз рӯи мазмуни байт муайян кунед, ки он ба кӣ тааллуқ дорад:
*Ҳама доди ватанхоҳӣ зананд, аммо намедонам,
Ватанхоҳӣ ба гуфтор аст, ё кирдор, ё ҳар ду?*
- А) Абулқосим Лоҳутӣ
 - В) Мирзо Турсунзода
 - С) Садриддин Айни
 - Д) Пайрав Сулаймонӣ
-
- 299** Аввалин бор қиссаи “Шинел”-и Н. В. Гогол аз тарафи кӣ ба тоҷикӣ тарҷума шудааст?
- А) Тошхӯҷаи Асирӣ
 - В) Аҷзии Самарқандӣ
 - С) Абулқосим Лоҳутӣ
 - Д) Абдуррауфи Фитрат
-
- 300** Дар порчаи зерин аз романи “Восеъ”-и Сотим Улуғзода кадом ҳислатҳои Абдулаҳадхон (лаҳзаи вафоти падарро интизорӣ кашиданиш) нишон дода шудааст?
“Ӯ хавотир кашида фикр мекунад, ки мабодо мисли ду моҳ неш падараш боз сиҳат ёбад! Инро фикр мекунаду ба худ ларзида дар дилаш мегӯяд: Не, не, ҳеҷ мумкин нест, ки вай намирад! Бояд бимирад!”
- А) ҷоҳилӣ, беномусӣ ва бадтинатию бахилӣ
 - В) мансабхоҳӣ, ҳирси сарвату ҷоҳу ҷалол
 - С) шаҳватпарастӣ ва майл ба айшу нӯш
 - Д) судҷӯйӣ, ҳилла ва рашку ҳасад

301 Ревахшиён дар асари “Ривояти суғдӣ”-и Сотим Улуғзода кист?

- А) падари Виркан
- В) ҳамсари Наниманча
- С) паҳлавони Суғд
- Д) бозаргони машҳур

302 Аз рӯйи матни зерин муайян намоед, ки сухан дар бораи кадом симои асари “Ривояти суғдӣ”-и Сотим Улуғзода меравад:

“Падараш дар пирсолгӣ ба Самарқанд баргашт, дар деҳаи Ревдод, ки зодгоҳаш буд, сукунат ихтиёр кард.

Фарзанди даштҳои беканор ва кӯҳҳои баланд – ... ба деҳқонӣ боғдорӣ одад накард, ҳавасаш ба асп ва камон буди бас.”

- А) Виркан
- В) Ревахшиён
- С) Нуфарн
- Д) Ёдхишетақ

303 Дар порчаи зерин аз романи “Восеъ”-и Сотим Улуғзода кадом хислатҳои Восеъ нишон дода шудааст?

“Худо туро одам офаридааст, агар туро ҳар карда савор шаванду ту ба ин тан диҳӣ, тоқат кунӣ, одам нестӣ. Офарандаатро муттаҳам кардаӣ.”

- А) меҳрубонӣ, некукорӣ
- В) худшиносӣ, баномусӣ
- С) хоксорӣ, пуртоқатӣ
- Д) инсондӯстӣ, худошиносӣ

304 Дар ҷумлаи зерин аз “Субҳи ҷавонии мо”-и Сотим Улуғзода кадом хислати падари Собир нишон дода шудааст? *“Дастони пурзӯри кормуштоқашро ба ҳар коре, ки рост ояд, мезад.”*

- А) меҳнатдӯстӣ
- В) нотарсӣ
- С) ободкорӣ
- Д) пуртоқатӣ

305 Кадом асар натиҷаи фаъолияти драматургии Сотим Улуғзода аст?

- А) “Марги ҳофиз”
- В) “Пири ҳакимони Машрикзамин”
- С) “Ҷавонии Ибни Сино”
- Д) “Фирдавсӣ”

306 Очерку хикояҳои Сотим Улуғзодаро муайян кунед.

- А) “Восеъ”, “Ривояти суғдӣ”, “Ёрони боҳиммат”
- В) “Навобод”, “Достонҳои “Шоҳнома”, “Фирдавсӣ”
- С) “Аҳмади Дониш”, “Пири ҳакимони Машрикзамин”
- Д) “Бибӣ”, “Саёҳати Бухоро бо ҳамроҳии Айнӣ”, “Марги ҳофиз”

307 Ин чумлаҳо дар бораи кадом асаранд?

Ин маснавӣ масъалаҳои зиёди иҷтимоиро дар бар гирифта, ақидаҳои инсон-парваронаи Аҳмади Дониш ва Аҷзии Самарқандиро идома додааст. Муаллиф дар он масъалаи обёрӣ кардани заминҳои ташналабро ба миён мегузорад.

- А) “Комде ва Мадан”-и Ҳоҷӣ Ҳусайни Кангуртӣ
- В) “Боғистон”-и Нақибхони Туғрал
- С) “Лайлӣ ва Мачнун”-и Шамсиддини Шохин
- Д) “Тимсол”-и Тошхоҷа Асириро

308 Шарҳи муносиби байти Тошхоҷа Асириро интихоб кунед:

*Одамият чист? – Худро дур аз шар доштан,
Хайрҳои халқ будан, нафъи безар доштан.*

- А) Инсони воқеӣ худро аз шару шӯри даврони ҷавонӣ дар канор нигоҳ медорад ва ба кори дигарон дахл намекунад.
- В) Инсон будан ҳубии дигаронро хоستان, ба онҳо некӣ кардан ва ба кори бад наздик нашудан аст.
- С) Фарде, ки дар маросимҳои шодию ғами мардум ҳамдигар шарик мешавад, инсони бузургу воқеист.
- Д) Инсони хуб ба суди корхояш фикр мекунад ва беҳуда ба ҳеч кас ёрию манфиат намерасонад.

309 Шарҳи муносиби байтҳои Тошхоҷа Асириро интихоб кунед:

*Айёми бақо чу боди Наврӯз гузаист,
Рӯзу шаби мо ба меҳнату сӯз гузаист.
То ҷашм ниҳодем ба ҳам, субҳ дамид,
То ҷашм кушодем зи ҳам, рӯз гузаист.*

- А) Шоир бо мисол овардани лаҳзаҳои бастан ва боз кардани дида босуръат гузаштани умри инсонро баён кардааст.
- В) Шоир мегӯяд, ки баъд аз ҳар зимистон баҳор меояд ва ҳар ғаму андӯх шодию нишоте дар пай дорад.
- С) Муаллиф аз саҳтии рӯзгор ва талҳии айёми зиндагӣ бо забони рамзу киноя шикоят кардааст.
- Д) Муаллиф дар бораи нишебу фарози зиндагӣ ва баҳору тирамоҳи умр дар ин рубой суҳан гуфтааст.

310 Шарҳи муносиби байти Тошхоҷа Асириро интихоб кунед:

Мадех бо аблаҳон дарси қавофӣ,

Нашояд уштуронро шоҳибофӣ.

- A) Ба одамҳои нодон ёд додани чизе беҳуда талаф кардани умр аст.
- B) Ба ҳайвонҳои борбардор набояд чизҳои гаронарзишро бор кунем.
- C) Омӯхтани дарси арӯзу қофия барои ҳамаи инсонҳои оқил ҳатмист.
- D) Бояд бо касе баҳсу чадал накунем ва аз паси зиндагии худ бошем.

311 Кадом зарбулмасал(мақол) маънои байтҳои зеринро ифода мекунад?

Гар подшаҳию тоҷ бар сар дорӣ

В-ар ҳукму валои баҳру ҳам бар дорӣ.

Пиндор, ки арзанат наёрад гандум,

Ҳар дона, ки киштаӣ, ҳамон бардорӣ. Тошхӯҷаи Асирӣ

- A) Бодовардари бод мебарад.
- B) Ҳисоб ҷав-ҷав, бахшиш лак-лак.
- C) Гандум аз гандум бирӯяд, ҷав зи ҷав.
- D) Ҳусни худододари ҳоҷати машшота нест.

312 Кадом зарбулмасал(мақол) маънои байтҳои зеринро ифода мекунад?

Бори дил беҳ зи сабр нанҳоданд,

Зафару сабр ҳар ду ҳамзоданд. Саноии Ғазнавӣ

- A) Бодовардари бод мебарад.
- B) Ҳисоб ҷав-ҷав, бахшиш лак-лак.
- C) Гандум аз гандум бирӯяд, ҷав зи ҷав.
- D) Сабр кунӣ, аз ғӯра ҳалво мешавад.

313 Кадом зарбулмасал(мақол) ба байти зерин рабт дорад?

Ин ҷаҳон кӯҳ асту феъли мо нидо,

Сӯи кӯҳ ояд нидоҳоро садо. Ҷалолиддини Балхӣ

- A) Бодовардари бод мебарад.
- B) Ҳисоб ҷав-ҷав, бахшиш лак-лак.
- C) Аз мукофоти амал ғофил машав.
- D) Ҳусни худододари ҳоҷати машшота нест.

314 Дар порчаи зерин аз шеъри Бозор Собир ба кадом масъала ишора шудааст?

*Қиссаи мурғи самандар пеши ман афсона нест,
Саргузашти мардуми печидафарёди ман аст.
Он ки месўзад, вале аз тўдаи хокистараи
Мекунад парвоз чун паррандаи оташпараст.*

- А) таърихи муборизаҳои озодихоҳонаи мардуми тоҷик бар зидди истилогарони аҷнабӣ
- В) тоҷу тахту бахтро гум кардан, вале забони модариро гум накардани мардуми тоҷик
- С) шикастнопазир будани ғурури миллӣ ва ифтихори ватандорӣи мардуми тоҷик
- Д) таърихи ғоҷабдор ва аз нав қомат рост кардану аз пайи ободкорӣ шудани тоҷикон

315 Кадом навиштаи Ҳабиб Юсуфӣ ба масъалаҳои адабиётшиносӣ ва нақди адабӣ бахшида шудааст?

- А) “Ватани дил”
- В) “Ишқи Ватан”
- С) “Баҳр дар пиёла”
- Д) “Ба духтари меҳнат”

316 Мақолаҳои “Шеърҳои зиддифашистии Лоҳутӣ” ва “Боз якчанд калима дар бораи поэзияи имрӯзаи мо” ба кадом самти фаъолияти Ҳабиб Юсуфӣ дахл доранд?

- А) рӯзноманигорӣ
- В) адабиётшиносӣ
- С) тарҷумонӣ
- Д) нависандагӣ

317 Лоик Шералӣ кадом адибро васф намудааст?

*Бас аз хокистари хомӯш оташҳо фурузондӣ,
Шарарҳое басо аз сангҳои сард рӯёндӣ,
Сари ғӯри ниёгон машъала афрухтӣ аз меҳр,
Аз ин рӯ ҳамчу машъал дар сари дасти замон мондӣ.*

- А) Сотим Улуғзода
- В) Садриддин Айнӣ
- С) Мирзо Турсунзода
- Д) Абулқосим Лоҳутӣ

318 Хулосаи муносиби байтро интихоб кунед:

Заҳр бодо шири модар бар касе,

К-ӯ забони модарӣ ғум кардааст. Лоик Шералӣ

- A) Забони модарӣ барои инсон мисли асал ширин аст.
- B) Дунё гузарон аст, бояд ба қадри модарон бирасем.
- C) Бояд ҳамаи забонҳои модарии оламо биомӯзем.
- D) Фаромӯш кардани забони модарӣ бадтарин гуноҳ аст.

319 Хулосаи муносиби байтро интихоб кунед:

Чун ҷуфти кабӯтаре бубинам дар бом,

Ҳамлонаю ҳамзабон ҳушам меояд. Лоик Шералӣ

- A) Аз дидани фазои сулҳу дӯстӣ хоҳири шоир шод мегардад.
- B) Сохтани лона барои парандагон кори нек шуморида шудааст.
- C) Шоир шунидани садои парандагонро дӯст медоштааст.
- D) Тамошои кабӯтарҳо илҳами шоирро бедор мекардааст.

320 Доир ба дубайтии зерини Гулназар кадом сухан дурусттар аст?

Дубайтӣ, меҳри ту дар мағзи дилҳост,

Ба ҳар даври замон қадри ту волост.

Чу ширин аст умри кӯтаҳи мо,

Ду байти кӯтаҳи ту ҳам гуворост.

- A) Шоир ба қадри умр расидан ва дӯст доштани дубайтиро ба хонанда маслиҳат додааст.
- B) Шоир дубайтиро бинобар гуворой ва хурд будани ҳаҷмаш писандидааст.
- C) Шоир ҳаҷми хурди дубайтиро нозукбинона ба умри кӯтоҳи одамон монанд кардааст.
- D) Шоир жанри дӯстдоштаи мардум будани дубайтиро таъкид намулдааст.

321 Дар “Суруди миллӣ”-и Ҷумҳурии Тоҷикистон мисраи “Ту аз умеди рафтагони мо нишонаӣ” чӣ маънӣ дорад?

- A) Муаллиф руҳи одамони даргузаштаро пушту паноҳи сарзаминаш медонад.
- B) Муаллиф мегӯяд, ки одамҳое, ки аз Ватан рафтаанд, боз як рӯзе бармегарданд.
- C) Муаллиф сарзамини Тоҷикистонро ёдгории гузаштагони барӯманди тоҷик медонад.
- D) Муаллиф Тоҷикистонро ба ангуштарӣ ва Душанберо ба нигини он монанд кардааст.

322 Ин чумлаҳо дар бораи кадом асаранд?

Намоишнома ба масъалаҳои зиндагии орзупарваронаи хонандагони синни калони мактабӣ бахшида шудааст. Дар ду қисми намоишнома муносибати дӯстона ва самимонаи Хайрӣ ва Довар тасвир шудааст.

- А) “Фишор”-и Сафармуҳаммад Айюбӣ
- В) “Лаҳзаи ҷовид”-и Меҳмон Бахтӣ
- С) “Алии сонӣ”-и Сафармуҳаммад Айюбӣ
- Д) “Эҳ, ҷавонӣ, ҷавонӣ”-и Меҳмон Бахтӣ

323 Ин чумлаҳо дар бораи кадом асаранд?

Дар намоишнома шахсиятҳои ҳамаҷун Абдулаф, Манижабону, Нӯшозар, Тобон, Амр ибни Мунзир, Лашкарӣ, Зирак ва Навруста иштирок мекунанд.

- А) “Дақиқӣ”-и Сафармуҳаммад Айюбӣ
- В) “Лаҳзаи ҷовид”-и Меҳмон Бахтӣ
- С) “Алии сонӣ”-и Сафармуҳаммад Айюбӣ
- Д) “Фирдавсӣ”-и Меҳмон Бахтӣ

324 Ин чумлаҳо дар бораи кадом асаранд?

Драмаи манзум буда, дар ду баст ва ҷаҳор намоиш навишта шудааст. Дар он Саура, Зардушт, Гуштосп ва дигарон иштирок мекунанд.

- А) “Дақиқӣ”-и Сафармуҳаммад Айюбӣ
- В) “Лаҳзаи ҷовид”-и Меҳмон Бахтӣ
- С) “Алии сонӣ”-и Сафармуҳаммад Айюбӣ
- Д) “Фирдавсӣ”-и Меҳмон Бахтӣ

325 Асарҳои “Шоҳ Лир”-и В. Шекспир ва “Дод аз дасти ақл”-и А. Грибоедовро кадом адиб ба тоҷикӣ тарҷума кардааст?

- А) Сотим Улуғзода
- В) Садриддин Айний
- С) Абулқосим Лоҳутӣ
- Д) Мирсаид Миршакар

326 Кадом асари Фазлиддин Мухаммадиев аввалин намунаи асари детективӣ дар адабиёти тоҷик ба ҳисоб меравад?

- А) “Дар он дунё”
- В) “Тири хокхӯрда”
- С) “Одамони кӯҳна”
- Д) “Палатаи кунҷакӣ”

- 327** Дар кадом асари Саттор Турсун образҳои Рашод, Раҳими Акбар ва Насрин тасвир ёфтаанд?
- А) “Санг дар бағал ба тӯфон”
 - В) “Се рӯзи як баҳор”
 - С) “Сукути қуллаҳо”
 - Д) “Зиндагӣ дар домани талҳои сурх”
-
- 328** Шоир дар мисраҳои зерин ба кадом масъала ишора кардааст?
- Надорам тоқати доғи писар дидан дигар ҳаргиз,
Саросар сӯхтори пуришарар дидан дигар ҳаргиз,
Ба ҳар як хона тифли бепадар дидан дигар ҳаргиз,
Ҳаёти одамиро дар хатар дидан дигар ҳаргиз!* Мирзо Турсунзода
- А) гарм шудани иқлим ва сӯхтани ҷангалҳо
 - В) ҷудо шудани оилаҳои тозабунёд
 - С) бесавод мондани насли ҷавони олам
 - Д) ҷанг ва пайомадҳои ҳаробиовари он
-
- 329** Мирзо Турсунзода дар кадом асар образҳои Қодир, Микола, Саодат ва Маринаро тасвир намудааст?
- А) “Ҷони ширин”
 - В) “Писари Ватан”
 - С) “Ҷароғи абадӣ”
 - Д) “Ман аз Шарқи озод”
-
- 330** Байти зерин кадом мавзӯи ашъори Мирзо Турсунзодаро инъикос мекунад?
- Шодам, аммо меҳӯрам ғамҳои халқи дигаре,
Дар назар меоварам тороҷаишти кишваре.*
- А) ишқу муҳаббат
 - В) дӯстиву рафокат
 - С) ҳамдилии ва инсондӯстӣ
 - Д) худшиносӣ ва ифтихори миллӣ
-
- 331** Хулосаи муносиби байти Мирзо Турсунзодаро интихоб кунед:
- Баҳор омад, зи умрам боз як соли дигар бигзаишт,
Тамоми зиндагӣ оҳиста аз пеши назар бигзаишт.*
- А) Хурсандам, ки фасли зимистон гузашт ва замин сарсабз шуд.
 - В) Фаслҳо такрор мешаванд, аммо дар зиндагиам тозагӣ нест.
 - С) Меандешам, ки чаро рӯзҳоям ин қадар оҳиста мегузаранд.
 - Д) Аз зиндагиам сола сипарӣ шуд ва гузаштаҳо ба ёдам омад.

332 Хулосаи муносиби байти Мирзо Турсунзодаро интиҳоб кунед:

*Ба мисли гӯшту нохун ҳамеша бо Ватан будам,
Агарчи нисфи умри беҳтаринам дар сафар бигзаист.*

- A) Вақте ки аз Ватан меравам, ишқам ба он кам мешавад.
- B) Дар сафарҳо ҳамеша ғизоҳои хуби Ватанро ёд мекунам.
- C) Дилбастагӣ ба Ватан абадист ва ҳаргиз қатъ намешавад.
- D) Дуруст гуфтанд, ки дури аз Ватан инсонро инсон мекунад.

333 Хулосаи муносиби байти Мирзо Турсунзодаро интиҳоб кунед:

*Гулханеро, ки падарҳо дар раҳат афрӯхтанд,
Машғали тобондаи дастони пуръҷоз кун.*

- A) Бояд дар бораи падарҳои бузургамон шеърӯ дoston сароем.
- B) Барои қавӣ шудани дастҳо бояд ҳамеша онҳоро ба қор бурд.
- C) Панди падаронро сармашқи зиндагӣ қори худ бояд қард.
- D) Оташро дар ҳар ҷое набояд равшан қард; ҳар қоре ҷой дорад.

334 Хулосаи муносиби байти Мирзо Турсунзодаро интиҳоб кунед:

*Рӯдворона зиндагонӣ кун!
Ҷӯш зан, ҷӯш зан, ҷавонӣ кун!*

- A) Вақте ки шиноварию наметавонӣ, ба қаро наздик нашав.
- B) Ҷавонӣ дар неқӣ қардан ва қирфтанӣ дасти қирон аст.
- C) Дар ҷавонӣ беҳуда қастхез нақун, ки пушаймон хоҳӣ шуд.
- D) Мисли қаро зиндагӣ равон ва қур аз талош дошта бош.

335 Хулосаи муносиби байти Лоиқ Шералиро интиҳоб кунед:

*Дар ҷавонӣ ишқ буду давлати дунё набуд,
Он ҳама бедавлатиҳо хуб давлат будааст.*

- A) Зиндагӣ инсон дар давраи ҷавонӣ қур аз ҳайронӣ тааҷҷуб аст.
- B) Одаме, ки қавониро хуш меғузаронад, худашро шоҳ эҳсос мекунад.
- C) Нерӯю тақонӣ давраи ҷавонӣ беҳтар аз ҳама гуна қулу дорой аст.
- D) Барои саодату хушбахтӣ инсон донистани қадри вақт муҳим аст.

336 Хулосаи муносиби байти Лоиқ Шералиро интиҳоб кунед:

*Одамӣ баъд аз заволи умр мефаҳмад, ки умр
Як назар бар осмон бо қашми ҳайрат будааст.*

- A) Зиндагӣ инсон дар зерӣ само қур аз ҳайронӣ тааҷҷуб аст.
- B) Инсон дер мефаҳмад, ки умр бисёр қӯтоҳ аст ва зуд меғузарад.
- C) Дар охири умр мефаҳмем, ки ҳаёт фақат хӯрдану гаштан нест.
- D) Барои хушӯру бедор будан бояд ҳар рӯз ба осмон нигоҳ қунем.

337 Хулосаи муносиби байти Лоик Шералиро интихоб кунед:

*Дар фалак ҷустан ситора санъат асту дар замин,
Хеиштанро гум накардан низ санъат будааст.*

- А) Аз осмон овардани чанд ахтар ҳунари бузург аст.
- В) Беҳтарин ҳунар дар дунё худшиносӣ ва хоксорист.
- С) Дар олами ҳунаrmандӣ санъаткорони асил зиёд нестанд.
- Д) Бузургтарин кор дар олам машғул шудан ба санъаткорист.

338 Аз матн муайян намоед, ки сухан дар бораи кадом асари тарҷуманамудай Абулқосим Лоҳутӣ меравад:

Дездемонаи покдоман бегуноҳ кушта мешавад... Дигар зинда мондани ... маъно надошт. Генерал ашкрезон ба ҳозирин васият карда, ҳудаширо ба ханҷар мезанад ва

*Бӯсакунон куштамат, эй бути нозанинам,
Изн деҳ, акнун туро бӯсакунон бимирам –
гӯён ба рӯи мурдаи Дездемона меафтад.*

- А) “Шоҳ Лир”-и Шекспир
- В) “Ромео ва Жулетта”-и Шекспир
- С) “Отелло”-и Шекспир
- Д) “Чашмаи гӯсфандон”-и Лопе де Вега

339 Дар байти Бокӣ Раҳимзода сухан дар бораи чӣ меравад?

*Раззоқи олам астӣ, эй баргузида деҳқон,
Васфи туро сароям, то ҳаст дар танам ҷон.*

- А) Шоир кишоварзро мавриди ситоиш қарор додааст.
- В) Шоир деҳқонон – заминдорони қадимро мадҳ кардааст.
- С) Шоир раззоқи олам – Худовандро дар назар дорад.
- Д) Шоир гуфтааст, ки то ҷон дорад, оламо ситоиш мекунад.

340 Аз рӯи мазмуни байтҳо муайян кунед, ки аз кадом шеърӣ Бокӣ Раҳимзода гирифта шудаанд:

*Ҳарфе дуруст хондам, аз шавқ медамидӣ,
Ноқис, ки менавиштам, бар ҳеҷ метанидӣ.
То сарбаланд бошам, бисёр сар хамидӣ,
Бори гарони меҳнат бар дӯши худ кашидӣ.*

- А) “Баҳори умр”
- В) “Муаллим”
- С) “Халқи бузургворам”
- Д) “Мусича ва рӯбоҳ”

341 **Аз рӯи мазмуни байтҳо муаллифи онро муайян кунед:**

*Кӯдаке мегашт бо қуттии худ,
Дар хиёбони лаби баҳри кабуд.
Метавонистӣ, ки дар чашмони ӯ
Пай барӣ аз мақсади пинҳони ӯ.*

- A) Абулқосим Лоҳутӣ
- B) Мирзо Турсунзода
- C) Садриддин Айнӣ
- D) Пайрав Сулаймонӣ

342 **Аз рӯи мазмуни байтҳо муаллифи онро муайян кунед:**

*Ҳеҷ шунидӣ гапи садсоларо,
Қиссаи деринаи Банголоро?
Ҳеҷ шунидӣ, ки руҳи осмон
Қилва кунад лаълсифат дар ҷаҳон?*

- A) Абулқосим Лоҳутӣ
- B) Пайрав Сулаймонӣ
- C) Садриддин Айнӣ
- D) Мирзо Турсунзода

343 **Аз рӯи мазмуни байтҳо муаллифи онро муайян кунед:**

*Духтари ҳиндӣ адолатхоҳ шуд,
Аз баду неки ҷаҳон огоҳ шуд.
Ҷустуҷӯ мекард он инсофро,
Осмони софи кӯҳи Қофро.*

- A) Абулқосим Лоҳутӣ
- B) Ҳабиб Юсуфӣ
- C) Мирзо Турсунзода
- D) Пайрав Сулаймонӣ

344 **Аз рӯи мазмуни байтҳо муаллифи онро муайян кунед:**

*Ҳама доди ватанхоҳӣ зананд, аммо намедонам
Ватанхоҳӣ ба гуфтор аст, ё кирдор, ё ҳар ду?
Ватанро аз хатар фикри вакилон мекунад эмин
Ва ё сарнайзаи як лашқари ҷаррор, ё ҳар ду?*

- A) Абулқосим Лоҳутӣ
- B) Мирзо Турсунзода
- C) Садриддин Айнӣ
- D) Пайрав Сулаймонӣ

345 **Аз рӯи мазмуни байтҳо муаллифи онро муайян кунед:**

*Ассалом, эй халқи Эрони кабир,
Ассалом, эй насли Золу Ардашер!
Эй нажоди Кова, эй авлоди Сом,
Бар ту аз Ҷумҳури Тоҷикон салом!*

- A) Пайрав Сулаймонӣ
- B) Садриддин Айнӣ
- C) Мирзо Турсунзода
- D) Абулқосим Лоҳутӣ

346 **Аз рӯи мазмуни байтҳо муаллифи онро муайян кунед:**

*Зиндагӣ охир сар ояд, бандагӣ даркор нест,
Бандагӣ гар шарт бошад, зиндагӣ даркор нест.
Гар фишори рӯзгор обат кунад, мискин машав,
Мард бош, эй хастадил, шармандагӣ даркор нест.*

- A) Садриддин Айнӣ
- B) Мирзо Турсунзода
- C) Абулқосим Лоҳутӣ
- D) Пайрав Сулаймонӣ

347 **Аз рӯи мазмуни байтҳо муаллифи онро муайян кунед:**

*Шабе, ки то сахар бедор будам,
Мушавваш, тангдил, ночор будам.
Нахуфтам, доштам уммедворӣ,
Диламро мефишорид интизорӣ.*

- A) Абулқосим Лоҳутӣ
- B) Мирзо Турсунзода
- C) Садриддин Айнӣ
- D) Пайрав Сулаймонӣ

348 **Аз рӯи мазмуни байтҳо муаллифи онро муайян кунед:**

*Омадам, дидам туро бо чашми худ,
Дар хиёбони лаби баҳри кабуд.
Медавӣ, бо чашми пурнам медавӣ,
Пеши пои нокасон ҳам мешавӣ.*

- A) Абулқосим Лоҳутӣ
- B) Садриддин Айнӣ
- C) Мирзо Турсунзода
- D) Пайрав Сулаймонӣ

349 **Аз рӯи мазмуни байтҳо муаллифи онро муайян кунед:**

*Гуфтам: - Эй сайёҳи ҳинди кобулӣ,
Кӯдаки хурдию дар ҳукми гулӣ.
Ҷисми хурдатро ба пушти Ҳиндукӯш,
Кӣ ҳаво дод, аз чӣ мегардӣ хамӯш?*

- A) Абулқосим Лоҳутӣ
- B) Ҳабиб Юсуфӣ
- C) Мирзо Турсунзода
- D) Пайрав Сулаймонӣ

350 **Аз рӯи мазмуни байтҳо муаллифи онро муайян кунед:**

*Шабе парвонае бо шамъ мегуфт
Ки: “Эй гардида дардат бо дилам ҷуфт!...”
Ҷавобаш дод шамъи нуктапардоз,
Ки: “Эй нопухта ошиқ, гофил аз роз!...”*

- A) Пайрав Сулаймонӣ
- B) Садриддин Айнӣ
- C) Абулқосим Лоҳутӣ
- D) Мирзо Турсунзода

351 **Аз рӯи мазмуни байтҳо муаллифи онро муайян кунед:**

*Аё сайёд, шарме кун, маранҷон нимҷонамро,
Пару болам бикан, аммо масъзон ошёнро...
Дар ин кунҷи қафас дур аз гулистон сӯхтам, мурдам,
Хабар кун, эй сабо, аз ҳоли зорам боғбонамро...*

- A) Садриддин Айнӣ
- B) Абулқосим Лоҳутӣ
- C) Мирзо Турсунзода
- D) Пайрав Сулаймонӣ

352 **Аз рӯи мазмуни байтҳо муаллифи онро муайян кунед:**

*Дар огуши ту ҳазорон диёру шахр бувад,
Ба ҳар кучо-т равам, дил диёри ман гӯяд.
Ҳазору як сифататро адо нахоҳад кард,
Ҳазор шоир, агар асрҳо сухан гӯяд.*

- A) Абулқосим Лоҳутӣ
- B) Мирзо Турсунзода
- C) Ҳабиб Юсуфӣ
- D) Пайрав Сулаймонӣ

353 **Аз рӯи мазмуни байтҳо муаллифи онро муайян кунед:**
*Он на ман бошам, амон бидҳад ба душман мушти ман,
Он на ман, к-ин дам фитам дар фикри кори дигаре.
“Он на ман бошам, ки рӯзи ҷанг бинӣ пушти ман,
Он манам, к-андар миёни хоку хун бинӣ саре”.*

- А) Абулқосим Лоҳутӣ
- В) Мирзо Турсунзода
- С) Ҳабиб Юсуфӣ
- Д) Пайрав Сулаймонӣ

354 **Аз рӯи мазмуни байтҳо муаллифи онро муайян кунед:**
*Чун Ватан мардона дар ҷанг омадаст, имрӯз ман
Ман Ватанро беи аз ҳарвақта дорам дӯсттар!
Чун ман ин сон байни мардон пурдилу фирӯзманд,
Дорадам имрӯз аз ҳаррӯза ёрам дӯсттар.*

- А) Абулқосим Лоҳутӣ
- В) Мирзо Турсунзода
- С) Ҳабиб Юсуфӣ
- Д) Пайрав Сулаймонӣ

355 **Аз рӯи мухтавои байтҳо муайян кунед, ки аз кадом асари Муъмин Қаноат оварда шудаанд:**
*Ба ёди рӯзҳои рафтаю монда,
Ба ёди номаҳои ишқи ноҳонда,
Ба ёди захмҳои дар ҷигар монда,
Ба ёди мурдаҳои дар сафар монда,
Ба ёди ҳар ду устодам
Зи дунёи дарунам роз бикишодам.*

- А) “Падар”
- В) “Масъуднома”
- С) “Мавҷҳои Днепр”
- Д) “Китобҳои захмин”

356 **Аз рӯи мазмуни мисраъҳо муайян кунед, ки аз кадом шеъри Муъмин Қаноат интиҳоб шудаанд:**
*Агар душман ба по бошад,
Зи рӯяи хез мекардӣ.
Агар афтода бошад, зер не,
Парҳез мекардӣ.
Аҷаб рафтори пандомез мекардӣ...*

- А) “Кӯҳи маъшук”
- В) “Тули бодом”
- С) “Пири гулфурӯшон”
- Д) “Садди назар”

357 Кадом зарбулмасал ё мақол маънии байти Тошхӯчаи Асириро ифода мекунад?

*Пиндор, ки арзанат наёрад гандум,
Ҳар дона, ки киштаӣ, ҳамон бардорӣ.*

- A) Аз гунҷишк тарсӣ, арзан накор.
- B) Ҳар чӣ корӣ, бараш ҳамон даравӣ.
- C) Гандумнамои ҷавфурӯш мабош.
- D) Ҳар кӣ ӯ арзон харад, арзон диҳад.

358 Романи “Шӯроб”-и Раҳим Ҷалил ба кадом мавзӯ бахшида шудааст?

- A) ишқи самимонаи ду нафар ҷавони дилбохта ва натиҷаи он
- B) фаёолияти табақаи коргари тоҷик дар ду давраи иҷтимоӣ
- C) ҷанги шаҳрвандӣ дар Тоҷикистон ва оқибатҳои сангини он
- D) мустақил шудани фарзандон дар оилаҳо ва ба сафар рафтани онҳо

359 Кадом образ дар романи “Шӯроб”-и Раҳим Ҷалил монанди Лутфуллоғӯппон (аз “Ёддоштҳо”-и Садриддин Айнӣ) ва Восеъ (аз “Восеъ”-и Сотим Улуғзода) дорои қувваи азими ҷисмонист?

- A) Давлат
- B) Хол
- C) Пётр
- D) Акбар

360 Образҳои Давлат ва Пётр дар кадом асари Раҳим Ҷалил тасвир шудааст?

- A) “Одамони ҷовид”
- B) “Шӯроб”
- C) “Маъвои дил”
- D) “Духтари мармарин”

361 Холи Воруҳӣ образи мусбати кадом асари Раҳим Ҷалил аст?

- A) “Одамони ҷовид”
- B) “Шӯроб”
- C) “Маъвои дил”
- D) “Духтари мармарин”

362 Сухан дар бораи кадом асари Чалол Иқромӣ меравад?

Задухӯрд, асосан, дар ботин ва дили Анвар рӯй медиҳад ва дар ниҳоди ӯ байни ҳиссиёту ақл ва ишқи ногаҳониву вазифаи инсонӣ талош сар мешавад. Гирифтори Анвар ба ишқи нобаҳангом дар боби ҳафтум хеле самимӣ ва муфассал тасвир гардидааст.

- А) “Тирмор”
- В) “Ман гунаҳгорам”
- С) “Шодӣ”
- Д) “Тори анкабут”

363 Ин ҷумлаҳо дар бораи кадом асаранд?

Асар аз се қисм иборат буда, қисми дуюми асар аз 16 боб иборат аст ва тақдири Фирӯзаро баъди марги модаркалонаш фаро мегирад.

- А) “Духтари оташ”-и Чалол Иқромӣ
- В) “Дарди ишқ”-и Кароматуллоҳи Мирзо
- С) “Ситораҳои сари танӯр”-и Сайф Раҳимзоди Афардӣ
- Д) “Санг дар бағал ба тӯфон”-и Саттор Турсун

364 Ин ҷумлаҳо дар бораи кадом асаранд?

Рашид дар ин асар мавқеи асосӣ дорад. Ӯ орзу дошт, ки дар ягон шаҳри калон хонда муаллим шавад. Вале дар замони ҷанг ҷӯшон буданро ба ҷомеа заруртар донист.

- А) “Санг дар бағал ба тӯфон”-и Саттор Турсун
- В) “Ситораҳои сари танӯр”-и Сайф Раҳимзоди Афардӣ
- С) “Дарди ишқ”-и Кароматуллоҳи Мирзо
- Д) “Шӯроб”-и Раҳим Ҷалил

365 Ин ҷумлаҳо дар бораи кадом асаранд?

Мавзуи асосии асар маънавиёти инсон, ҳолатҳои руҳӣ ва андешаҳои одамони аз нигоҳи ахлоқ мухталиф мебошад. Симоҳои асосии асар Рустам, Ҷамила, Парвона ва Калтаи Мансур ба шумор мераванд. Воқеа дар деҳаи дурдасти Гулоб ҷараён меёбад.

- А) “Санг дар бағал ба тӯфон”-и Саттор Турсун
- В) “Ситораҳои сари танӯр”-и Сайф Раҳимзоди Афардӣ
- С) “Дарди ишқ”-и Кароматуллоҳи Мирзо
- Д) “Ман гунаҳкорам”-и Чалол Иқромӣ

366 Ин ҷумлаҳо дар бораи кадом асаранд?

Мавзуи асар зиндагӣ ва ғайолияти донишҷӯёни мактабҳои олии аст. Асар аз 14 боб иборат буда, бо тасвири ҷараёни имтиҳонҳои дохилишавӣ дар яке аз мактабҳои олии Душанбе оғоз мешавад.

- A) “Санг дар бағал ба тӯфон”-и Саттор Турсун
- B) “Ситораҳои сари танӯр”-и Сайф Раҳимзоди Афардӣ
- C) “Ман гунаҳкорам”-и Ҷалол Иқромӣ
- D) “Паррончакҳо”-и Абдулҳамид Самад

367 Ин ҷумлаҳо дар бораи кадом асаранд?

Мавзуи асар зиндагии иҷтимоии мардуми тоҷик ва масъалаҳои асосии он моҷарои хонадорӣ ва тақдири фарзанд дар хонадон мебошад. Сужети асар аз шинос шудани Нозимии рӯзноманигор ва нависанда бо духтари ҷавон – Мушарраф оғоз меёбад.

- A) “Санг дар бағал ба тӯфон”-и Саттор Турсун
- B) “Ситораҳои сари танӯр”-и Сайф Раҳимзоди Афардӣ
- C) “Дар орзуи падар”-и Кароматуллоҳи Мирзо
- D) “Ман гунаҳкорам”-и Ҷалол Иқромӣ

368 Ин ҷумлаҳо дар бораи кадом асаранд?

Дар қисса образҳои Рашод, Раҳими Акбар ва Насрин мушоҳида мешаванд. Рашод чун қаҳрамони асосӣ дар ҳалли зиддиятҳои асар мавқеи сазовор дорад.

- A) “Санг дар бағал ба тӯфон”-и Саттор Турсун
- B) “Ситораҳои сари танӯр”-и Сайф Раҳимзоди Афардӣ
- C) “Дарди ишқ”-и Кароматуллоҳи Мирзо
- D) “Ман гунаҳкорам”-и Ҷалол Иқромӣ

369 Ин ҷумлаҳо дар бораи кадом асаранд?

Образи асосии асар Назар дар деҳа танҳо бо корҳои роҳбарӣ умр гузаронидааст. Назар бемори бистарӣ шуда, тамоми хатоҳои зиндагиашро пеши назар меорад.

- A) “Дарди ишқ”-и Кароматуллоҳи Мирзо
- B) “Таъми тути балхӣ”-и Гулназар Келдӣ
- C) “Ситораи корвонкуш”-и Саттор Турсун
- D) “Ман гунаҳкорам”-и Ҷалол Иқромӣ

370 Ин чумлаҳо дар бораи кадом асаранд?

Мавзуи асар ҳаёти оилавӣ ва муҳаббати ҷавонон мебошад. Образҳои асосӣ – Назокат ва Фирӯз дар роҳи бахт талош меварзанд ва баъди маҳрумияти зиёд ба мақсад мерасанд.

- А) “Дарди ишқ”-и Кароматуллоҳи Мирзо
- В) “Таъми тути балхӣ”-и Гулназар Келдӣ
- С) “Ман гунаҳкорам”-и Ҷалол Иқромӣ
- Д) “Камони Рустам”-и Саттор Турсун

371 Қодир, Сайрам, Робия, Бегмурод образҳои кадом асари Сайф Раҳимзоди Афарианд?

- А) “Падруд пайғом”
- В) “Зеру рӯйи бомҳо”
- С) “Ситораҳои сари танӯр”
- Д) “Аз ёдҳо, аз ёдҳо”

372 Идомаи мантиқии мисраи Лоик Шералиро аз шеъри “Ба модарам” муайян кунед:

Даруни кулбаи насти назарногири нур аз дуд

- А) Шабонгаҳ мижжа таҳ нокарда, пухтӣ кулчаи ширӣ.
- В) Ба назди остонаи дом монад мояи маргат.
- С) Бубинӣ хоб шаб фарзандҳои мурдаи худро.
- Д) Ба ҳукми қарзи инсонӣ ҷаҳонро бигунҷондӣ.

373 Идомаи мантиқии мисраи Лоик Шералиро муайян кунед:

Раҳми Парвардигори мо омад,

- А) Сулҳи бунёдкори мо омад.
- В) Ҳотифи зиндадори мо омад.
- С) Юсуфи дилфигори мо омад.
- Д) Нури ҳақ бар диёри мо омад.

374 Идомаи мантиқии мисраи Лоик Шералиро муайян кунед:

Дар фалак ҷустан ситора санъат асту дар замин

- А) Он ҳама бедавлатиҳо хуб давлат будааст.
- В) Аз пайи ҳубон давидан ҳам ғанимат будааст.
- С) Як назар бар осмон бо чашми ҳайрат будааст.
- Д) Хештанро гум накардан низ санъат будааст.

375 Калимаи “ҷуд” дар ин байти Қалолиддини Балхӣ чӣ маънӣ дорад?

*Ҳар ғулому ҳар канизакро зи ҷуд,
Гуфт: “Баҳри ту чӣ орам, ғӯй зуд”.*

- A) сабр, таҳаммул, тоқат
- B) бахшиш, эҳсон, саховат
- C) чабр, чафо, ситам
- D) зуд, ғавран, даррав

376 Калимаи “бадоеъ” дар номи асари Зайниддин Маҳмуди Восифӣ “Бадоеъ-ул-вақоеъ” чӣ маънӣ дорад?

- A) нав, тоза
- B) китобӣ, адабӣ
- C) баъдӣ, навбатӣ
- D) кӯтоҳ, мухтасар

377 Калимаи “андалеб” чӣ маънӣ дорад?

*Ишқ мебозад ба рӯи боданӯшон андалеб,
Шоҳиди гул беҳ, ки фикри ошиқи дигар кунад.* Нозими Ҳиротӣ

- A) соқӣ, бодадиханда
- B) булбул, ҳазордастон
- C) зебой, тароват
- D) зиндагӣ, умр

378 Дар байти Нақибхони Туғрал “мирьот” чӣ маънӣ дорад?

*Ҳар зи мирыоти руҳат аксе фитад ногаҳ дар об,
Сарв ҷойи барг орад бар лаби ҷӯбор гул.*

- A) ороиш
- B) ойина
- C) зебой
- D) сурхӣ

379 Дар байти Нақибхони Туғрал “халлоқулмаонӣ” чӣ маънӣ дорад?

*Маро хонанд халлоқулмаонӣ,
Набудам қабл аз ин, аммо кунунам.*

- A) офаридаи огоҳу доно
- B) ошиқи шеърӣ бомаънӣ
- C) беҳтарин халққардаи Худо
- D) офарандаи маъниҳои нав

380 Калимаи “ақсо” дар ин байти Саъдӣ ба кадом маънӣ омадааст?

*Дар ақсои олам бигаштам басе,
Ба сар бурдам айём бо ҳар касе.*

- A) қисмҳои гуногун
- B) заминҳои сарсабз
- C) ҷойҳои дурдаст
- D) баландию пастӣ

381 Дар байт калимаи “разолат” чӣ маънӣ дорад?

*Ў разолат карда бошад, мо қаноат мекунем,
Бигзарад ин соли қаҳту монад он рӯйи сиёҳ.* Абдурраҳмони Мушфиқӣ

- A) пастӣ, ноқасӣ
- B) саховат, неқӣ
- C) дурӣ, ҷудой
- D) дӯстӣ, бародарӣ

382 Дар байт калимаи “ҳаҷр” чӣ маънӣ дорад?

*Дар ду бозуи мо зи лаъли хушоб
Басту аз ҳаҷр кард дида пуроб.* Абдурраҳмони Мушфиқӣ

- A) пастӣ, ноқасӣ
- B) саховат, неқӣ
- C) дурӣ, ҷудой
- D) дӯстӣ, бародарӣ

383 Дар байт калимаи “қайд” чӣ маънӣ дорад?

*Берун ҷастам зи қайди ҳар макру ҳиял,
Ҳар банд кушода шуд, магар банди аҷал.* Абуалӣ ибни Сино

- A) ҳалқа, занҷир, доира
- B) табл, нақора, духул
- C) девор, сад(д), монеа
- D) ҷой, макон, манзил

384 Дар байт калимаи “бодия” чӣ маънӣ дорад?

*Дил гарчи дар ин бодия бисёр шигофт,
Як мӯй надонист, вале мӯй шикофт.* Абуалӣ ибни Сино

- A) роҳ, гузаргоҳ, тариқ
- B) девор, сад(д), монеа
- C) сахро, биёбон, дашт
- D) ҷой, макон, манзил

385 Дар байт калимаи “мазаррат” чӣ маънӣ дорад?
*Дар бисёраш мазаррати андак ҳаст,
Дар андаки ӯ манфиати бисёр аст.* Абуалӣ ибни Сино

- A) зиён, осеб, зарар
- B) ором, оҳиста, суст
- C) суд, фоида, нафъ
- D) чило, равшанӣ, нур

386 Дар байт калимаи “дарюза” чӣ маънӣ дорад?
*Хоқонӣ, аз ин даргаҳ дарюзаи ибрат кун,
То аз дари ту з-ин пас дарюза кунад хоқон.* Хоқонии Шервонӣ

- A) нодорӣ
- B) озодӣ
- C) бекорӣ
- D) гадой

387 Дар байт калимаи “тӯша” чӣ маънӣ дорад?
*Имрӯз гар аз султон ринде талабад тӯша,
Фардо зи дари ринде тӯша талабад султон.* Хоқонии Шервонӣ

- A) сарват
- B) либос
- C) обрӯ
- D) ғизо

388 Дар байт калимаи “суффа” чӣ маънӣ дорад?
*Ин аст ҳамон суффа, к-аз ҳайбати ӯ бурдӣ,
Бар шери фалак ҳамла шеритани Шодурвон.* Хоқонии Шервонӣ

- A) ҷои нишасти аз замин баландтар
- B) макони зиндагии шоҳону амирон
- C) ҷои маҳсуси бозӣ барои кӯдакон
- D) майдони маҳсус барои аспдавонӣ

389 Калимаи “сайф” чӣ маънӣ дорад?
*Сайф аз сарам бирафту дили ман дуним монд,
Дарёи ман равон шуду дурри ятим монд.* Амир Хусрави Деҳлавӣ

- A) шароб
- B) шамшер
- C) чашма
- D) офтоб

390 Дар байт калимаи “фасех” чӣ маънӣ дорад?

Аз гуфтани мадҳ дил бимирад,

Шеър арчи тару фасех бошад. Амир Хусрави Деҳлавӣ

- A) тозаву нав
- B) бузургу боло
- C) равону хуш
- D) сабзу хуррам

391 Дар байт калимаи “новак” чӣ маънӣ дорад?

Ҳар кас, ки ба зулм кардан омӯхта шуд,

Аз новаки мазлум дилаш дӯхта шуд. Амир Хусрави Деҳлавӣ

- A) тир
- B) камон
- C) нафъ
- D) нур

392 Дар байт калимаи “кавқаб” чӣ маънӣ дорад?

Сияҳбахтӣ чароғи аҳли дилро мекунад равшан,

Зи мушки судан шаб тоза гардад доғи кавқабҳо. Шавкати Бухорӣ

- A) шаб
- B) замин
- C) осмон
- D) ситора

393 Дар байт калимаи “хасм” чӣ маънӣ дорад?

Аз баланду насти олам гашиг суҳон комёб,

Хасм меболад ба худ аз вазъи ноҳамвори хеш. Саййиди Насафӣ

- A) дузд
- B) душман
- C) дӯст
- D) ёр

394 Дар байт калимаи “армузон” чӣ маънӣ дорад?

Ҳар гуломеро биёвард армузон,

Ҳар канизакро бибахшид ӯ нишон. Ҷалолиддини Балхӣ

- A) ҳила
- B) ҳадя
- C) тир
- D) камон

1 Жанри асарҳоро муайян намоед:

А) “Фирдавсӣ”-и Сотим Улуғзода	1) қисса
В) “Тахти хунин”-и Пайрав Сулаймонӣ	2) ҳикоя
С) “Дар он дунё”-и Фазлиддин Мухаммадиев	3) достон
Д) “Ситораи корвонкуш”-и Саттор Турсун	4) роман
	5) афсона

2 Ба кадом намуди шеър мансуб будани байтҳои устод Рӯдакиро муайян намоед:

А) Модари майро бикард бояд қурбон,
Бачаи ўро гирифтӣ кард ба зиндон...	1) қасидаи баҳория
В) Чархи бузургвор яке лашкаре бикард,
Лашкар-ш абри тираву боди сабо нақиб...	2) қасидаи ҳолия
С) Шуд он замона, ки ў унси родмардон буд,
Шуд он замона, ки ў пешкори мирон буд...	3) қасидаи марсия
Д) Мурд Муродӣ, на ҳамоно, ки мурд,
Марги чунин хоҷа на корест хурд...	4) қасидаи ҳамрия
	5) қасидаи мадҳия

3 Жанри асарҳоро муайян намоед:

А) “Се рӯзи як баҳор”-и Саттор Турсун	1) ҳикоя
В) “Падар”-и Муъмин Қаноат	2) роман
С) “Субҳи ҷавонии мо”-и Сотим Улуғзода	3) достон
Д) “Додараки фариштаҳо”-и Сайф Раҳимзоди Афғардӣ	4) афсона
	5) қисса

4 Навъи асарҳоро муайян намоед:

А) “Дар орзу падар”-и Кароматуллоҳи Мирзо	1) достон
В) “Китобҳои захмин”-и Муъмин Қаноат	2) ҳикоя
С) “Марги Хушомадхӯҷа”-и Раҳим Ҷалил	3) афсона
Д) “Одина”-и Садриддин Айнӣ	4) роман
	5) қисса

5 Дар кадом жанри адабӣ навишта шудани асарҳои Фазлиддин Муҳаммадиевро муайян намоед:

А) “Порчаи остин”	1) очерк
В) “Одамони куҳна”	2) намоишнома
С) “Муҳочирон”	3) ҳикоя
Д) “Палатаи кунҷакӣ”	4) қисса
	5) роман

6 Навъи асарҳоро муайян кунед:

А) “Восеъ”-и Сотим Улуғзода	1) асари ёддоштӣ
В) “Ман гунаҳгорам”-и Ҷалол Иқромӣ	2) асари публицистӣ
С) “Марги судхӯр”-и Садриддин Айнӣ	3) романи иҷтимоӣ
Д) “Маъвои дил”-и Раҳим Ҷалил	4) романи таърихӣ
	5) қиссаи ҳаҷвӣ

7 Жанри асарҳоро муайян намоед:

А) “Баҳория”-и Фарруҳии Систонӣ	1) қасида
В) “Ғаршоспнома”-и Асадии Тӯсӣ	2) ҳикоя
С) “Бадоеъ-ул-вақоеъ”-и Зайниддин Маҳмуди Восифӣ	3) тазкира
Д) “Лубоб-ул-албоб”-и Муҳаммад Авфӣ	4) достон
	5) ёддошт

8 Жанри асарҳоро муайян намоед:

А) “Нафаҳот-ул-унс”-и Абдулраҳмони Ҷомӣ	1) достон
В) “Луҷҷат-ул-асрор”-и Абдулраҳмони Ҷомӣ	2) ҳикоя
С) “Дувалронӣ ва Хизрхон”-и Амир Хусрави Деҳлавӣ	3) тазкира
Д) “Бадоеъ-ул-вақоеъ”-и Зайниддин Маҳмуди Восифӣ	4) қасида
	5) ёддошт

9 Мувофиқатро муайян кунед:

А) Абулқосими Фирдавсӣ	1) тазкиранавис
В) Ҳофизи Шерозӣ	2) мадҳиясаро
С) Унсурии Балхӣ	3) дубайтисоро
Д) Боботоҳири Урён	4) ҳамосасаро
	5) ғазалсаро

10 Дар кадом жанри адабӣ навишта шудани асархоро муайян намоед:

А) “Ҷанги тан ба тан” аз
“Наводир-ул-вақоеъ”-и Аҳмади Дониш	1) қасида
В) “Мавҷҳои Днепр”-и
Муъмин Қаноат	2) достон
С) “Амир Исмоил”-и
Сафармуҳаммад Айюбӣ	3) ҳикоя
Д) “Бадоеъ-ул-вақоеъ”-и
Зайниддин Маҳмуди Восифӣ	4) намоишнома
	5) ёддошт

11 Жанри асархоро муайян кунед:

А) “Суруши Сталинград”	1) намоишнома
В) “Навобод”	2) қисса (повест)
С) “Субҳи ҷавонии мо”	3) роман
Д) “Гавҳари шабчароғ”	4) достони манзум
	5) ҳикоя

12 Дар кадом жанри адабӣ навишта шудани асархоро муайян намоед:

А) “Ҷароғи абадӣ”-и Мирзо Турсунзода	1) ҳикоя
В) “Ҳукм”-и Мирзо Турсунзода	2) роман
С) “Ситораҳои сари танӯр”-и
Сайф Раҳимзоди Афғардӣ	3) қисса
Д) “Восеъ”-и Сотим Улуғзода	4) намоишнома
	5) достон

13 Жанри асарҳои халқиро муайян намоед:

А) “Эраҷи тилисмишкан”	1) ривоят
В) “Луқмони Ҳаким”	2) латифа
С) “Абдуллоҳон ҷӣ мегирад?”	3) афсона
Д) “Шӯриши Восеъ”	4) суруд
	5) дубайтӣ

14 Мувофиқатро муайян кунед:

А) “Баҳория”-и Фарруҳии Систонӣ	1) ғазал
В) “Мушу гурба”-и Убайди Зоконӣ	2) дубайтӣ
С) “Агар он турки шерозӣ ба даст орад
дили моро”-и Ҳофизии Шерозӣ	3) достон
Д) “Зи дасти дидаву дил ҳар ду фарёд”-и
Боботоҳири Урён	4) қитъа
	5) қасида

15 **Аз рӯйи мухтаво чигунагии асарҳои зеринро муайян кунед:**

A) “Қобуснома”-и
Унсурулмаолии Кайковус	1) ҳаҷвӣ
B) “Саломон ва Абсол”-и
Абуалӣ ибни Сино	2) илмӣ
C) “Даҳ фасл”-и Убайди Зоконӣ	3) тиббӣ
D) “Наврӯзнама”-и Умари Хайём	4) ахлоқӣ
	5) фалсафӣ

16 **Чӣ гуна асар будани навиштаҳои Садриддин Айниро муайян кунед:**

A) “Тартил-ул-Қуръон”,
“Таҳзиб-ус-сибён”	1) таърихӣ
B) “Қавми тоҷик ва рӯзнама”,
“Матбуоти тоҷик”	2) илмӣ
C) “Намунаи адабиёти тоҷик”,
“Шайхурраис Абуалӣ Сино”	3) бадеӣ
D) “Ятим”, “Қаллодони Бухоро”	4) дарсӣ
	5) публисистӣ

17 **Сухан дар бораи кадом адиб аст?**

A) Баъд аз Фирдавсӣ суннати ҳамоса-
сароиро зинда нигоҳ доштааст ва
асари “Гаршоспнома”-ро навиштааст.	1) Умари Хайём
B) Пешаи аслиаш амирӣ ва надимӣ
буда, дар 63-солагиаш барои фарзан-
даш асари арзишманди тарбиявиро
навиштааст.	2) Носири Хусрав
C) Таҳаллуси шоириаш Ҳуччат буда,
дар қасидасарой дасти боло дорад.
Мадҳ ва шоирони маддохро бисёр
мазаммат кардааст.	3) Саноии Ғазнавӣ
D) Ситорашинос, риёзидон, табиб ва
файласуф буда, асарҳои илмӣ зиёд
дорад. Гоҳе рубоӣ ҳам мегуфт.	4) Унсурулмаолии Кайковус
	5) Асадии Тӯсӣ

18 Муайян кунед, ки сухан дар бораи кадом адиб аст?

A) Ба насри мусаччаъ се китоб дорад ва бо асари “Синбоднома” машхур шудааст.	1) Абулқосими Фирдавсӣ
B) Дар ҷавонӣ ба ҷамъ овардани достону қиссаҳо шавқи зиёд дошт. “Ҳачвия дар ҳаққи Султон Маҳмуд” ба ӯ мансуб аст.	2) Низомии Арӯзии Самарқандӣ
C) Дар дарбори Ғӯриён чихилу панҷ сол хидмат кардааст. Асари “Чаҳор мақола”-аш машхур аст.	3) Масъуди Саъди Салмон
D) Тақрибан 20 соли умри ӯ дар зиндонҳо сипарӣ шудааст. Ҳабсияҳояш маъруфанд.	4) Ҷалолиддини Балхӣ
	5) Захирии Самарқандӣ

19 Муайян кунед, ки сухан дар бораи кадом адиб аст?

A) Ёро “лисон-ул-ғайб” мегӯянд. Девони ғазалҳояш машхур аст.	1) Абдурраҳмони Ҷомӣ
B) Дар ноҳияи атрофи Ҳирот ба дунё омадааст. Асари “Ҳафт авранг” аз ӯст.	2) Алишери Навоӣ
C) Адиб баъди нооромӣ дар зодгоҳаш ба Мовароуннаҳр муҳоҷират кардааст ва воқеаҳои ҷолиби сафарашро навиштааст.	3) Ҳофизи Шерозӣ
D) Ин адиб аз зумраи шоиронест, ки ба ду забон шеър гуфтаанд. Аз амалдорони дарбори Ҳусайни Бойқаро буд.	4) Ҳусайн Воизи Кошифӣ
	5) Зайниддин Маҳмуди Восифӣ

20 Муайян кунед, ки сухан дар бораи кадом адиб аст?

A) Аз нахустин шоиронест, ки ба Фирдавсӣ пайравӣ кардааст. “Гаршоспнома”-аш машхур аст.	1) Унсурулмаолии Кайковус
B) Аз амирзодагони хонадони Зиёрий буд ва барои фарзандаш асари пандуахлоқӣ навиштааст.	2) Носири Хусрав
C) Унвони “Ҳучҷати Хуросон”-ро дорад. “Сафарнома”-аш маъруф аст.	3) Умари Хайём
D) Бо дархости Султон Маликшоҳ “Зичи маликшоҳӣ”-ро тартиб додааст. Адиби рубоисарост.	4) Асадии Тӯсӣ
	5) Бобо Тоҳири Урён

21 Муайян кунед, ки сухан дар бораи кадом адиб аст?

A) Ёро “муаллими ахлоқ” ва “пайғамбари ғазал” меноманд.	1) Чалолиддини Балхӣ
B) Худро аз пайравони Саной ва Аттор медонад. “Девони кабир” аз ӯст.	2) Амир Хусрави Деҳлавӣ
C) Аз шоирони маъруфи Ҳинд аст. Дар пайравии Низомӣ “Ҳамса”-и худро офаридааст.	3) Саъдии Шерозӣ
D) Аз зодгоҳаш ҳичрат карда, то охири умр дар шаҳрчаи Бадоун зиндагӣ кардааст. “Тӯтинома” асари ӯст.	4) Ибни Ямин
	5) Зиёуддини Нахшабӣ

22 Муайян кунед, ки сухан дар бораи кадом адиб аст?

A) Дар Фарюмад таваллуд шудааст. Асосан китъа сурудааст.	1) Убайди Зоконӣ
B) Дар наздикии Қазвин ба дунё омадааст. Асари “Ришнома” аз ӯст.	2) Камоли Хучандӣ
C) Номаш Шамсиддин Муҳаммад аст. Ҳёте дар пайравии ӯ ба олмонӣ ғазал гуфтааст.	3) Алишери Навоӣ
D) Солҳои охири умраш дар Табрез гузаштааст. Шоири ғазалсарост.	4) Ҳофизӣ Шерозӣ
	5) Ибни Ямин

23 Мувофиқатро муайян кунед:

A) Унсуролмаолии Кайковус	1) “Лисон-ул-ғайб”
B) Носири Хусрав	2) “Ҳуччати Хуросон”
C) Умари Ҳайём	3) пайрави Фирдавсӣ ва муаллифи “Гаршоспнома”
D) Асадии Тӯсӣ	4) рубоисаро ва мураттиби “Зичи маликшоҳӣ”
	5) амирзода ва нависандаи асари пандуахлоқӣ

24 Мувофиқатро муайян кунед:

A) Муаллифи ин байт:
<i>Куфре чу мане газофу осон набувад,
Маҳкамтар аз имони ман имон набувад.</i>	1) Абумансури Дақиқӣ
B) Чунин гуфтааст:
<i>Салом кун зи ман, эй бод, мар Хуросонро,
Мар аҳли фазлу хирадро, на ому нодонро.</i>	2) Умари Хайём
C) Ин байт аз як рубоии ӯст:
<i>Гар як нафасат зи зиндагонӣ гузарад,
Магзор, ки ҷуз ба шодмонӣ гузарад.</i>	3) Саноии Ғазнавӣ
D) Муаллифи ин байт:
<i>Кошкӣ, андар ҷаҳон шаб нестӣ,
То маро ҳичрони он лаб нестӣ.</i>	4) Носири Хусрав
	5) Абуали ибни Сино

25 Мувофиқатро муайян кунед:

A) Муаллифи ин байт:
<i>Ҳамегуфтам, ки кай бошад,
ки хуррам рӯзгор ояд,
Ҷаҳон аз сар ҷавон гардад,
баҳори ғамгусор ояд.</i>	1) Ибни Ямини Фарюмадӣ
B) Чунин гуфтааст:
<i>Гофил манишин, на вақти бозист,
Вақти ҳунар асту сарфарозист.</i>	2) Сайфи Фарғонӣ
C) Ин байт аз ӯст:
<i>Андар ин даврон маҷӯ роҳат,
ки кас осуда нест,
Таъби шодиҷӯй аз ғам як нафас
осуда нест.</i>	3) Саноии Ғазнавӣ
D) Муаллифи ин байт:
<i>Ду дӯст бо ҳам агар якдиланд
дар ҳама ҳол,
Ҳазор таънаи душман
ба ними ҷав нахаранд.</i>	4) Низомии Ғанҷавӣ
	5) Фарруҳии Систонӣ

26 Муайян кунед, ки сухан дар бораи кадом адиб аст?

- A)** Байти оғози қасидаи “Харобаҳои Мадоин”-и 1) Низомии Ганҷавӣ
ӯ чунин аст:
*Ҳон, эй дили ибратбин, аз дида назар кун, ҳон,
Айвони Мадоинро оинаи ибрат дон.*
- B)** Асари “Мантиқ-ут-тайр”-и ӯ чунин оғоз 2) Анварии Абевардӣ
мешавад:
*Марҳабо, эй Ҳудҳуди ҳодӣ шуда,
Дар ҳақиқат пайки ҳар водӣ шуда.*
- C)** Оғози қасидаи “Ашкҳои Хуросон”-и ӯ 3) Ҳоконии Шервонӣ
чунин аст:
*Ба Самарқанд агар бигзарӣ, эй боди саҳар,
Номаи аҳли Хуросон ба бари хоҳон бар.*
- D)** Ин байт аз “Ҳамса”-и ӯст: 4) Саъдии Шерозӣ
*Ҳадиси Хусраву Ширин ниҳон нест
В-аз он ширинтар, алҳақ, дoston нест.*
- 5) Аттори Нишопурӣ

27 Муайян кунед, ки сухан дар бораи кадом адиб меравад.

- A)** Адиби барҷастаи асри 19, ки ба ситорашиносӣ ҳам машғул мешуд ва дар бораи кайҳон ва ситорашиносӣ чанд асар навиштааст. 1) Ҷалолиддини Балхӣ
- B)** Адибест, ки сафарҳои зиёд кардааст ва пас аз он ду асари арзишманди худро навиштааст. Ёро “устоди ҳикмат” хондаанд. 2) Муҳаммад Авфии Бухорӣ
- C)** Дар кӯдакӣ ҳамроҳи падараш таркидиёр намуда ба Осиёи Сағир меравад ва дар он ҷо то охири умр зиндагӣ ва эҷод мекунад. 3) Аҳмади Дониш
- D)** Ё аввалин тазкиранигор дар адабиёти гузаштаи мост. Тазкираи “Лубобул-албоб” ба ӯ тааллуқ дорад. 4) Амир Хусрави Деҳлавӣ
- 5) Саъдии Шерозӣ

Кӣ будани паҳлавонон – симоҳои “Достони Сӯҳроб”-ро муайян намоед:

A) Сипаҳбади тӯронӣ, ки бо супориши Афросиёб нишони Рустамро аз Сӯҳроб ниҳон дошт.	1) Гаждаҳам
B) Сипаҳбади эронӣ, ки бо номае аз Рустам ба назди Ковус рафт ва аз ӯ барои Сӯҳроб нӯшдору хост.	2) Тӯс
C) Сипаҳбади эронӣ, ки хост бо фармони Ковус дасти Рустамро баста ба назди ӯ барад.	3) Ҳумон
D) Паҳлавони размдида, ниғаҳбони Дижӣ сапед, ки барои кушта нашудани Рустам нишони ӯро аз Сӯҳроб ниҳон дошт	4) Гударз
	5) Ҳачир

Муайян намоед, ки Носири Хусрав дар байтҳои зерин ба кадом масъалаҳои вобаста ба зиндагӣ ва андешааш ишорат кардааст:

A) Ашъори зухду панд
басе гуфтааст,
Он тирачашм
шоири равшанбин.	1) Шоири ҳаким дар ситоиш ва мадҳи ҳеҷ кадом аз амирони ҷоҳили вақт (ба забони тоҷикӣ) шеър нагуфтааст.
B) Зи Ҳучҷат ин суханҳо
ёд медор,
Ки дар Юмгон нишаста
подшаҳвор.	2) Ҳолати ногувори адиб, ки амирон ва муллоҳои ҷоҳил ӯро кофир эълон карда, аз Хуросон ронданд.
C) Надонад ҳолу кори ман
ҷуз он кас,
Ки дунонаш кунанд
аз хона берун.	3) Шоири ҳаким ситоиш ва мадҳи касеро ҷоиз медонад, ки соҳиби ақлу ҳикмат, ҳиммату адл бошад.
D) Ман онам, ки дар пойи
хукон нарезам,
Мар ин қиматӣ дурри
лафзи дариро.	4) Шоир дар миёни мардуми Бадахшон иззату эҳтиром ва қадру манзалати фавқулодае дошт.
	5) Арҷгузории шоир ба шеъри Рӯдакӣ, ки шеъри ҳикмат аст.

Муайян намоед, ки Аттори Нишопурӣ дар байтҳои зерин чӣ гуфтан мехоҳад:

<p>A) Ҳар кӣ бо мардум насозад дар ҷаҳон,
Зиндагонӣ талх дорад ҷовидон.</p> <p>B) Эй писар, кам гӯӣ бо мардум дурушт
В-ар бигӯӣ, бар ту гардонанд пушт.</p> <p>C) Чун ҳадиси хуб гӯӣ бо фақир,
Беҳ бувад з-онаш, ки пӯшонӣ ҳарир.</p> <p>D) Аз маломат то бимонӣ дар амон,
Бош доим ҳамнишин олимон.</p>	1) Агар хоҳӣ, ки аз балоҳо дур бошӣ, ҳамсухбати до-нишмандон шав. 2) Бо одамон сухани бад ма-гӯӣ, ки аз ту рӯӣ мегардо-нанд. 3) Бо бечорагон сухани нағз гуфтан беҳтар аз он аст, ки ба онҳо либоси зебӯе диҳӣ. 4) Хоҳӣ, ки номат ба накуӣ бубаранд, номи дигарон низ ба накуӣ бубар. 5) Бо одамон мурӯсо накуӣ, рӯзгорат ҳамеша нохуш хоҳад шуд.

Шарҳи муносиби байтҳои Низомии Ганҷавиро интихоб кунед.

<p>A) Ҷӯе, ки бузург боядат буд,
Фарзандии ман надорадат суд!</p> <p>B) Мамлакат аз адл шавад пойдор,
Кори ту аз адли ту гирад қарор.</p> <p>C) Ҳар кӣ дар ин хона шабе дод кард,
Хонаи фардои худ обод кард.</p> <p>D) Як даста гули димоғпарвар
Аз сад хирман гиёҳ беҳтар!</p>	1) Чунонки кишвар бо дод-густарӣ устувор мемонад, амалҳои неки ту ҳам по-доши хуб доранд. 2) Бояд бо ҳар касе мувофиқи фаҳму даркаш сухан бигӯӣ ва таҳаммулгаро бошӣ. 3) Барои зебо ва боқайфият шудани зиндагӣ миқдор муҳим нест, сатҳу сифат муҳим аст. 4) Бояд илму ҳунар омӯзӣ, ки аз ному обрӯи падарат ба ту фоидае нест. 5) Агар касе имрӯз кори нек анҷом медиҳад, натиҷаи он ҳатман ба ӯ бармегардад.

- А) Маънои луғавии асар “занҷирҳои тилоӣ” аст. Он аз се қисми калон иборат буда, дар тӯли 17 сол навишта шудааст. 1) “Хирадномаи искандарӣ”
- В) Ин дoston дар пайравии дostonҳои Низомии Ганҷавӣ ва Хусрави Деҳлавӣ соли 1481 навишта шудааст. 2) “Сабҳат-ул-аброр”
- С) Маънои луғавии он “донаҳои некӯкорон” аст. Дар ин асар ба масъалаҳои динию фалсафӣ аҳамият дода шудааст. 3) “Юсуф ва Зулайхо”
- Д) Ин асар охирин дostonи “Ҳафт авранг”-и шоир аст ва дар бораи шоҳи одил ва ҷомеаи ҳаёли мебошад. 4) “Тухфат-ул-аҳрор”
- 5) Силсилат-уз-заҳаб”

- А) Асари насрист, ки дар солҳои 1475-1477 таълиф шудааст. Дар он роҷеъ ба 616 нафар сӯфӣ маълумот дода шудааст. 1) “Хирадномаи Искандарӣ”
- В) Дар пайравӣ аз “Гулистон”-и Саъдӣ навишта шудааст. Асар ба насри омехта бо назм таълиф гардида, аз ҳикояҳои хурд иборат аст. 2) “Нафаҳот-ул-унс”
- С) Таълифи ин асар соли 1485 ба анҷом расидааст. Дар он симои таърихӣ асос қарор ёфта, шахсияти хирадманд, оқил, маърифатпарвар ва инсондӯст ба қалам дода шудааст. 3) “Юсуф ва Зулайхо”
- Д) Дар асоси қиссаҳои динӣ ва дар пайравии “Хусраву Ширин”-и Низомии Ганҷавӣ иншо гадидааст. Он соли 1483 ба анҷом расида, ба Ҳусайни Бойқаро бахшида шудааст. 4) “Лайлию Мачнун”
- 5) “Баҳористон”

34 Мавзуи байтҳои Камоли Хучандиро муайян кунед:

А) Ҳаргиз аз роҳи карам рӯзе напурсидӣ, ки чист?
Ҳоли зори мустаманди монда дур аз мо ғариб.	1) тамаъ надоштани шоир
В) Навбахорон зи гулам рӯйи ту хуш меояд,
Ҳамаро боғу маро рӯйи ту хуш меояд.	2) гузарон будани дунё
С) Роҳ паймуд басте дар талаби дӯст, Камол,
Дӯст дар хонаву мо гирди ҷаҳон гардидем.	3) мусофирӣ ва дурӣ аз зодгоҳ
Д) Камол аз подшаҳ дорад фароғат,
Ба вақти хеш ӯ ҳам подшоҳ аст.	4) ишқу муҳаббати инсонӣ
	5) надониستاني қадри наздикон

35 Муайян намоед, ки Ҷалолиддини Балхӣ дар байтҳои зерин чӣ гуфтан меҷӯяд:

А) Ақл бо ақли дигар дуто шавад,
Нур афзун гашту раҳ пайдо шавад.	1) Ҳар кас бо одами мисли худаш дӯст мешавад.
В) Рӯҳ бо илм асту бо ақл аст ёр,
Рӯҳро бо тозию туркӣ чӣ кор?	2) Илму ақл марз надоранд.
С) Дар ҷаҳон ҳар чизе чизе ҷазб кард,
Гарм гармиро кашиду сард сард.	3) Аз як сар ду сар беҳтар аст.
Д) Ман надидам дар ҷаҳони ҷустуҷӯ,
Ҳеч аҳлият беҳ аз ҳуӣи нақӯ.	4) Ҳеч чизе беҳтар аз ахлоқи хуб нест.
	5) Дӯсти ҳақиқӣ ҳангоми мусибат маълум мешавад.

36 Ба байтҳои Самандархочаи Тирмизӣ сухани муносибро интихоб кунед.

А) Нишоти ҷавонон зи пирон маҷӯй,
Ки оби равон боз н-ояд ба ҷӯй.	1) Андоза ниғаҳ дор, ки андоза нақӯст.
В) Даруни хонаи худ ҳар гадо
шаҳаншоҳ аст,
Қадам берун манеҳ аз ҳадди
хешу султон бош.	2) Ҳар коре вақти худро дорад.
С) Ҷалои ватан саҳт бошад басте,
Куҷо оварад тоби ӯ ҳар касе.	3) Ончи ба худ наменписандӣ, ба дигарон наменписанд.
Д) Чун неку бади ту бар ту
мегардад боз,
Бингар, ки чӣ кор мекуни
дар ҳақи хеш.	4) Ғарибӣ кӯи саҳт аст, эй бародар...
	5) Фикри ҳар кас ба қадри ҳиммати ӯст.

37 Муайян намоед, ки суханони зерин ба кадом образи “Баҳориёт”-и Саййидои Насафӣ мансуб аст:

A) Бо ҳар кӣ бингарам, чигараш об мешавад,
Аз мӯр камтаранд ба чашмам баҳодурон.	1) гурба
B) Тифлони ширмасти ман имрӯз шергир,
Хешони нотавони мананд аз ту комрон.	2) саг
C) Рӯзе, ки офтоб ба гармӣ шавад алам,
Он рӯз эҳтиёҷ надорам ба соябон.	3) мӯрча
D) Азбаски дар миёнаи мардум мукаррамам,
Ҷоям ҳамеша ҳаст ба паҳлуи меҳмон.	4) шер
	5) сангпушт

38 Муайян намоед, ки Саъдии Шерозӣ дар байтҳои зерин чӣ гуфтан мехоҳад:

A) То тавонӣ даруни
кас махрош,
К-андар он роҳ
хорҳо бошад.	1) Ғаму дарди худро ба бадхоҳонат
магӯй, ки хурсанд мешаванд.
B) Ду оқилро набошад
кину пайкор,
На доное ситезад
бо сабукбор.	2) Бикӯш, то касеро озор надихӣ, ки
рӯзе ба сазои он бирасӣ.
C) Нагуфта надорад
касе бо ту кор,
Валекин чу гуфтӣ,
далелаш биёр!	3) Сухан нагуфтан беҳтар аст, агар
гӯйӣ, асос пеш ор.
D) Магӯ андуҳи хеш
бо душманон,
Ки “лоҳавл” гӯянд
шодикунон.	4) Бо мардум сухани нек гӯй, ки нек
гуфтан муҳаббатро зиёда кунад.
	5) Хирадмандон гиребони ҳамдигар
нагиранд, бо нодонон низ тундӣ
накунанд.

<p>A) Шабнам ба офтоб расид
аз фитодағӣ,
Бингар, ки аз кучо
ба кучо метавон расид.</p> <p>B) Даъвии дониш бувад, Соиб,
ба нодонӣ далел,
Ҳар кӣ нодон мешуморад
хешро, донотар аст.</p> <p>C) Пок кун аз ғайбати мардум
дахони хешро,
Эй ки аз мисвок доим
мекунӣ дандон сафед.</p> <p>D) Ҳар киро теғи забон нест ба
фармон, Соиб,
Оқибат куштаи шамшери
забон мегардад.</p> | <p>1) Забони одами бадгуфтор охир
сарашро бар бод медиҳад.</p> <p>2) Илму дониш ба инсон қуд-
рату тавоноӣ мебахшад.</p> <p>3) Одами хоксор соҳиби обрӯю
иззати зиёд мегардад.</p> <p>4) Соҳибилм ҳеҷ гоҳ даъвои до-
нон намекунад.</p> <p>5) Дар бораи дигарон набояд бо
бадӣ сухан гуфт.</p> |
|--|---|

<p>A) Ба бӯриёи ватан мекунам
шакархобӣ,
Ба махмали сияҳи Ҳинд
хоби роҳат нест.</p> <p>B) Дар шоми ғами хеш маро
субҳи умед аст,
Гар нақши нигин тира бувад,
ном сафед аст.</p> <p>C) Ба ҳар кас во макун банд
аз забони арзи матлабҳо,
Ба дандони тамаъ зинҳор
макшо уқдаи лабҳо.</p> <p>D) Ба гетӣ то ба кай маҳбус бошӣ,
сайри олам кун,
Бувад як ҷо нишастан то камар
зери замин будан.</p> | <p>1) Ҳар сухан ҷоеву ҳар нукта
мақома дорад.</p> <p>2) Сафар мураббии мард асту
устоди ҳунар.</p> <p>3) Хоки Ватан аз тахти Сулай-
мон хуштар.</p> <p>4) Аз паси ҳар гиря охир хан-
даест...</p> <p>5) Ҷони нодон дар азоб аст.</p> |
|---|---|

41 Муайян намоед, ки шахсони зерин дар “Гуштоспнома”-и Дақиқӣ ба сифати кӣ муаррифӣ шудаанд:

A) Гуштосп	1) соҳиби тахти Эронзамин
B) Арҷосп	2) сари мубадон, ситорашиноси гаронмоя
C) Зардушт	3) оварандаи оини дини беҳӣ
D) Ҷомосп	4) сардори сипоҳиёни Эрон
	5) турконхидев, солори туркони Чин

42 Байтҳои зерин бо кадом зарбулмасалу мақолҳо ҳаммаъноянд?

A) Ин масал андар
замона ҷонӣ аст,
Ҷони нодонон
ба ранҷ арзонӣ аст.
(Ҷалолиддини Балхӣ)	1) Ба оқил як ишора бас.
B) Ақл аст, ки бунёди
шараф маҳкам аз ўст,
Афзунии ҳурмати банӣ
одам аз ўст.
(Аз “Дастур-ул-мулук”)	2) Ақлҳо мар ақло ёрӣ диҳад.
C) Ақл қувват гирад
аз ақли дигар,
Найшакар комил шавад
аз найшакар.
(Ҷалолиддини Балхӣ)	3) Душмани доно беҳ аз дӯсти нодон.
D) Агар оқил бувад
хасми ту, беҳтар,
Ки бо нодон
шавӣ ёру бародар.
(Аз “Анвори Суҳайлӣ”)	4) Бузургӣ ба ақл аст, на ба сол.
5) Ҷони нодон дар азоб.

Муайян намоед, ки Камолиддини Биноӣ дар байтҳои зерин ба кадом масъалаҳо ишорат кардааст:

<p>A) Ҳар кӣ шуд ҳамнишини
 шуъла чу дуд,
Шуъла дар вай гирифта
 бинӣ зуд.</p> <p>B) Нек бо бад макун, ки дармонӣ,
Абадуддахр дар зарар монӣ.</p> <p>C) Соҳиби илм ҳар кучо бошад,
Ҳама кораш ба муддао бошад.</p> <p>D) Гарчи ҳарфи нақӯ
 хунар бошад,
Дар камаш лутфи
 бештар бошад.</p> | <p>1) Ҳарчанд сухани хуб гуфтан
хунари писандида аст, аммо
камсуханӣ писандидатар аст.</p> <p>2) Донишманд дар ҳар кучо, ки
бошад, зиндагиаш хуб ва кор-
хояш бар муроди ӯ хоҳанд буд.</p> <p>3) Дар посухи кори нек бадӣ кар-
дан, натиҷаи бениҳоят нохуб
хоҳад дошт.</p> <p>4) Ҳар касе, ки бо одамони бад
ҳамнишин мешавад, таъсири
бади онҳо ҳатман ба ӯ хоҳад
расид.</p> <p>5) Дар сухан гуфтан ҳамеша ан-
деша бояд кард, оҳиставу ором
сухан бояд гуфт.</p> |
|--|---|

Муайян намоед, ки Камолиддини Биноӣ дар байтҳои зерин ба кадом масъалаҳо ишорат кардааст:

<p>A) Кас, ки бо нокасон
 қарин шуд, рафт,
Хас, ки бо шуъла
 ҳамнишин шуд, рафт.</p> <p>B) Накунӣ хоҷа ёрии золим
В-ар кунӣ, кай гузорадат солим?!</p> <p>C) Тарки ин аблаҳони нодон гӯй,
В-арна аз ҷони хеш даст бишӯй.</p> <p>D) Бо бузурге, ки илм ёр шавад,
Дар бузургӣ яке ҳазор шавад.</p> | <p>1) Кумак кардан ба ситампешагон
зарар бар ҳуди инсон аст.</p> <p>2) Ҳар касе бо одамони бад ҳам-
нишин мешавад, таъсири бади
онҳо ҳатман ба ӯ хоҳад расид.</p> <p>3) Одамӣ ҳарчӣ бештар илм омӯ-
зад, олимартабаю боманзалат-
тар хоҳад шуд.</p> <p>4) Дӯстӣ бо ҷоҳилон ва дурӣ на-
ҷустан аз онҳо нохушиҳоро дар
пай дорад.</p> <p>5) Одамон аз омӯхтани хунар ба
инсоният ва шарофат хоҳанд
расид.</p> |
|--|--|

Муайян намоед, ки Камолиддини Биноӣ дар байтҳои зерин ба кадом масъалаҳо ишорат кардааст:

<p>A) Чун ба гургон рафиқ гардад меш,
Оқибат дар фано ниҳад тани хеш.</p> <p>B) Буд он хирс боғбонро дӯст,
Гарчи нодон ба дӯстӣ на нақӯст.</p> <p>C) Гуфт Кисро: ”Яқин, ки ҳеч самар
Набувад ҳамчу илм чонпарвар”.</p> <p>D) Сухани хуш зи ҳар чӣ марғуб аст,
Шеваи ихтисор матлуб аст.</p> | <p>1) Дар олам ҳеч чизи муфидтару
арзишмандтар аз илм вучуд
надорад.</p> <p>2) Сухани хуш ҳамеша писан-
дида аст, агарчи тӯлонӣ ва
зиёд ҳам бошад.</p> <p>3) Ҳар касе, ки бо инсонҳои бад
дӯст шавад, худро нобуд хоҳад
кард.</p> <p>4) Ҳарчанд сухани хуш писан-
дида аст, аммо кӯтоҳбаёнӣ
писандидатар аст.</p> <p>5) Дӯстӣ бо инсонҳои ҷоҳил кори
оқилона ва дуруст нест.</p> |
|---|--|

Муайян намоед, ки Камолиддини Биноӣ дар байтҳои зерин чӣ гуфтан мехоҳад:

<p>A) Мухтасар гӯ, каломи тӯл гузор,
Арз манзур кун, фузул гузор.</p> <p>B) Ҳар кӣ моил ба май чу ҷом шавад,
Шак маёвар, ки талхком шавад.</p> <p>C) Гар шудӣ тоҷ мӯчиби эъзоз,
Ном будӣ хурусро шаҳбоз.</p> <p>D) Умр аз каф ба ройгон надихӣ,
Ройгон ганҷи шойгон надихӣ</p> | <p>1) Сухан бисёр дону андаке
гӯй!</p> <p>2) Иззату бузургӣ аз мансабу
сарват вобаста нест.</p> <p>3) Ҳаёти инсон ганҷро мемо-
над ва қадри онро надонис-
тан аз рӯйи хирад нест.</p> <p>4) Шаробнӯшӣ инсонро ба пас-
тӣ мебарад.</p> <p>5) Тоҷу тахт мӯчиби иззату
икроми инсон мегардад.</p> |
|--|--|

Муайян намоед, ки асарҳои дар сутуни чап додашуда аз рӯйи мавзӯ ва мазмун ба кадом асарҳои сутуни рост монанд аст?

<p>A) “Кони неъмат ва хони лаззат”-и
Қорӣ Раҳматуллоҳи Возех</p> <p>B) “Бадоеъ-ус-саноеъ”-и
Шамсиддини Шохин</p> <p>C) “Савонех-ул-масолик”-и
Қорӣ Раҳматуллоҳи Возех</p> <p>D) “Музҳикот”-и
Абдул-қодирхочаи Савдо</p> | <p>1) “Сафарнома”-и
Носири Хусрав</p> <p>2) “Ахлоқ-ул-ашроф”-и
Убайди Зоконӣ</p> <p>3) “Канз-ул-иштиҳо”-и
Абуисҳоқи Аъйима</p> <p>4) “Шахрошӯб”-и
Саййидои Насафӣ</p> <p>5) “Наводир-ул-вақоеъ”-и
Аҳмади Дониш</p> |
|---|--|

- A)** Раҳ ба сӯи хеш надҳад
мидҳату дашномро,
Ҳар кӣ хоҳад дар ҷаҳон
бо роҳати афзун бувад.
- B)** Агар ба табъ карам мекунӣ,
бидон, ки сахост
В-агар зи баҳри накугуфти
мардумон, исроф.
- C)** Аз ҳусн нафис нест мардум,
Аз ҷавҳари мардумӣ нафис аст.
- D)** Нек дорӣ чу фурӯдастонро,
Бад надоранд забардастонат.
- 1)** Агар нахоҳӣ, ки ба ту бад ра-
сад, ба зердастон некӣ кун.
- 2)** Бахшишу ато агар барои он
бошад, ки туро таъриф кунанд,
харчи беҳуда аст ва агар одатат
ин аст, караму ҷавонмардист.
- 3)** Зебоиву хубии инсон дар си-
рат аст, на дар сурат.
- 4)** Инсони бомаърифат фирефтаи
таърифу нороҳат аз мазаммати
дигарон намешавад.
- 5)** Шахсоне, ки зиндагии роҳату
осуда доранд, таърифро дӯст
медоранд.

- A)** Аз гуфтани мадҳ дил бимирад,
Шеър арчи тару фасеҳ бошад.

B) Ҳар кас ба зулм кардан
омӯхта шуд,
Аз новаки мазлум дилаш
дӯхта шуд.

C) Чандин тамаъу хирс дар обу
гили ту,
В-охир ба дили хоки сияҳ
манзили ту.

D) Нони ҷаву оби ҷаҳу кунҷе холӣ,
Ё раб, ки чи зиндагонии
хуш дорем.

1) Зиёдахоҳию чашмгурус-нағӣ
ба инсон манфиате надорад.

2) Қаноат ва ризо сарчашмаи осу-
дагӣ ва оромиши хотир аст.

3) Гуфтани ашъори ситоишӣ ис-
теъдоди шоирро мекушад.

4) Касе, ки ба ситам кардан одат
мекунад, амон нахоҳад ёфт.

5) Инсони воқеӣ хайрхоҳу заҳ-
маткашу хоксор мешавад.

Муайян кунед, ки Муҳаммад Авфии Бухорӣ дар байтҳои зерин ба кадом масъалаҳо ишорат кардааст:

<p>A) Сухбати аблаҳон чун деги тижист,
Андарун холию бурун сияҳист.</p> <p>B) Агар сад кӯҳ бояд канд фӯлод,
Забун бошад ба дасти одамизод.</p> <p>C) Ҳарчанд, ки бар бисоти
шатранҷи ҳунар,
Имрӯз шаҳам, пиёда мебояд рафт.</p> <p>D) Бад макуну бад маяндеш,
то бадат н-ояд пеш.
Некӣ куну нек андеш,
то некӣ бинӣ беш.</p>	1) Ҳарчи корӣ, ҳамон беда-равӣ. 2) Дар донишу савод аз ҳама пешам, аммо аз дорой бе-насибам. 3) Ботаҳаммул будан дар зиндагӣ бузургтарин саодат аст. 4) Гуфтугӯ бо нодонҳо ба ҷуз тирагӣ натиҷае надорад. 5) Инсон бо қувваи бозую ақлаш корҳои бузургро иҷро хоҳад кард.

Муайян кунед, ки Зиёуддини Наҳшабӣ дар байтҳои зерин ба кадом масъалаҳо ишорат кардааст:

<p>A) Наҳшабӣ, зулм бадтарин чиз аст,
Аз ситам синаҳо кабоб шавад.</p> <p>B) Наҳшабӣ, нест бе ҷазо амале,
Чанд бошӣ ту дар ризои бадӣ?!</p> <p>C) Ҳар ки бо ҳонае кунад зулме,
Ҳонааш оқибат хароб шавад.</p> <p>D) Ҳар ки бад мекунад, ҳамеёбад
Ҳам ба дунёи дун ҷазои бадӣ.</p>	1) Ҳар кори ҳубу баде подо-ши шоистаи худро дорад. 2) Муҷозоти кори зишт дар ҳамин олам дода мешавад. 3) Дӯстию рафокат боиси ободии зиндагӣ ва ризои хотир мегардад. 4) Ҳар касе зиндагии дигарро вайрон мекунад, зиндагиаш обод наместонад. 5) Манфуртарин кори дунё ситамгорист.

Дар байтҳои зерини Саноии Ғазнавӣ ба кадом масъалаҳо ишорат шудааст?

<p>A) Қолаби фарзанди одам озро
манзил шудааст,
Андӯҳи бешию пастӣ тира
кард айёмо.</p> <p>B) Чун аз ӯ адлу беғамӣ набувад.
Худ чи султон, ки одамӣ набувад.</p> <p>C) Аз хирад хоҷа шав, ки санги сапед,
Лаъл шуд зери домани хуршед.</p> <p>D) Гар бебаргӣ ба марг молад гӯшам,
Озодиро ба бандагӣ нафрӯшам.</p> | <p>1) Истиқлолу худмухторӣ дар
ҳар ҳолате беҳтар аз ғуломист.</p> <p>2) Беҳтарин сарвар он аст, ки
одилу додгар бошад.</p> <p>3) Аксари мушкилоти инсон
аз ҳирсу зиёдахоҳиаш аст.</p> <p>4) Меҳрубонӣ ва нармӣ сарчашмаи ҳалли мушкилот аст.</p> <p>5) Баланд шудани мартабаи инсон вобаста ба ақл аст.</p> |
|--|--|

Дар байтҳои зерини Саноии Ғазнавӣ ба кадом масъалаҳо ишорат шудааст?

<p>A) Равғани ҷон зи адли шоҳ бувад,
Мулки беадл барги коҳ бувад.</p> <p>B) Ҳарчанд бувад мардуми доно дарвеш,
Сад раҳ бувад аз тавонгари нодон беш.</p> <p>C) Масали шаҳ сару раият тан,
Ҳар ду аз якдигар фузуд саман.</p> <p>D) Манишин бо бадон, ки суҳбати бад,
Гарчи покӣ, туро палид кунад.</p>	1) Фақири доно чандин дараҷа беҳтар аз нодони доро аст. 2) Роҳбар бо мардум зинда аст ва мардум бо роҳбарашон. 3) Ҳамнишинӣ бо инсонҳои нохуб таъсири ҷиддӣ хоҳад дошт. 4) Зиндагӣ дар кишвари безулму ситам мояи хушбахтии инсон аст. 5) Осоиши зиндагӣ дар талошу ҳаракат барои пешрафт аст.

Дар байтҳои зерини Абдуррахмони Чомӣ ба кадом масъалаҳо ишорат шудааст?

<p>A) Дилат аз оз бипардоз, ки ҳаст
Моҳӣ аз оз гирифтор ба шаст.</p> <p>B) Сухан бетааммул кам афтад савоб,
Забонро инон аз хато бозтоб.</p> <p>C) Ба кор ор илме, ки омӯхтӣ,
Макуш машғалеро, ки афрӯхтӣ.</p> <p>D) Ба ҳар кас раҳи ошноӣ мапӯй,
Зи ҳар ошно рӯшноӣ маҷӯй.</p> | <p>1) Ҳамеша бояд фикр кард,
баъд ҳарф зад.</p> <p>2) Омӯхтаҳоро бояд дар амал
татбиқ кард.</p> <p>3) Қалбе, ки аз ҳирс пок бо-
шад, осуда аст.</p> <p>4) Ҳар инсоне сазовори си-
тоишу таҳсин нест.</p> <p>5) Бо ҳар фарде набояд ҳам-
нишинию дӯстӣ кард.</p> |
|---|--|

Дар байтҳои зерини Абдуррахмони Чомӣ ба кадом масъалаҳо ишора шудааст?

<p>A) Забонро чӣ дорӣ ба гуфтан гарав,
Зи ҳар сӯ кушо гӯши ҳикматшунав.</p> <p>B) Ба ҳар кас раҳи ошноӣ мапӯй,
Зи ҳар ошно рӯшноӣ маҷӯй!</p> <p>C) Ранҷи ҳамдард кӣ донад? Ҳамдард.
Шарҳи он ҳаст ба бедардон сард.</p> <p>D) Чун бубинӣ зи ошно айбе,
Гар ба бегонагон нагӯй бех.</p> | <p>1) Вақте ки дар дӯсте камбу-
деро мебинӣ, набояд дар
бораи он бо дигарон суҳбат
кунӣ.</p> <p>2) Ба зиёд гуфтан машғул ма-
бош ва бештар ба шуни-
дани суҳанҳои пурмаънӣ
кӯшиш кун.</p> <p>3) Агар меҳоҳӣ дар мавриди
чизе бо дигарон машварат
кунӣ, фақат бо одамони
ботачриба маслиҳат кун.</p> <p>4) Ғами инсонро фақат касоне
мефаҳманд, ки онҳо низ
ғамеро аз сар гузаронида
бошанд.</p> <p>5) Бо ҳар фарде дӯст нашав
ва аз ҳар дӯсте ҳам маш-
варат напурс.</p> |
|--|---|

Дар байтҳои зерини Абдуррахмони Ҷомӣ ба кадом масъалаҳо ишорат шудааст?

<p>A) Хамӯшӣ бувад давлати эзадӣ,
Далели ҳунармандию бихрадӣ.</p> <p>B) Чашм бар лағзиши ёрон мафикан,
Ба маломат дили эшон машикан!</p> <p>C) Ҷид макун дар хусумати бисёр,
Андаке рӯйи оштӣ бигзор.</p> <p>D) Ҳамчу дида ба сӯи хеш мабин,
Хешро аз дигарон беш мабин.</p> | <p>1) Дар душманӣ бисёр ҷиддӣ
набош ва дари сулҳро боз
бигузор.</p> <p>2) Барои расидан ба саодат тан-
ҳо як роҳ вучуд дорад ва он
роҳи саводу дониш аст.</p> <p>3) Худбин набош ва инчунин
ҳаргиз худатро аз дигарон
болотар нагузор.</p> <p>4) Айбу нақси дӯстонро нодида
гир ва онҳоро барои хато-
ҳояшон сарзаниш наkun.</p> <p>5) Кам суҳан гуфтан неъмат
инсон ва далели огоҳию до-
ноии ӯст.</p> |
|--|--|

Дар байтҳои зерини Абдуррахмони Ҷомӣ ба кадом масъалаҳо ишорат шудааст?

<p>A) Зи бисёрдонон фаросат гувост,
Ки бисёргӯй аз фазилат ҷудост.</p> <p>B) Он кас, ки чу гул дурӯй бошад,
Дар вай зи вафо ҷӣ бӯй бошад?</p> <p>C) Макун ваъда в-агар кардӣ, вафо кун,
Тариқи бевафоиро раҳо кун.</p> <p>D) Бувад маълуми ҳар озода банд,
Ки нодон мурдаву доноста зинда.</p> | <p>1) Ҳама медонанд, ки ному ёди
инсонҳои огоҳу донишманд
ҳамеша зинда хоҳад буд.</p> <p>2) Ба касе ҷизе қавл надох, агар
додӣ, ҳатман иҷро намо ва аз
одамони бадахд набош.</p> <p>3) Барои расидан ба ҳадафҳои
бояд талош кунӣ. Муваффа-
қият ба касе аз осмон наме-
расад.</p> <p>4) Инсонӣ пурҳарф аз донишу
хирад дур ва шахсӣ дониш-
манд бофаҳму дарк аст.</p> <p>5) Касе, ки шахсияти ягона на-
дорад, дар ӯ аз садоқату вафо
ҳама ғайиб аст.</p> |
|--|--|

Дар байтҳои зерини Абдуррахмони Ҷомӣ ба кадом масъалаҳо ишорат шудааст?

<p>A) Макун ҳамнишинӣ ба ҳар бадсиришт,
Ки дуздад аз ӯ табъи ту ҳӯи зишт.</p> <p>B) Макун ин ҳама фикри дуру дароз
Пайи он чи набвад ба онат ниёз.</p> <p>C) Чу бо ту шавад муддаӣ сахтгӯӣ,
Ба чуз роҳи ҳилму мудоро мапӯӣ.</p> <p>D) Кӯҳи ҳар ранҷ, ки дар роҳ бувад,
Пеши муштоқ кам аз қоҳ бувад.</p>	1) Дар бораи чизе, ки бароят зарур нест, андешаи бисёр нақун. 2) Бо инсонӣ дағал баробар наҷав ва бо нармию муросо ӯро аз худ дур қун. 3) Қасоне, ки бо қитоб ҳамнишин ҳастанд, инсонҳои беҳтарини олам хоҳанд шуд. 4) Бо инсонҳои бадзот муошират нақун, ки аз сифатҳои бади онҳо асар хоҳӣ пазируфт. 5) Инсонӣ шавқманд барои расидан ба ҳадафҳояш ҳамаи саҳтиҳоро тай мекунад ва ҳеч чиз монеи ӯ нахоҳад шуд.

Дар байтҳои зерини Абдуррахмони Ҷомӣ ба кадом масъалаҳо ишорат шудааст?

<p>A) Чӣ хуш гуфт деҳқони софӣ зи ранг,
Ки ангур гирад зи ангур ранг.</p> <p>B) Беҳ афтад ба ҳар ҳол дурӣ туро
Зи фикре, ки набвад зарурӣ туро.</p> <p>C) Ба ҳар қас раҳи чарбу нармӣ сипар,
Манеҳ пой чун шамъ аз ин раҳ бадар.</p> <p>D) Меваи мақсуд қай орад дарахт,
То нақунад пой ба як қой сахт.</p>	1) Бо ҳама бо меҳрубонию луфт муносибат қун ва аз ин роҳ берун маҷав. 2) То вақте ки сабр нақунӣ ва саҳтиҳоро пушти сар нагузорӣ, ба ҳадафҳоят нахоҳӣ расид. 3) Он гуна, ки қишоварзи одӣ гуфтааст, ҳар чизе аз ҳамнавӣи ҳудаи таъсир мепазирад. 4) Дар ҳеч қоре зиёдаравӣ набояд қард ва беҳтар аст андозаро нигоҳ дорем. 5) Беҳтар аст аз афқоре, ки бароят лозим нестанд, дурӣ қунӣ.

Дар байтҳои зерини Абдуррахмони Ҷомӣ ба кадом масъалаҳо ишорат шудааст?

<p>A) Бале, мева зи мева ранг гирад,
Зи хубон хубрӯ хубӣ пазирад.</p> <p>B) Дастранчи ту ҳалол аст туро,
Ғайри он ранҷу вубол аст туро.</p> <p>C) Ғазабро бар оташ зан аз ҳилм об,
Макун бар бадӯ неки гетӣ шитоб.</p> <p>D) Шавқ агар қоида роҳат нашавад,
Қаъбаи васл паноҳат нашавад.</p> | <p>1) Хашмро бо таҳаммулу нармаӣ
хомӯш кун ва дар хубу но-
хуби олам оҳиста бош.</p> <p>2) Агар хоҳишу иштиёқи зиёдро
ҳамроҳ надошта бошӣ, наме-
тавонӣ ба муроду мақсадҳои
некат бирасӣ.</p> <p>3) Бояд номусу шарофат дошта
бошӣ ва аз ҳосили заҳмати
бозуи худ нони дастархони
худо муҳайё кунӣ.</p> <p>4) Дар суҳан гуфтан боандеша
бош ва паҳлуҳои гуногуни ҳар
қалмаро барқашида, баъд он-
ро баён кун.</p> <p>5) Ҳар чизе аз ҳамаи худаш
асар мепазирад ва инсонӣ неқ
аз неқон неқӣ меомӯзад.</p> |
|--|---|

Муайян кунед, ки Абулқосими Фирдавӣ ба кадом масъалаҳо ишорат кардааст:

<p>A) Бузургӣ саросар ба гуфтор нест,
Дусад гуфта чун ними кирдор нест.</p> <p>B) Макун дӯстӣ бо дурӯғозмӣ,
Ҳамон низ бо марди нопокӣ.</p> <p>C) Ба гетӣ намонад ба ҷуз номи неқ,
Ҳар он қас, ки хоҳад саранҷоми неқ.</p> <p>D) Басе ранҷ бурдам дар ин сол сӣ,
Аҷам зинда қардам бад-ин порсӣ.</p> | <p>1) Бо инсонҳои ғизофагӯӣ
набояд ҳамнишин буд.</p> <p>2) “Шоҳнома” дар муддати
тӯлонӣ ва барои эҳёи мил-
лат навишта шуд.</p> <p>3) Асарҳои бузург боиси иф-
тихору сарбаландии мил-
латанд.</p> <p>4) Дар олам бояд ному ёди
хуб боқӣ гузорем.</p> <p>5) Бартариӣ инсон аз рӯи
амалаш аст, на суҳанаш.</p> |
|---|--|

62 Муайян кунед, ки Абулқосими Фирдавсӣ ба кадом масъалаҳо ишорат кардааст:

<p>A) Хирад зиндаи ҷовидонӣ шинос,
Хирад мояи зиндагонӣ шинос.</p> <p>B) Ба фардо намон кори имрӯзро.
Бари тахт маншон бадомӯзро.</p> <p>C) Ба гетӣ беҳ аз ростӣ пеша нест,
Зи кажжӣ батар ҳеч андеша нест.</p> <p>D) Зи абёти ғарро ду раҳ сӣ ҳазор,
Мар он ҷумла дар шеваи корзор.</p> | <p>1) Ҳар амал бояд дар вақташ
анҷом дода шавад.</p> <p>2) “Шоҳнома” иборат аз шаст
ҳазор байт ва дostonҳои қаҳ-
рамонист.</p> <p>3) Беҳтарин асар он аст, ки дар
бораи қаҳрамонҳо бошад.</p> <p>4) Асоси ҳастии инсон илму
дониш аст.</p> <p>5) Дурусткорӣ беҳтарин равиши
зиндагист.</p> |
|--|--|

63 Муайян кунед, ки Абулқосими Фирдавсӣ ба кадом масъалаҳо ишорат кардааст:

<p>A) Набошад касе дар ҷаҳон пойдор,
Ҳама номи некӯ бувад ёдгор.</p> <p>B) Нигар, то ҷӣ корӣ, ҳамон бидравӣ,
Сухан ҳар ҷӣ гӯӣ, ҳамон бишнави.</p> <p>C) Ба анбарфурӯшон агар бигзарӣ,
Шавад ҷомаи ту ҳама анбарӣ.</p> <p>D) Ниёғони мо номдорон буданд,
Ба даҳр-андарун тоҷдорон буданд.</p> | <p>1) Ҳар амале аксуламали муно-
сиби худро дорад.</p> <p>2) Тафаккури ту аз ҳамнишино-
нат хеле вобаста аст.</p> <p>3) Гузаштагонамон афроди бу-
зург буданд, бояд пайрави
шоистаи онҳо бошем.</p> <p>4) Барои анҷоми ҳар коре бояд
аввал маслиҳати бузургонро
гирӣ.</p> <p>5) Ба ҷуз номи хуб чизе дар олам
боқӣ наместонад.</p> |
|--|--|

64 Мувофиқати байт ва зарбулмасал (мақол)-ро муайян кунед:

<p>A) Саги асҳоби Каҳф рӯзе чанд
Пайи некон гирифтӯ мардум шуд.
Саъдии Шерозӣ</p> <p>B) Кӯйи навмедӣ марав, уммедҳост,
Сӯйи торикӣ марав, хуршедҳост.
Чалолиддини Балхӣ</p> <p>C) Сухандони парварда пири куҳан,
Биандешад, он гаҳ бигӯяд сухан.
Саъдии Шерозӣ</p> <p>D) Ба манзил расид, он ки гӯянда буд,
Беҳӣ ёфт он кас, ки ҷӯянда буд.
Абулқосим Фирдавсӣ</p> | <p>1) Ҷӯянда ёбанда аст.</p> <p>2) Ҳар сухан ҷоеву ҳар нукта
мақоме дорад.</p> <p>3) Аз паси ҳар гирия охир
хандаест...</p> <p>4) Бо моҳ шинӣ, моҳ шавӣ...</p> <p>5) Ҷони нодон дар азоб аст.</p> |
|--|---|

65 Мавзуи ашъори Абуабдуллоҳи Рӯдакиро муайян кунед:

A) Мурд Муродӣ, на ҳамоно ки мурд,
Марги чунин хоҷа на корест хурд.	1) марсия
B) Маро бисуду фурӯ рехт ҳар чӣ дандон буд,
Набуд дандон, ло бал чароғи тобон буд.	2) васф
C) Ман он-ч мадҳи ту гӯям,
дуруст бошаду рост,
Маро ба кор наояд сирешиму кайло.	3) шарҳи ҳол
D) Зиҳӣ фузуда ҷамоли ту зебу оро,ро,
Шикаста сунбули зулфи ту мушки сороро.	4) панду андарз
	5) ишқу муҳаббат

66 Маънои байтҳои зерини Ҷалолиддини Балхиро муайян намоед:

A) Бедор шав, эй дил,
ки ҷаҳон меғузарад,
В-ин мояи умр ройгон
меғузарад.	1) Бикӯш, то дили дигаронро ба
даст оӣ, ки дили инсонҳо хонаи
маънавии Худост.
B) Покиза шаву рост бизӣ,
илм омӯз,
То тоҷи наберағони
Олам бошӣ.	2) Равони инсон бо илму хирад
пайваст аст ва онро бо наҷоду
миллат коре нест.
C) Биё, то қадри
якдигар бидонем,
Ки то ногаҳ
зи якдигар намонем.	3) Бедору хушёр бош ва ҳар лаҳзаи
зиндагиро ғанимат шумор ва аз
он ба дурустӣ истифода намо.
D) Тавофи Каъбаи дил кун,
агар диле дорӣ,
Дил аст Каъбаи маънӣ, ту
гил чӣ пиндорӣ!	4) Покизагию ростӣ ва илму дониш
боиси азизу арҷманд гардидани
инсон мешавад.
	5) Бояд ба қадри якдигар расему
ҳамаро азизу гиромӣ дорем, зеро
инсонҳо умри дарғузар доранд.

67 Дар кадом жанри адабӣ навишта шудани асарҳоро муайян намоед:

A) “Разми Исфандиёр бо Рустам”-и
Абулқосими Фирдавсӣ	1) достони паҳлавонӣ
B) “Модари май”-и
Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ	2) қасидаи мунозира
C) “Арабу Аҷам”-и Асадии Тӯсӣ	3) достони таърихӣ
D) “Шикоят аз пирӣ”-и
Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ	4) қасидаи ҳолия
	5) қасидаи мадҳия

Муайян намоед, ки Саъдии Шерозӣ дар байтҳои зерин чӣ гуфтан мехоҳад:

<p>A) Чу як бор гуфти, мағӯ бозпас,
Ки ҳалво чу як бор хӯрданд, бас.</p> <p>B) Аз суҳбати дӯсте ба ранҷам,
К-ахлоқи бадам ҳасан намояд.</p> <p>C) Агар ман ночавонмардам ба кирдор,
Ту бар ман чун чавонмардон гузар кун.</p> <p>D) Мағӯ андуҳи хеш бо душманон,
Ки “лоҳавл” гӯянд шодикунон.</p>	1) Ҳамеша бахшандагиро пешаи худ кун ва кинаи касро ба дил нагир. 2) Ғаму дарди худро ба бадхоҳонат мағӯй, ки хурсанд мешаванд. 3) Бо мардум сухани нек гӯй, ки нек гуфтан муҳаббатро зиёда кунад. 4) Аз рафиқе, ки ахлоқи бадамро хуб нишон медиҳад, нороҳат мешавам. 5) Аз такрори беҳудаи як сухан парҳез кун.

Муайян намоед, ки сухан дар бораи кадом асари Убайди Зоконӣ меравад:

<p>A) Ин асар бачагона буда, ба назм иншо гардидааст. Дар оғози достон адиб гуфтааст:
Ҷони ман, панд гир аз ин қисса,
Ки шавӣ дар замона шодоно...</p> <p>B) Асари мазкур соли 1340 иншо гардида, мавзуи он нишон додани рафтору кирдори асилзодагон аст. Он аз 7 боб иборат аст. Ҳар боб як бахше аз ахлоқро фаро мегирад.</p> <p>C) Ин асар маҷмуи ҳикоятҳои латифаҳои Убайди Зоконист. Мавзуи ҳикоятҳои латоиф гуногун аст. Дар он лаҳзаҳои мухталифи ҳаёти нависанда низ инъикос ёфтааст.</p> <p>D) Аз даҳ боб иборат аст ва он бо номи “Таъкидот” ҳам ёд мешавад. Ҳар боб доир ба масъалае баҳс мекунад. Нависанда истилоҳотро мувофиқи унвони боб ва тибқи ҷаҳонбинӣ ва мақсади худ шарҳу тавзеҳ додааст.</p>	1) “Ахлоқ-ул-ашроф” 2) “Даҳфасл” 3) “Садпанд” 4) “Мушу гурба” 5) “Дилкушо”

<p>A) Тавоно бувад, ҳар кӣ доно бувад,
Ба дониш дили пир барно бувад.
Абулқосими Фирдавсӣ</p> <p>B) Хуш бувад, илм бо амал пайваст,
Ки садо барнахезад аз як даст.
Камолиддини Биной</p> <p>C) Агар дар ҷаҳон набвад омӯзгор,
Шавад тира аз беҳирад рӯзгор.
Абдурраҳмони Ҷомӣ</p> <p>D) Ҳар кас ба забони худ
сухандон гардад,
Донистани сад забон-ш
осон гардад.
Аҷзии Самарқандӣ</p>	1) Фақат омӯхтани илм муҳим аст, на амал, зеро аз як даст ҳам садо меояд. 2) Аввал бояд забони модарии худро хуб омӯзем, он гоҳ ёд гирифтани забонҳои дигар осон мегардад. 3) Илми омӯхта бояд дар амал татбиқ шавад, в-агарна омӯхтани он беҳуда аст. 4) Сабаби равшании олам омӯзгор аст ва бе ӯ ҷаҳон торик мегардад. 5) Илму дониш инсонро ҷавон нигоҳ медорад ва ба ӯ қудрату тавоноӣ мебахшад.

A) Ё аз табақаи ҳунармандон буда, асари “Баҳориёт”-ро навиштааст. B) Адиби ҳаҷвнавис ва мутоиббағӯ буда, асари “Даҳ фасл” ба ӯ мансуб аст. C) Шеърӣ ӯ саршор аз ҳикмат ва фалсафа аст. Дар бораи сафарҳояш китоберо навиштааст. D) Донишманд ва адибест, ки як асари муҳим-маш боиси бедории фикрии кишри китобхони ҷомеа гардид.	1) Аҳмади Дониш 2) Носири Хусрав 3) Камоли Хучандӣ 4) Убайди Зоконӣ 5) Сайидои Насафӣ

А) Ва ба донишони розе, ки тааллуқ ба неку бади ту надорад, рағбат манамо ва ҷуз бо худ бо кас рози хеш магӯй. Агар бигӯйӣ, он суҳанро аз он пас роз маҳон.	1) “Бадоеъ-ул-вақоеъ”-и Зайниддин Маҳмуди Восифӣ
<p>В) Афлотунро гуфтанд: -Чӣ гӯӣ, ки ҳаргиз ғамгин набодӣ?
Гуфт: - Дил дар чизе набандам, ки аз дасти ман биравад.</p>	2) “Сафарнома”-и Носири Хусрав
С) Қозизода аз он пеш ба Ҳирот наёмада буд ва аз ҷумла Ҷомиро намешинохт. Дар ҳаёли ӯ Ҷомӣ монанди уламои бузургӣ он замон дар зери ҷомаҳои пурқимат ва дастори бузург ҷилва менамуд.	3) “Зафарнома”-и Абуалӣ ибни Сино
<p>Д) Гуфтам: - Аз ҷавонон чӣ беҳтар ва аз пирон чӣ некӯтар?
Гуфт: - Аз ҷавонон шарму далерӣ ва аз пирон донишу оқистагӣ.</p>	4) “Қобуснома”-и Унсуралмаолии Кайковус
	5) “Ҷомеъ-ул-ҳикоят”-и Муҳаммад Авфии Бухорӣ

А) Ин асар дар бораи ситорашиносӣ, ки муаллиф онро ба яке аз дӯстонаш бахшидааст.	1) “Меъёр-ул-тадайюн”
В) Дар ин асар дар бораи кайҳон маълумоти нодири илмӣ медиҳад.	2) “Наводир-ул-вақоеъ”
С) Ин асар доир ба масъалаҳои муҳимми сиёсӣ, иҷтимоӣ ва ахлоқӣ аз нигоҳи шариат аст.	3) “Манозир-ул-кавокиб”
Д) Ин асар, ки дар бедории фикрии аҳолии Бухоро сахми бузург дорад, ҳосили заҳмати 15-солаи муаллиф аст.	4) “Рисола ё мухтасаре аз таърихи салтанати хонадони манғития”
	5) “Рисола ғайи аъмол-ил-кура”

74 Мавзуи асарҳои Садриддин Айниро муайян кунед:

A) “Одина”	1) тасвири шахсият ва рӯзгори як мумсики гузаро дар Бухоро
B) “Ғуломон”	2) тасвири муборизаи халқи тоҷик бар зидди истилогарони аҷнабӣ
C) “Марги судхӯр”	3) тасвири ҳаёти як авлоду се насл дар чараёни воқеаҳои таърихии садсола
D) “Ёддоштҳо”	4) тасвири ҳаёти тоҷикони кӯҳистон дар ибтидои асри XX
	5) баёни хотираҳо ва саргузашти нави-санда аз кӯдакӣ то ҷавонӣ

75 Мавзуи шеърҳои Пайрав Сулаймониро муайян кунед:

A) “Фироқнома”	1) рӯзгори занон ва мавқеи иҷтимоии онҳо
B) “Асира ё худ исён”	2) мазаммати зулму истибдод ва поймол-кунандагони ҳукуқи инсон
C) “Ба тахтнишин”	3) манзараҳои истибдоди охири амири Бухоро
D) “Тахти хунин”	4) васфи маҳбуба ва тасвири ҳолати ғувори ошиқ
	5) ёди рӯзгори гузашта ва даврони зебои ҷавонӣ

76 Муайян намоед, ки ин асарҳоро кӣ ба тоҷикӣ тарҷума кардааст?

A) “Модар”-и М. Горкий,
“Дон Кихот”-и Сервантес	1) Раҳим Ҷалил
B) “Отелло” ва “Ромео ва
Ҷулетта”-и Шекспир	2) Ҷалол Иқромӣ
C) “Раъду барқ”-и Н. Островский,
“Афсонаи ишқ”-и Нозим Ҳикмат	3) Сотим Улуғзода
D) “Ҷамила” ва “Дуроҳаи бӯронӣ”-и
Чингиз Айтматов	4) Абулқосим Лоҳутӣ
	5) Фазлиддин Муҳаммадиев

Сухан дар бораи кадом образи “Шӯроб”-и Раҳим Ҷалил меравад:

- А) Симои назаррасу хотирмони роман аст. Ё дорои кувваи азими ҷисмист. 1) Александров
- В) Дар симои ӯ образи беҳтари мардони тоҷик тасвир ёфтааст. Дар кӯдакӣ аз падараш – Ҳакимбек ҳунар ёд мегирад ва аз Пётр забони русӣ меомӯзад. 2) Ҳидоят
- С) Фарзанди ширфурӯши деҳотӣ аст ва дар назди Любов Василевна шогирд истода, касби табииро аз худ мекунад. 3) Давлат
- Д) Шахси ҷисман ғафсу ботинан пуч аст. Соҳиби кони ангишт буда, муфтихӯру бадахлоқ, бевичдону фиребгар аст. 4) Акбар
- 5) Хол

Мавзӯи шеърҳои Абулқосим Лоҳутиро муайян кунед:

- А) “Шамъу парвона” 1) танқиди сиёсати мустамликадорӣ
- В) “Ё ҳар ду” 2) нақӯҳиши даврони гузашта ва ситоиши ҳаёти нав
- С) “Шарқ” 3) тасвири ватандорони мубориз ва ишқи онҳо ба ватан ба таври рамзӣ
- Д) “Кремл” 4) танқиди одамони коргурез ва танбал
- 5) сабабҳои харобии кишвар ва манфиатҷӯиҳои вакилону вазирони давр

Мавзӯи асарҳои Сотим Улуғзодаро муайян намоед:

- А) “Ёрони боҳиммат” 1) муборизаи гузаштагони халқи тоҷик бар зидди истилогарони араб
- В) “Ривояти суғдӣ” 2) муборизаи адолатхоҳонаи мардуми кӯҳистони тоҷик бар зидди зулму ситами манғитиён ва гумоштагони онҳо
- С) “Фирдавсӣ” 3) воқеаҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ, ҳаёт дар ақибгоҳ
- Д) “Восеъ” 4) ҳаёту фаъолият, ватанпарастия хештаншиносии як ҳаками ҳақҷӯву ростгӯ
- 5) мочарои падару писар (дар Ҳиндустон) ва ҳифзи ватан

Муайян намоед, ки сухан дар бораи кадом достони Мирзо Турсунзода меравад:

А) Калонтарин асари дар мавзуи Ҷанги Бузурги Ватанӣ навиштаи Мирзо Турсунзода аст. Дар ёздаҳ боби достон Қодир, падари ӯ, Саодат, Микола ва Марина амал мекунанд.	1) “Ҷароғи абадӣ”
В) Дар чор боби ин достон тақдири таърихии табақаи меҳнатии аҳоли дар солҳои 20-30-юми садаи ХХ ба тасвир омадааст. Дар баробари образи асосӣ образҳои дигар чун Садаф, Иван Кузмич, раиси колхоз ва Турсунзодаи донишҷӯ дар ҳалли мавзӯ ва мундариҷаи асар саҳми муносиб доранд.	2) “Аз Ғанг то Кремл”
С) Ин достон дар эҷодиёти Мирзо Турсунзода маъқули муҳим дорад. Барои достони мазкур адиб соли 1963 Ҷоизаи адабии ба номи Рӯдакиро сазовор шудааст. Достони лирикӣ буда, қаҳрамони лирикӣ дар шахси шоир амал мекунад.	3) “Ҳасани аробақаш”
Д) Достон соли 1957 ба хотираи абадии устод Айни бахшида шудааст. Дар он ду воқеа: ба дунё омадани тифл дар оилаи шоир ва мулоқоти ӯ бо устод Айни дар чор боби достон – “Интизорӣ”, “Мулоқоти яқум”, “Мулоқоти дуюм”, “Дар боғ” тасвир гардидааст.	4) “Писари Ватан”
	5) “Ҷони ширин”

Муайян намоед, ки масъалаҳои зерин дар кадом асар таҳлилу баррасӣ шудаанд:

А) Маънавиёти баланди падарон, пайванди наслҳо ва талош ба муқобили муфтихӯрию ҳаромкорӣ	1) “Одамони кухна”-и Фазлиддин Муҳаммадиев
В) Ҳаёт ва фаъолияти Ҳунарманди халқии ҶШС Тоҷикистон Тухфа Фозилова	2) “Духтари оташ”-и Ҷалол Иқромӣ
С) Воқеаҳои таърихии Бухорои ибтидои асри ХХ ва рӯзгори душвори занони тоҷик дар ин давра	3) “Ситораҳои сари танӯр”-и Сайф Раҳимзоди Афғарӣ
Д) Муҳолифати табақаии мардуми тоҷик дар солҳои бистуму сиюми асри ХХ, зиндагии фочиабори онҳое, ки бо Ҳукумати Шӯравӣ муросо карда натавонистанд	4) “Тули бодом” -и Ҷалол Иқромӣ
	5) “Се рӯзи як баҳор”-и Саттор Турсун

Муайян намоед, ки масъалаҳои зерин дар кадом асар таҳлилу баррасӣ шудаанд:

A) тасвири симои ҳақиқии мутафаккирон ва суҳанварони гузаштаи тоҷик	1) “Қасидаи бузургон”-и Нақибхони Туғрал
B) вазифа ва уҳдадориҳои муқаддаси инсон, ситоиши ҳислатҳои ҳамида ва мазаммати манфиатталабию судхӯрӣ	2) “Ҷӯйи Бекобод”-и Тошхӯҷаи Асирӣ
C) ободии кишвар, бомаърифат гардонидани мардум, омӯхтани илмҳои гуногун ба тӯфайли омӯхтани забони русӣ	3) “Мирёти ибрат”-и Аҷзии Самарқандӣ
D) кӯшишу ғайрат, обёрии заминҳо ва ободкорӣ, таълиму тарбия, омӯхтани илму дониш	4) “Дабистони ибрат”-и Ҳоҷӣ Ҳусайни Кангуртӣ
	5) “Бурҳони Асирӣ”-и Тошхӯҷаи Асирӣ

Образи занонро аз романи “Духтари оташ”-и Ҷалол Иқромӣ муайян намоед:

A) Фирӯза	1) Бойдухтари даҳанкалону ҳавобаланд, бо ҳар баҳона занону духтарони даргоҳи падарашро таҳқир менамуд.
B) Дилором-каниз	2) Духтари зираку шоиртабъ, вале ноком.
C) Шамсия	3) Хизматгори боёну мансабдорон, вале такаюҳу ёрирасони бечорагон, боирода, дар гуфтани сухани ҳақ ҷасур.
D) Оймуллои Танбӯр	4) Зани ҳалиму меҳрубон, мураббӣ ва тарбиятгар, шогирдонашро чун фарзанд азиз медорад.
	5) Канизии Ғаниҷонбой, меҳнати вазнин ва муносибатҳои дағал дар ин даргоҳ дар ӯ ҳислатҳои сарбаландӣ, кордонӣ ва ҳақталоширо бедор кард.

Муайян намоед, ки маълумоти додашуда дар бораи кадом шеъри Мирзо Турсунзода аст:

А) Дар ин шеър хислати модари тоҷик, ки ба серфарзандӣ майл дораду хангоми тӯйи арӯсии фарзанд беихтиёр ашки шодӣ мерезад, табиӣ ва самимӣ ба қалам омадааст. В) Ин шеър баёнгари ишқи озод аст. Шоир бо васфи хислатҳои наҷиби пирмард савол мегузорад, ки оё чунин падар ба ишқи озоди духтари ягонааш муқобил баромада метавонад? С) Дар ин шеър қувваи беҳамтоӣ зан, ки ҳам тифлро ба воя мерасонаду ҳам дунёро обод мекунад, бо рамз тасвир шудааст. Шеър дар маҷмӯъ як ҳикмати машҳури Наполеонро ба хотир меорад. Д) Дар ин шеър тамоми хислатҳои офарандагӣ ва созандагии Зан-Модар хунаромандона ва ҷолиб ба тасвир омадааст.	1) “Дили модар” 2) “Хайр, модари азиз” 3) “Дил дили Зайнаб” 4) “Дасти модар” 5) “Зан агар оташ намешуд”

Муайян намоед, ки маълумоти додашуда дар бораи кадом асари Мирсаид Миршакар аст:

А) Асар дар асоси афсонаи халқӣ, дар шакли монолог аз забони пири суханваре, ки баъди азобу машаққат ҳаёти хушбахтона насибаш шудааст, эҷод гардидааст. В) Асар хусусияти тарҷумаиҳолӣ дорад, ки дар он саёҳати якрӯзаи шоир ба соҳтмони Вахш тасвир ёфтааст. С) Мундариҷаи асар дар асоси сафари гурӯҳи бачагони Бадахшон ба Маскав, ки шоир роҳбари онҳо буд, фароҳам омадааст. Д) Асар ба давраи охири ҳаёту фаъолияти шоир ва ҳақими асри ХІ-и тоҷик Носири Хусрав бахшида шудааст.	1) “Исёни хирад” 2) “Қишлоқи тиллоӣ” 3) “Ливои зафар” 4) “Ленин дар Помир” 5) “Мо аз Помир омадем”

Муайян намоед, ки Садриддин Айни бо тасвирҳои образнок кӣҳо ва чӣхоро дар назар дорад:

A) рӯбоҳи шаҳрӣ	1) намуди зоҳирии Мирзохӯҷаи ноиб
B) гургони саҳроӣ	2) Қоришкамба
C) шикамбаи холикарда-нашудаи шутур	3) судхӯрони дехот
D) магасони гӯштхӯр, ки бачагони бешумор мезоянд	4) маблағҳои рӯз ба рӯз дар афзоиши Қоришкамба
	5) намуди зоҳирии Қориисмат

Муайян намоед, ки сухан дар бораи кадом асари Садриддин Айни меравад.

A) Ин қисса бори нахуст бо номи “Саргузашти як тоҷики камбағал” дар рӯзномаи “Овози тоҷик” (1924-1925) ба таърифи расидааст.	1) “Дохунда”
B) Қаҳрамонҳои асосии асар Ёдгор ва Гулнор мебошанд. Симои Ёдгор ҳамчун фарди мубориз ва ғаёл тасвир шудааст.	2) “Одина”
C) Асар аз панҷ қисм иборат буда, воқеаҳои он асосан дар зодгоҳи худӣ навишанда – ноҳияи Ғиждувони Бухоро мегузаранд.	3) “Марги судхӯр”
D) Қаҳрамони асар шахси хасису пулпараст буда, қуллаи баландтарини ғаёлияти ҳаҷвнигорӣ муаллиф дар он зоҳир гаштааст.	4) “Ғуломон”
	5) “Ёддоштҳо”

Муайян намоед, ки сухан дар бораи кадом асари Садриддин Айни аст:

A) Аввалин қиссаи реалистӣ тоҷик аст. Навишанда дар ин асар ҳаёти тоҷикони кӯҳистонро дар ибтидои асри XX тасвир мекунад.	1) “Ғуломон”
B) Воқеаҳои асар асосан дар зодгоҳи навишанда мегузаранд. Аз ин рӯ, муаллиф гуфтааст: “Барои ман навиштани ин китоби арзишнок осон буд”.	2) “Ёддоштҳо”
C) Ҳаёти як табақаи манфиатпарастӣ ҷомеаи Бухоро дар охири асри XIX ва ибтидои асри XX	3) “Исёни Муқаннаъ”
D) Охири ва бузургтарин асари навишанда мебошад. Он дар муддати солҳои 1948-1954 ба таърифи расидааст.	4) “Одина”
	5) “Марги судхӯр”

<p>А) “Субҳи чавонии мо”-и
Сотим Улуғзода</p> <p>В) “Фарёди бефарёдрас”-и
Лоик Шералӣ</p> <p>С) “Шӯроб”-и
Раҳим Ҷалил</p> <p>Д) “Ман гунаҳгорам”-и
Ҷалол Иқромӣ</p> | <p>1) Ин маҷмуа асосан шеърҳои дар замони
чанги шахрвандӣ навиштаи шоирро
фаро мегирад.</p> <p>2) Ин асар рӯзгор ва ғаъолияти табақаи
коргари тоҷикро дар ду давраи иҷти-
моӣ дар бар мегирад.</p> <p>3) Қиссаи тарҷумаиҳолӣ буда, соли 1954
ба таъъ расидааст.</p> <p>4) Асар дар бораи ҳаёту ғаъолият, ватан-
парастиву хештаншиносии як ҳақими
ҳақҷӯву ростгӯ мебошад.</p> <p>5) Асар ба зиндагии зӣёиёни тоҷик дар
деҳот ва муносибати иҷтимоию ахло-
қии онҳо бахшида шудааст.</p> |
|---|---|

<p>А) Раҳмдил ва боадаб аст, падарашро бисёр
дӯст медорад ва кӯшиш мекунад, ки ўро
аз вартаи ҳалокат начот диҳад.</p> <p>В) Дар корҳои ҷамъиятӣ ва фарҳангӣ ғаъол
аст, ҳама ўро эҳтиром мекунанд, вале дар
зиндагии оилавӣ муваффақ намешавад.</p> <p>С) Шухратталаб, булҳавас, мағрур ва каман-
деша аст. Аз шароб дил када наметаво-
над, аммо фарзандонашро дӯст медорад.</p> <p>Д) Бародар ва падарашро хеле дӯст медорад,
аммо аз сабаби хурдсол буданаш зӣёдтар
бо модараш зиндагӣ мекунад.</p>	1) Мижгон 2) Мавлонзода 3) Меҳрубон 4) Мушарраф 5) Нозимӣ

91 Масъалаҳоеро, ки дар шеърҳои Мирзо Турсунзода ба миён гузошта шудаанд, муайян намоед:

A) “Дил дили Зайнаб”	1) дифои шарафу шаъни Ватан вазифаи ҳар фарзанди сазовори падару модар аст
B) “Ошёни баланд”	2) зан бо қувваи беҳамтояш метавонад дар ободии ҷаҳон ва бахти сокинони сайёра сахм бигирад
C) “Ток ва замин”	3) муносибати падару фарзанд ва ишқи озод, ки зухуроти ахлоқи нав буд
D) “Хайр, модари азиз”	4) муносибати фард ва ҷомеа, ки агар фард ба ҷомеа вафодор бошад, аз офатҳои зиндагӣ эмин буда метавонад
	5) расидан ба дастовардҳои нави зиндагӣ дар заминаи суннатҳои миллӣ ва анъанаҳои неки падарон

92 Муайян намоед, ки сухан дар бораи кадом симои қиссаи “Паррончакҳо”-и Абдулҳамид Самад меравад:

A) Аз падару модар барвакт маҳрум монда, дар хонаи бачаҳо тарбия ёфтааст. Хоксору бомулоҳиза ва ширинзабон аст.	1) Раҳматшоҳ
B) Донишҷӯи фаёлу меҳнатдӯст ва ҳақталош аст, бинобар ин қисса аз забони ӯ нақл карда мешавад.	2) Наим
C) Рӯзгордида буда, зану фарзанд дорад ва миёни донишҷӯёни дигар чун дӯсти ботачриба эътироф шудааст.	3) Насим
D) Ба донишҷӯ монанд нест ва моҳияти зиндагиро танҳо дар зару зевар, сару либос ва айшу ишрат медонад.	4) Гулсоро
	5) Латофат

A) Нахустромани нависанда дар бораи кишоварзон ва пешрафти ҷамъият аст. Қаҳрамони асар, собиқ ҷанговар, Нуралӣ Баротов вазифадор мешавад, ки колхозии ақибмондари ба колхозии пешқадам табдил диҳад. B) Муаллиф дар ин роман одамони риёкор, дудила ва мунофиқро ҳадафи танқид қарор дода, ба онҳо қаҳрамонии мусбати пурсубот, шучоъ ва қавииродари муқобил мегузорад. Дар муборизаи шадидаи неку бад ниҳоят макру адоват сӯхта набуд мегардад. C) Ин асар зиндагии мардуми тоҷикро дар давоми беш аз як аср (1824-1933) фаро мегирад. Симоҳи дар роман ба мақсади муътамадии таҳқиқи реалистӣ дар асоси прототипҳо ва неруи таҳайюли бадеӣ офарида шудаанд. D) Нависанда ба муҳит, рафтору амалиёти одамон аз назари Ҳасани 13-сола менигарад ва баҳо медиҳад. Ҳасан кӯдаки мушоҳидакор ва орзупарвар тасвир ёфтааст.	1) “Ғуломон”-и Садриддин Айний 2) “Вафо”-и Фотех Ниезӣ 3) “Тобистон”-и Пӯлод Толис 4) “Зоғҳои бадмур”-и Ҷалол Иқромӣ 5) “Навобод”-и Сотим Улуғзода

A) Писархонд ва баъдҳо домоди Восеъ аст. Покию росткорӣ, шавқу завқӣ ҷавонӣ, дилерии ҷобуқӣ ва ҷуръату қордонии ин ҷавон хонандари ба ваҷд меорад. B) Ҷавони кӯҳистонист, ки дар шаҳр таҳсил карда, илмҳои гуногун ва ҳунароҳои заргарӣ, наққошӣ, муҳрканӣ, хаттотиро аз худ кардааст. Баъдтар дар ӯ инқилоби фикрӣ пайдо мешавад. C) Образи манфӣ аст. Барои пайдо намудани Восеъ бо одамони амир ҳамкорӣ мекунад. Бо дурӯғ ва қасам ҷойи пинҳоншудаи Восеъро пайдо мекунад. D) Зоҳиран нозебо ва ботинан нопок аст ва ба ҳар ҷое, ки қадам гузорад, он ҷо ба вайрона табдил меёбад. Бо Назири сайёд хонадор шуда, ӯро хонахароб мекунад.	1) Ҳочӣ Яъқуб 2) Ризо 3) Мирзо-акрамбой 4) Марзия 5) Мулло-сафар

95 Сухан дар бораи кадом достони Муъмин Қаноат меравад?

А) Асар маҳсули сафари шоир ба Украина (1962) аст. Аз қисматҳои оғоз, ҳашт фасл ва анҷом иборат аст.	1) “Падар”
В) Ин достон асари иҷтимоии таърихӣ буда, дар он таърихи сохтмони истгоҳи барқии Норак ва зиндагии гузаштаву кунунии мардумонаш тасвир шудааст.	2) “Китобҳои захмин”
С) Достон аз ҳафт фасли беунвон иборат буда, воқеаҳои солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ дар он тасвир шудааст.	3) “Достони оташ”
Д) Мавзуи достон воқеаҳои таърихӣ ибтидои асри 20 дар макони таваллуди шоир – деҳаи Курговад ва атрофи он мебошад.	4) “Ситораи Исмат”
	5) “Мавҷҳои Днепр”

96 Муаллифи асарҳоро муайян кунед:

А) “Лангар”,
“Туву хубиву раъноӣ”,
“Пайи дарё”	1) Гулназар Келдӣ
В) “Аз ёдҳо, аз ёдҳо”,
“Падрудӣ пайғом”,
“Доғҳои офтоб”	2) Абдулҳамид Самад
С) “Косаи давр”,
“Майдон”,
“Гардиши девбод”	3) Кароматуллоҳи Мирзо
Д) “Нишони зиндагӣ”,
“Ситораи умед”,
“Маҷрои зиндагӣ”	4) Сайф Раҳимзоди Афардӣ
	5) Саттор Турсун

97 Муаллифи асархоро муайян кунед:

А) “Оташбарг”, “Пайванд”, “Гули хор”	1) Меҳмон Бахтӣ
В) “Нӯшбод”, “Соҳилҳо”, “Офтобборон”	2) Бозор Собир
С) “Бӯйи баҳор”, “Хаёли ширин”, “Оҳи сабук”	3) Муъмин Қаноат
Д) “Ситораҳои замин”, “Достони оташ”,
“Корвони нур”	4) Мирсаид Миршакар
	5) Лоик Шералӣ

98 Муаллифи асархоро муайян кунед:

А) “Расми сарбозӣ”,
“Дастархон”,
“Нардбон”	1) Мирсаид Миршакар
В) “Писари Ватан”,
“Чаманистон”,
“Аз Ганг то Кремл”	2) Мирзо Турсунзода
С) “Аввалу охири ишқ”,
“Ҷоми саршор”,
“Ману дарё”,	3) Гулназар Келдӣ
Д) “Баҳори ҷавонӣ”,
“Калиди бахт”,
“Исёни хирад”	4) Бозор Собир
	5) Лоик Шералӣ

99 Муаллифи асархоро муайян кунед:

А) “Ситораи Исмат”,
“Корвони нур”	1) Лоик Шералӣ
В) “Ҳоки Ватан”,
“Соҳилҳо”	2) Меҳмон Бахтӣ
С) “Эҳ, ҷавонӣ, ҷавонӣ”,
“Заҳми забон”	3) Бозор Собир
Д) “Пайванд”,
“Гули хор”	4) Мирсаид Миршакар
	5) Муъмин Қаноат

100 Мавзуи асарҳои Чалол Икромӣро муайян кунед:

A) “Қаҳрамони канори Днепр”	1) воқеаҳои солҳои сиёми асри XX, муборизаҳои синфӣ
B) “Тули бодом”	2) қорнамоиҳои Домуллоҷон Азизов дар солҳои Қанги Бузурги Ватанӣ
C) “Зӯғҳои бадмур”	3) ҳаёт ва фаъолияти шахсияти номдор Миралӣ Маҳмадалиев
D) “Духтари оташ”	4) зиндагии душвори зани тоҷик дар ибтидои асри XX
	5) ҳаёт ва фаъолияти ҳунарманди машҳур Тӯҳфа Ҷоziлова

101 Мавзуи асарҳои Абдулҳамид Самадро муайян кунед:

A) Дар ин асар зиндагӣ, фаъолият ва шахсияти донишҷӯёни мактабҳои олии мавриди тасвир қарор гирифтааст.	1) “Муроғия”
B) Дар ин ҳикоя суғт шудани пайвандҳои оилавӣ ва ҳешутабориро самимӣ нишон додааст.	2) “Баъд аз сари падар”
C) Дар ин қисса ба воситаи ҷузъиёти пурза-рофат характери мардуми деҳот ҳунармандона офарида шудааст.	3) “Парронҷакҳо”
D) Дар қисса масъалаҳои ҳудудиносӣ ва ҳимоя намудани шарафи инсонӣ тасвир шудааст.	4) “Ҷони одам”
	5) “Сарлашкар”

1 Дар кадом шакли гуфтор аз жанрҳои адабиёти шиғоҳӣ фикр ва матлаби муайян пинҳон аст?

- A) чистон
- B) афсона
- C) мақол
- D) рубой

2 Аз рӯйи матн (аз афсонаи “Эраҷи тилисмшикан”) хулосаи дурустро муайян кунед: *“Ў аспро пеш ронда, бо рикоб чунон зад, ки ду пои пеши аспи Эраҷ ба китфи фили дев баробар шуд, пас бо шамшери “Ҷонситон” бо зарб ба даҳони Ҳенгил зад, ки сараш ҳазор газ парида рафт... Се бародари Ҳенгил якбора ба Эраҷ ҳуҷум оварданд... Эраҷ бо ҷобукӣ ба яке аз онҳо ҳамла бурда, найзаро аз дасти вай гирифт ва ба синаи дев зад.”*?

- A) Ба воситаи чунин муболиғаҳо қиёфаи дев баднамо ва ҳудаш бениҳоят зӯр тасвир карда мешавад.
- B) Ба воситаи чунин муболиғаҳо ҷасорат ва қаҳрамониҳои симои мусбат равшантар нишон дода мешавад.
- C) Ба воситаи тасвири муболиғанок симои дев дар назари хонанда бадҳайбат нишон дода мешавад.
- D) Ба воситаи тасвири муболиғанок дев дар баробари симои мусбат ҷасур ва тавоно нишон дода мешавад.

3 Натиҷаи ҳамлаи Исмоили Сафавӣ ба Хуросон дар соли 1512.

- A) парокандагии қувваҳои илмию адабӣ, рӯ ба Мовароуннаҳр овардани онҳо
- B) рушди ҳавзаҳои илмию адабӣ дар Хуросон, зиёд гардидани қувваҳои эҷодӣ
- C) нуфуз пайдо кардани ҳавзаи илмию адабии Ҳирот, рушди тазкиранависӣ
- D) хотима ёфтани низоъҳои мазҳабӣ дар қаламрави Хуросону Мовароуннаҳр

4 Намунаи барҷастаи насри адабиёти давраи қадим, ки дар шакли пурсишу посух танзим гардидааст.

- А) “Сафарнома”-и Носири Хусрав
- В) “Андарзнома”-и Бузургмехри Бухтагон
- С) “Корномаи Балх”-и Саноии Ғазнавӣ
- Д) “Корномаи Ардашери Бобакон”

5 Санъати бадеӣ, ки калимаҳо дар наср дар фосилаҳои муайян бо ҳам ҳамрадиф, ҳамқофия ва ҳамвазн гардидаанд:

- А) талмех
- В) маҷоз
- С) муболиға
- Д) саҷъ

6 Дар ҷумлаи зерин кадом санъати бадеӣ истифода шудааст:

“Маликзодаеро шунидам, ки кӯтоҳ буду ҳақир ва дигар бародаронаш баланду хубрӯй”? Саъдии Шерозӣ

- А) тавсиф
- В) истиора
- С) ҳашв
- Д) илтифот

7 Дар кадом асари Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ амир Насри II Сомонӣ ба моҳ ва сарв ташбеҳ дода шудааст?

- А) маснавии “Синдбоднома”
- В) қасидаи “Модари май”
- С) қасидаи “Бӯйи Ҷӯйи Мӯлиён”
- Д) қасидаи “Шикоят аз пирӣ”

8 Кадом асар хазинаи панд ва намунаи барҷастаи насри мусаччаъ аст?

- А) “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ
- В) “Ҷомеъ-ул-ҳикоёт”-и Авфии Бухорӣ
- С) “Даҳ фасл”-и Убайди Зоконӣ
- Д) “Тӯтинома”-и Зиёуддини Нахшабӣ

9 Кадом сухан дар бораи “Баҳориёт”-и Саййиди Насафӣ дуруст аст?

- A) Дар пайравӣ ба “Гулистон”-и Саъдӣ навишта шудааст.
- B) Намунаи асари бадеист доир ба фаъолияти аҳли ҳунар.
- C) Намунаи комили асари тамсилӣ-мунозираваӣ аст.
- D) Асари адабист доир ба мунозираи мушу гурба.

10 Кадом байти Камолиддини Биноӣ бо байти зерини Абдурахмони Чомӣ ҳаммаъност?

*Сухан гарчи бошад чу оби зулол,
Зи такрор хезад зубори малол.*

- A) Ҳарфи неку агарчи дур(р) гӯйӣ,
Некӣ аз вай равад, чу пур гӯйӣ.
- B) Ҳар кӣ гӯяд сухан зи ҳад берун,
Шак маёвар, ки ҳаст аҳли ҷунун.
- C) Дилат аввал сухан қарор диҳад,
Баъд аз он бар забон гузор диҳад.
- D) Эӣ писар, дар сухан тааммул кун,
Баду неки сухан тахайюл кун.

11 Аз рӯи байти зерини Абуяъқуби Хурраимӣ мухтавои эҷодиёташро муайян намоед:

*Ман марде аз озодагонӣ Суғдам,
Рангу нӯстам аз наҷоди поки эронист.*

- A) омода намудани замина барои истиқлоли фарҳангӣ
- B) барқарор кардани истиқлоли маънавияи сиёсӣ
- C) ифтихор аз аслу насаб ва гузаштаи ватан
- D) ҳифзу эҳёи дороиҳои фарҳангу адаби тоисломӣ

12 Кадом байти Кисоии Марвазӣ сухани Абуабдуллоҳи Рӯдакиро аз дигар ғаштани аҳволаш дар овони пирӣ: тира шудани рӯи ба сони дебо, сафед шудани мӯи ба сони қир ва ҳам задани қомат (вақти асову анбон буд) ба хотир меорад?

- A) Сутурвор парешон гузаштам ҳама умр,
Ки бардагаштаи фарзандаму асири аёл.
- B) Дареғи фарри ҷавонӣ, дареғи умри латиф,
Дареғи сурати неку, дареғи ҳусну ҷамол!
- C) Кучо шуд он ҳама хубӣ, кучо шуд он ҳама ишқ,
Кучо шуд он ҳама неру, кучо шуд он ҳама ҳол?!
- D) Сарам ба гунаи шир асту дил ба гунаи қир,
Рухам ба гунаи нил асту тан ба гунаи нол.

13 Дар кадом байти Шамсиддини Шохин ситамгории амири Бухорову атрофиёнаш ва ба шахсони зулмпеша мансаб додани онҳо таъкид шудааст?

- А) Ду-се рӯз чӯёи эҳсон шудам,
Сарояндаи мадҳи дунон шудам.
- В) Зи моли ятимон ситонанд боч,
Ба куттоъи тамғо бибахшанд тоҷ.
- С) Маро шиква поён надорад гузор,
Ки худ шиква баҳре бувад беканор.
- Д) Аз ин қавм уммеди ёрӣ хатост,
Ки аз душман уммедворӣ хатост.

14 Зиёуддини Нахшабӣ дар қитъаи зерин ба кадом хусусияти осори насрии худ ишора намудааст?

*Ба насри хеш соҳибнасри лоиқ
Раво бошад, ки орад назми ҳар кас.
Валекин ман наовардам дар ин наср
Зи саъйи килки худ назми дигар кас.*

- А) Нахшабӣ насри худро аз насри дигарон беҳтар медонад.
- В) Нахшабӣ дар эҷоди наср анъанаи нависандагони пешинро тағйир надодааст.
- С) Нахшабӣ дар осори насриаш аз назм истифода накардааст.
- Д) Нахшабӣ дар осори насриаш аз шеърҳои шоирони дигар истифода накардааст.

15 Давоми мантиқии мисраи зеринро муайян намоед:

Дӣ шайх бо чароғ ҳамегашт гирди шаҳр,

..... Чалолиддини Балхӣ

- А) Бикшой лаб, ки қанди фаровонам орзуст.
- В) К-аз деу дад малуламу инсонам орзуст.
- С) Гуфт: он ки ёфт менашавад, онам орзуст.
- Д) Он ҳою ҳуёу наъраи мастонам орзуст.

16 Омӯзиши ин асар дар Садриддин Айний инқилоби фикриро бедор кард ва ба сари ӯ “савдои насрнависшавиро ҳам андохт”:

- А) “Наводир-ул-вақоеъ”-и Аҳмади Дониш
- В) “Бадоеъ-ус-саноеъ”-и Шамсиддини Шохин
- С) “Тазкират-уш-шуаро”-и Абдуллоҳхочаи Абдӣ
- Д) “Савонех-ул-масолик”-и Қорӣ Раҳматуллоҳи Возех

17 Кадоме аз ин навиштаҳои Ҳабиб Юсуфӣ ба масъалаҳои адабиёт-шиносӣ ва нақди адабӣ бахшида шудааст?

- A) “Ватани дил”
- B) “Ҳусни ту”
- C) “Баҳр дар пиёла”
- D) “Ба духтари меҳнат”

18 Вобаста ба байти зерини Тошхӯча Асирӣ кадом хулоса дуруст аст:

*Ман амиратро ба як мирӣ намегирам, бирам,
Илтифоти ӯ надорад қимати як дона ҷав. ?*

- A) Шоир амиру вазиронро мадху ситоиш кардааст.
- B) Шоир шахсият ва лутфи амирро беарзиш донистааст.
- C) Шоир аз бетаваҷҷуҳии амир ба эҷодиёташ ранҷидааст.
- D) Шоир ба шахсият ва эҷодиёти худ баҳои баланд додааст.

19 Лоик Шералӣ дар ин байтҳои ҷамъбасти таркиббанди “Ману ту” кадом масъаларо таъкид намудааст:

*Пас, бие, даст ба ҳам додаву паймон созем,
Дар бадӯ нек ба ҳам будаву даврон созем.
Дар ҳарими диламон маъбади имон созем,
На шимолӣ, на ҷанубӣ, яке инсон созем!... ?*

- A) Маҳалгарой зиддияти тарафхоро ба авҷи аъло расонида, халқро пароканда ва кишварро хароб месозад.
- B) Бадхоҳии ҳамдигарии гурӯҳҳои маҳалгаро сабаби парокандагии халқ ва харобии кишвар гардидааст.
- C) Маҳалгарой натиҷаи тафаккури маҳдуд ва сатҳи пасти ҷаҳонбинии як гурӯҳи одамон аст.
- D) Ягона роҳи аз парокандагӣ раҳонидани халқу кишвар ошғӣ ва аҳду паймони ҳамватанист.

Вобаста ба дубайтии зерини Гулназар кадом сухан дуруст аст:

*Дубайтӣ, меҳри ту дар мағзи дилҳост,
Ба ҳар даври замон қадри ту волост.
Чу ширин аст умри кӯтаҳи мо,
Ду байти кӯтаҳи ту ҳам гуворост.?*

- А) Шоир кӯтоҳӣ ва дилнишинии дубайтиро бо зиндагии хуш муқоиса кардааст.
- В) Шоир дубайтиро бинобар гуворой ва хурд будани ҳаҷмаш писандидааст.
- С) Шоир ҳаҷми хурди дубайтиро нозукбиниона ба умри кӯтоҳи одамм монанд кардааст.
- Д) Шоир жанри дӯстдоштаи мардум будани дубайтиро таъкид намулдааст.

Навъи асархоро муайян намоед:

А) “Фирдавсӣ”-и Сотим Улуғзода	1) қисса
В) “Тахти хунин”-и Пайрав Сулаймонӣ	2) ҳикоя
С) “Дар он дунё”-и Фазлиддин Мухаммадиев	3) достон
Д) “Ситораи қорвонкуш”-и Саттор Турсун	4) роман
	5) афсона

Муайян намоед, ки шахсони зерин дар “Гуштоспнома”-и Дақиқӣ ба сифати кӣ муаррифӣ шудаанд:

А) Гуштосп	1) соҳиби тахти Эронзамин
В) Арҷосп	2) сари мубадон, ситорашиноси гаронмоя
С) Зардушт	3) оварандаи оини дини беҳӣ
Д) Ҷомосп	4) сардори сипоҳиёни Эрон
	5) турконхидев, солори туркони Чин

<p>A) Ин масал андар замона ҷонӣ аст,
 Ҷони нодонон ба ранҷ арзонӣ аст.
 (Ҷалолиддини Балхӣ)</p> <p>B) Ақл аст, ки бунёди шараф маҳкам аз ўст,
 Афзунии ҳурмати банӣ одам аз ўст.
 (Аз “Дастур-ул-мулук”)</p> <p>C) Ақл қувват гирад аз ақли дигар,
 Найшакар комил шавад аз найшакар.
 (Ҷалолиддини Балхӣ)</p> <p>D) Агар оқил бувад ҳасми ту, беҳтар,
 Ки бо нодон шавӣ ёру бародар.
(Аз “Анвори Сухайлӣ”)</p>	1) Ба оқил як ишора бас. 2) Ақлҳо мар ақро ёрӣ диҳад. 3) Душмани доно беҳ аз дӯсти нодон. 4) Бузургӣ ба ақл аст, на ба сол. 5) Ҷони нодон дар азоб.

A) Асар дар асоси афсонаи халқӣ, дар шакли монолог аз забони пири суҳанваре, ки баъди азобу машаққат ҳаёти хушбахтона насибаш шудааст, эҷод гардидааст. B) Асар хусусияти тарҷумаиҳолӣ дорад, ки дар он саёҳати якрӯзаи шоир ба соҳтмони Вахш тасвир ёфтааст. C) Мундариҷаи асар дар асоси сафари гурӯҳи бачагони Бадахшон ба Маскав, ки шоир роҳбари онҳо буд, фароҳам омадааст. D) Асар ба давраи охири ҳаёту фаъолияти шоир ва ҳаками асри XI-и тоҷик Носири Хусрав бахшида шудааст.	1) “Исёни хирад” 2) “Қишлоқи тиллоӣ” 3) “Ливои зафар” 4) “Ленин дар Помир” 5) “Мо аз Помир омадем”

Аз рӯйи мазмуни порчаҳои шеърӣ муайян намоед, ки онҳо аз кадом достони Мирзо Турсунзодаанд?

A) Ору номусдор як мардест,
Тамае аз касе надорад он.
Ба умеди Садаф – умеди висол
Ҳеҷ гоҳе нагашт аз паймон.	1) “Аз Ганг то Кремл”
B) Ёд дорӣ, аз мубориз шоирон,
Файз буд дар хонаи мо меҳмон.
Аз Ватан гап сар кунӣ, дармегирифт,
Дар ба мисли ҳезуми тар мегирифт.	2) “Ҳасани аробакаш”
C) Ту даъвои маро исбот кардӣ,
Ба аспат шоҳи душман мот кардӣ.
Машав навмед аз бедида гаштан,
Ки чояшро бигирад дидаи ман.	3) “Чароғи абадӣ”
D) Ба устои қаламкаш дод пайғом,
Тамоми шаҳр аз ҳар як дару бом.
Салом омад, дуруд омад ба Айнӣ,
Саломи чун суруд омад ба Айнӣ.	4) “Писари Ватан”
	5) “Ҷони ширин”